

**Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2009
kl. 16.00***§ 5 Svar på interpellation om det borgerliga nedläggningshotet av dagverksamheten
Balder på Norrmalm (nr 2008:57)*

Anförande nr 1

Borgarrådet **K r i s t e r s s o n** (m): Jag ska be att få hänvisa till det utdelade interpellationssvaret.

Anförande nr 2

J a n V a l e s k o g (s): Jag får först och främst naturligtvis tacka för svaret. Då är det intressant att veta att ungefär var tredje person som arbetar inom socialpsykiatrin på Norrmalm sägs upp i år. Var tredje person – det handlar om 13 personer. Om vi kallar detta för slakt eller inte av verksamheten kan man diskutera, men det är i alla fall en dramatisk förändring. Det handlar om nedskärning på Balder som interpellationen handlar om, som är en öppen dagverksamhet för medborgare med psykiska funktionshinder, och det handlar om en nedläggning av verksamheten vid det särskilda boendet Vanadis.

Såvitt jag förstår kommer det här att drabba flera hundra personer som besöker de här verksamheterna. Det handlar dessutom om de mest utsatta grupperna av medborgare i Stockholm, nämligen de psykiskt funktionshindrade. Det är som alltid när de borgerliga skär ned i stadsdelarna att det är de mest utsatta som drabbas.

Därför skulle jag vilja fråga socialborgarrådet hur han tror att den socialpsykiatriska verksamheten på Norrmalm, där hela 60 procent av besökarna är från andra stadsdelar, kommer att drabbas efter de här ganska stora nedskärningarna. Det är alltså en tredjedel av de anställda som blir övertaliga som jobbar med den här gruppen.

Hur tror borgarrådet att neddragningen kommer att påverka verksamheten?

I stadsdelen har man sagt att man måste prioritera de 40 procent av besökarna som bor på Norrmalm, och jag förstår inte hur detta ska gå till. Ska man stänga ute folk som vill komma in på verksamheten beroende på var man bor? Det skulle innebära att 120 personer skulle man stänga dörren för. Det vore intressant att få höra borgarrådets synpunkt på detta.

Anförande nr 3

Borgarrådet **K r i s t e r s s o n** (m): Situationen specifikt på Norrmalm och samtalen där får vi nog diskutera vid något annat tillfälle. Jag har inte den detaljkunskapen här just nu.

Däremot är det intressant att du belyser ett mer principiellt problem, och det är hur man ska hantera det faktum att våra stadsdelsgränser inte alltid följer samma gränser

som människor väljer när det gäller att använda sig av olika former av kommunal service. Det du nämnde är extra ömmande fall.

Som jag skriver i interpellationssvaret är det ett problem när vi har en väldigt strikt uppdelning av ansvaret i stadsdelarna för enskilda individer, samtidigt som det är alldeles uppenbart att en del verksamheter i praktiken bedrivs stadsövergripande.

I en del av våra verksamheter, ta till exempel hemlösa, vållar det normalt sett mindre bekymmer trots allt. I det här fallet bedömer stadsdelsnämnden att det här är ett ganska stort bekymmer, och då måste man diskutera hur ansvarsfördelningen ska se ut över staden.

Jag tar gärna upp en sådan diskussion med våra stadsdelsnämnder. När det gäller barnfrågor har vi gjort det mycket formaliserat i den barngenomlysning som vi har behandlat i socialtjänstnämnden helt nyligen. Vi diskuterar konsekvenserna av att verksamheten är uppdelad på olika stadsdelar och specialiserade på olika stadsdelar trots att människor kanske inte bor i de stadsdelarna.

Jag tycker att det här är en väsentlig fråga att diskutera, och jag tycker att det är en nackdel som existerar med en ganska stram formalisering av stadsdelsansvaret. Men den vägs upp av många andra fördelar. Vi kan ändå inte bara lämna frågan därhän, utan vi måste diskutera hur stadsdelarna ska kunna samverka över gränserna och hur specialisering ska se ut när inte alla i hela staden erbjuds samma sorts tjänster.

Anförande nr 4

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det du kom med, Ulf, var intressant. Det är precis det jag reagerade på i ditt svar. Jag tyckte att du inte alls svarade på hur frågan skulle hanteras.

Jag tycker själv som stadsdelsnämndsledamot att man inte behöver ha antingen eller i sådana här frågor, utan det måste finnas en möjlighet att diskutera över hela staden vad vi gör med våra gemensamma resurser. Även om det här ansvaret ligger på en stadsdel måste man kunna prata om hur vi kan hjälpas åt. Där tycker jag att det finns ett helhetsansvar som staden måste ta.

Det tar tid att bygga upp en bra verksamhet som många appelleras till. Då är det oerhört viktigt att det inte faller på grund av att man låter ansvaret ligga kvar på området. Ska man ha det ansvaret måste man också vara med och dela det. Man ska tillskjuta pengar så att de kan fortsätta att ha ansvaret över staden, eller hur man nu löser det. Man måste ta tag i detta, så att man inte lägger ned sådant som är bra.

Anförande nr 5

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! På Balder står deltagarna till viss del för sin egen terapi genom att ha ett mål för dagen att åka till, att umgås och trivas med varandra och i miljön. Det finns naturligtvis också personal där. Men om brukarna inte trivs och miljön inte är rätt hjälper det föga med personal.

Det fanns i artikel i lokaltidningen Mitt i för ett par år sedan. Där framgick det hur väl besökarna trivdes på just Balder. Det framkom att de egna stadsdelarna inte hade en så bra dagverksamhet. Det var dåligt med datorer och annan stimulerande verksamhet. Många befarade enligt artikeln att bli sittande hemma om de inte skulle få vara med i den här verksamheten. Det fanns ett hot redan då mot verksamheten.

60 procent av besökarna är inte hemmahörande på Norrmalm. Vore det då inte lämpligt att göra denna uppskattade mötesplats till en angelägenhet för hela Stockholms stad? Förvaltningen skriver i sitt utlåtande som jag läste någonstans att ansvaret för att erbjuda en öppen verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning ligger på varje stadsdelsnämnd och är således inte en fråga för socialtjänstnämnden. Det är det förvisso vanligtvis heller, men här rör det sig om personer med psykiska funktionsnedsättningar som trivs på träfflokalen och vill kunna röra sig fritt. Vi har ingen stadsdelsarrest.

Alternativa finansieringsmöjligheter borde utredas. Det har också talats om att kommunfullmäktige kunde ändra i socialtjänstnämndens och stadsdelsnämndernas reglementen och överlämna verksamhetens drift och ansvar till socialtjänstnämnden. Det har också talats om att äska medel från staden centralt för att täcka driftskostnaderna under i varje fall 2009 i väntan på utredning. Där borde socialtjänstnämnden utreda hur en stadsgemensam finansiering av träffpunkten Balder kan utformas.

Anförande nr 6

J a n V a l e s k o g (s): Jag kan konstatera att när vi själva hade majoritet och jag själv satt ordförande på Norrmalm var det här verkligen ett prioriterat område, och vi förde över pengar till socialpsykiatri för att hålla en så hög kvalitet som möjligt och också hade personal som kunde driva den här verksamheten på ett bra sätt. Nu är alltså det 33 procent som försvinner av personalen från Balder och från verksamheten på Vanadis. Det är oerhört dramatiskt.

Jag tycker att borgarrådet är oerhört vag när han i svaret pratar om att man ska titta på detta och så vidare, att det är en viktig fråga att diskutera. Men om det nu är så som man säger på Norrmalm, att de enbart kan klara av dem som bor på Norrmalm, de 60 personerna, och att de 120 som besöker verksamheten från andra stadsdelar kommer de inte att kunna hjälpa är det naturligtvis ett jättestort problem.

Jag tycker att socialborgarrådet har skyldighet att ha en mer konkret åsikt om hur man ska kunna klara detta. Det är lite speciellt i och med att detta är en innerstadsstadsdel där särskilt många människor med psykosociala problem rör sig. En sådan verksamhet blir då en centralpunkt, men nu riskerar man att bli helt åsidosatt när den minskade verksamheten kör i gång den 1 april.

Jag hoppas verkligen att borgarrådet kan vara mer tydlig med vad han vill göra och hur han tänker följa upp detta.

Anförande nr 7

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det är precis tvärtom av respekt för den diskussion som förs inom Norrmalms stadsdelsnämnd som jag varken kan, vill eller

bör gå in och ha en detaljuppfattning om hur Norrmalm borde engagera sig i vissa frågor. Det vore helt orimligt om jag försökte göra det som jag inte ens har rätt att göra, det vill säga att försöka ändra beslutsfattande inom Norrmalm, eller att försöka antyda att jag besitter kunskaper om hur Norrmalm ska sköta detta som de själva inte har. Detta har inte uppskattats i någon annan fråga. Det man inte vill göra när det är bekvämt att göra det ska man inte försöka göra när man inser att det är ganska svåra frågor.

Jag försöker säga att den principiella frågan om vad som ska ligga på den enskilda stadsdelsnämnden och vad som ska vara stadsgemensamt har jag stor respekt för. Den diskussionen har bara påbörjats. Som jag nämnde har vi tagit upp det uttryckligen när det gäller just de samlade barnfrågorna, där uppenbart samma grundproblematik finns runt om i staden där enskilda stadsdelar erbjuder olika tjänster specialiserade som inte kommer alla till del. Då borde man ha en överenskommelse om vem som gör vad, eftersom alla inte kan vara bäst på allting, det är alldeles uppenbart.

Det finns ingen självklar gräns för vad som är stadsgemensamt och vad som måste ligga hos stadsdelsnämnderna. Grundidén är att alla individärenden utom mycket specifika individärenden som rör människor till exempel på enheten för hemlösa ska vara på stadsdelsnämnderna. Det krävs ganska mycket för att ändra på den uppfattningen.

Sedan finns det ett antal undantag, och gud ska veta att de inte är speciellt briljant uttänkta. Här finns ett utrymme för att göra förändringar. Om man uppfattar att det är en verksamhet som fungerar väl och som borde vara kvar på samma plats men som också borde vara stadsgemensamt kan man träffa en överenskommelse mellan stadsdelsnämnderna. För att ta ett kanske lite långsökt exempel tycker jag att det man har gjort mellan innerstadsdelarna när det gäller försörjningsstöd är bra. Ansvar ligger kvar där det ska ligga, men det operativa arbetet delar man gemensamt.

Det finns många möjligheter. Jag är i grund och botten skeptisk till att säga att det vanliga svaret alltid ska vara centralisering, att socialtjänstnämnden skulle vara en bättre instans att fatta svåra prioriteringsbeslut än vad stadsdelarna är. Det tror jag varken i enkla frågor eller i svåra frågor.

Anförande nr 8

J a n V a l e s k o g (s): Det är sannerligen inte enkla frågor, men det är oerhört trist att konstatera att det blir så betydande försämringar i flera stadsdelar bland socialpsykiatrien när ni styr på det här sättet. Man kan säga att det kanske är ett systemfel i grunden. Åtminstone hälften av stadsdelarna gjorde i praktiken, när man hade att hantera äldreomsorgen i egen regi, det till lägre kostnader än man driver den upphandlad, och med samma kvalitet. Man kunde då ha pengar över för socialpsykiatrien på Norrmalm och på andra stadsdelar och föra över från äldreomsorgen därför att man hanterade den billigare än vad man gör det i dag och med, hör och häpna, motsvarande kvalitet, utan problem. Det gäller i alla fall hälften av stadsdelarna i Stockholm.

Vi kommer att få se från april framåt vad som händer när det drivs på det nya sättet. Det är otroligt viktigt att socialborgarrådet följer detta på ett nära håll. Har man

dragit ned på personalen med 33 procent, eller ungefär en tredjedel, kommer det naturligtvis att få verkningar på verksamheten. Som jag förstår har man sagt att man kommer att prioritera dem som bor på Norrmalm, samtidigt som vi vet att det är en stadsdel där många rör sig från hela staden och att det här är en mycket viktig mötesplats för 120 andra som inte bor på Norrmalm som är psykiskt handikappade och som verkligen behöver möjlighet till en träffpunkt.

Jag är djupt bekymrad och hoppas verkligen att det inte bara blir prat och att det vaga uttrycket från borgarrådet inte ska bli det sista ordet utan att han noga följer detta och ser till att detta inte blir en grupp som blir ännu mer utsatt än vad den redan är.

§ 7 Svar på interpellation om förskoleavgifter beräknas på ett sätt som missgynnar ensamstående föräldrar (nr 2009:2)

Anförande nr 9

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till utdelat svar.

Anförande nr 10

S u s a n n a B r o l i n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag har ställt tre frågor till Lotta Edholm som skolborgarråd angående det förskoleavgiftssystem som vi har i dag. När det gäller fråga 1 om hur man räknar ut den vill jag tacka för svaret.

När det gäller frågorna 2 och 3 tycker jag att det är värt att diskutera dem lite djupare. Om man upplever att det kan vara diskriminerande för ensamstående föräldrar som kanske inte har något typiskt kärnfamiljsystem, som man ju utgår ifrån i systemet, kan det här göra att det blir oklarheter och något som inom högern kallas för bidragsfusk eller att det blir avgörande för huruvida människor väljer att flytta ihop eller inte.

Framför allt tycker jag att fråga 3 är intressant att diskutera. Det är varför man när det kommer till den här avgiften tycker att det är intressantare att se på vilka som bor i hushållet än på vilka som faktiskt är barnets föräldrar.

Anförande nr 11

Borgarrådet E d h o l m (fp): Susanna Brolin har helt rätt i problembilden. Det finns ett antal mammor och kanske en del pappor som har vårdnaden om sina barn och som är sammanboende och där man inom familjen inte riktigt kan komma överens. Egentligen är det detta som det handlar. De allra flesta föräldrar kommer överens både dem den som man har barnet med och med den som man eventuellt sammanbor med.

Då är frågan: Ska man göra någonting åt det här? Det är säkert fullt möjligt att göra det på ett eller annat sätt. Då måste man fundera på vad det skickar ut för signaler, att det är mer lönsamt att vara sambo än att till exempel gifta sig. Då uppstår problemet att den som är gift är mer trygg än en sammanboende. Det kräver väldigt mycket funderande kring hur man gör ett regelverk. Jag antar att det är bakgrunden till att det system som den förra majoriteten, som Vänsterpartiet ingick i, tänkte ut var vi relativt eniga om. Börjar man ändra på någon liten punkt i ett system får det konsekvenser för något annat på något annat ställe.

Man kan inte med den här typen regelverk för förskoleavgifter och skolbarnsomsorgsavgifter lösa alla problem. Jag tror inte det är möjligt. Man får mest hoppas på att människor som är sammanboende tycker så mycket om varandra att man är beredd att betala för varandras barn. Annars kan man ifrågasätta grunderna för förhållandet om de inte vill hjälpa varandra när de valt att leva tillsammans.

Anförande nr 12

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag vill först säga att det är positivt att vi kan problematisera lite kring frågan. Precis som skolborgarrådet tar upp handlar det om signaler, jag tycker att Makalösa föräldrar som från början har väckt frågan har en viktig signal. De vill fråga: Vad säger vi när vi säger att det är viktigare att man prövar ett samboförhållande och att det har en större tyngd än vilka som faktiskt är barnets föräldrar? När vi tittar på våra allra flesta system i övrigt, när det gäller vem som får vara hemma med sjukt barn till exempel, tittar vi på vem som är mamma och pappa, pappa och pappa eller mamma och mamma. Just här väljer vi att inte göra det, och det är en intressant fråga.

Jag tror att det i botten ligger att vi utgår från ett klassiskt kärnfamiljsystem. Om man lever ihop är man glad och lycklig från början till slut i många år. Men så ser det inte ut. Många av våra system, enkäter och uträkningssystem bygger på detta. Jag tycker att det är väldigt positivt att Makalösa föräldrar har lyft frågan, och jag tycker att det är värt att titta igenom i sådana här system vad vi egentligen säger om familjebildningar och hur saker och ting fungerar.

Anförande nr 13

Borgarrådet E d h o l m (fp): Bakgrunden till det här systemet är att man ser sammanboende som en ekonomi, och lagstiftningen är på det sättet när man är sambo. Den lagstiftningen ändrades för ett tag sedan när vi fick sambolagen, som ju innebar att vi fick ett mycket starkare skydd för dem som lever sammanboende utan att vara gifta. I normalfallet är detta inget problem. Antingen kommer man överens med den förälder man har gemensam vårdnad om hur man ska dela på avgifterna, eller så kommer man överens med den som man faktiskt bor ihop med.

Det är möjligt att man kan göra någonting åt det här, men jag ser genast framför mig hur det blir mer ”lönsamt”, om man får använda den termen, att inte vara gift än att vara gift. Då vet vi direkt att vi skapar andra problem, nämligen att man är tryggare gift än som sammanboende. Sambolagen innebär trots allt inte riktigt lika långtgående rättigheter som när man är gift.

Börjar man ändra i sådana här system ploppar det upp andra problem i andra ändan. Det är så som jag har sett på det hela.

Anförande nr 14

S u s a n n a B r o l i n (v): Återigen bygger hela vår argumentation på att vi ska värdera sambor mot gifta. Jag tycker inte att det är det som frågan handlar om. Jag menar att frågan handlar om huruvida man har ett föräldraskap och ett ansvar för barnet. Det är det som ska gå i första rum, inte de andra frågorna, och det har det faktiskt inte tagits ställning till. Det anses mer värdefullt om man har ingått samboförhållande än att man faktiskt är förälder.

På det här sättet gör vi så som ni inom borgerligheten annars alltid säger att vi inte ska göra: Vi styr människors möjligheter att leva, och vi lägger värderingar på det.

§ 8 Svar på interpellation om majoritetens planer att bygga bostäder i Lövsta (Kyrkhamn) (nr 2009:3)

Anförande nr 15

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag ska be att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

J a n V a l e s k o g (s): Jag får tacka svaret, fast jag tycker att det är ett mycket märkligt svar. Borgarrådet säger att man i april 2008 beslutade att utreda exploatering av det här kulturhistoriskt värdefulla området Lövsta, fastän man i svaret till mig bekräftar att det inte går att göra något förrän Förbifart Stockholm finns på plats. Det handlar om någonting kring 2020. Tolv år i förväg utreds alltså exploatering av ett område. Då måste jag säga att det inte är plötsligt. Tolv års planering är inte vanligt när det gäller att vara i god tid. Jag tycker att borgarrådet är skyldig att förklara vad det verkliga skälet är till att man börjar utreda tolv år innan.

Än märkligare blir när borgarrådet bagatelliserar det som står i nuvarande översiktsplan, nämligen att området behövs för kommunalteknisk försörjning, det vill säga försörjning av värme och el för Stockholmsregionen. Stockholms län kommer, som de flesta av er känner till, att växa med omkring en halv miljon människor till 2030, eller uppskattningsvis 250 000 nya bostäder.

Borgarrådet säger att de planerade kraftvärmeanläggningarna i Brista och Värtan som främst ska ersätta gamla produktionsanläggningar räcker för alla dessa nya bostäder och att det är därför som Lövsta inte behövs. Då undrar jag: Hur vet borgarrådet detta, och på vilka grunder?

Som av en händelse är borgarrådet också ansvarig för Stockholms stads energiplan. Den har samlat damm på borgarrådets skrivbord i snart två år. Löftet var att den skulle behandlas direkt efter miljöprogrammet. I energiplanen kommer Lövsta verkligen in i blickpunkten, men inget händer i den borgerliga energiplanen. Varför? frågar jag med anledning av borgarrådets svar.

Anförande nr 17

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Jan Valeskog tycker alltid att mina svar är märkliga, så jag är inte förvånad över att han har den uppfattningen även när det gäller den här interpellationen. Men jag har helt enkelt försökt svara på dina frågor. Om svaren är märkliga är det möjligen så att jag har svårt att se vad du vill med dina frågor.

När det gäller Lövstas framtid är enligt den översiktsplan som nu är på remiss Lövsta inte utpekad som en av de tio tyngdpunkterna för en tydlig plats där Stockholm kan växa framöver. I dagsläget är det inte heller så att det finns en tillräckligt god plan för kollektivtrafikförsörjningen för eventuellt kommande bostäder i området. Innan det över huvud taget finns en sådan plan kommer vi inte att kunna fatta några beslut om någon större utbyggnad.

Däremot tror jag att detta i ett ännu längre framtidsperspektiv blir en fantastisk plats att bygga uppemot 8 000—10 000 nya bostäder på som kommer att vara naturnära och en naturlig del av promenadstadens utveckling. Det är i princip vad jag har svarat oavsett vad du raljerar om någonting som skulle damma på skrivbordet, eller hur det nu var du formulerade dig.

Anförande nr 18

J a n V a l e s k o g (s): Borgarrådet klagar på att jag tycker att hennes interpellationssvar oftast är märkliga. Jag börjar tro att borgarrådet har svarat på dem själv. Det är faktiskt märkligt. Den koppling som jag gör är inte alls konstig. Vi har en översiktsplan, och det är den som gäller, det finns ingen annan. Vad som är ute på remiss är visserligen ifrågasatt på vissa punkter.

Tolv år i förväg ska det utredas om ett ganska kontroversiellt område ska bebyggas eller inte innan förbifarten tidigast kan vara klara, 2020. Bara det är en märklig hantering. Ännu märkligare är det att det som ska vara grunden för det ställningstagandet, där borgarrådet säger att det inte ska användas för kommunalteknisk verksamhet, får kommunfullmäktige första gången se i det här interpellationssvaret. Då undrar man på vilka grunder. Och energiplanen som ligger och dammar på borgarrådets bord sedan två år, som blev utlovad skulle komma direkt efter det att vi antog miljöprogrammet, ligger där den ligger. Det är direkt kopplat till hur man ska lösa kraftvärmeförsörjning, energiförsörjning för en växande region. Det verkar inte vara speciellt intressant alls. Ändå är det verkligen kopplat till det svar som kommunfullmäktige och jag nu får, nämligen att det inte behövs.

Det finns ingen grund för det du påstår. Vad är det för grund? Det skulle jag vilja veta. Kan borgarrådet utveckla det?

Anförande nr 19

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Jag har läst Jan Valeskogs frågor och borgarrådets svar och har en del undringar, och jag vill peka på några punkter som är lite lagom luddiga för att inte behöva ta ställning.

Först och främst gäller det beslutet i april 2008 som säger att man ska påbörja utredningen, den ska kännetecknas av flexibilitet och så vidare. Man kan göra markanvisningar där det kan anses lämpligt. Just det tycker jag är mycket oroande. Man börjar hacka i det här området lite här och lite där. Sedan har man tappat helheten.

Det här är ett område som innehåller väldigt mycket. Jag vet inte om borgarrådet har varit där ute, men där finns både golfbana, koloniområden, gamla fina kulturbyggnader och så vidare. Det är ett väldigt stort miljöarbete som pågår där ute. Därför är det intressant. Det är egentligen en fortsättning på en av de gröna kilarna i staden, som bygger vidare på Järvakilen, kan man säga, ute i Järfälla.

Lövsta är inte utpekad i översiktsplanen, säger borgarrådet, och det finns ingen bostadsplan och ingen större utbyggnad planerad där. Men vad är större utbyggnad? Innebär det att det blir små utbyggnader och att markanvisningar kommer att fördelas

i småportioner? Så småningom kommer det inte att finnas mycket kvar av detta fantastiska område som vi ska värna om.

Jag instämmer i det som Jan Valeskog tog upp, att det är märkligt att hänvisa till Förbifart Stockholm samtidigt som man börjar hacka i området.

Jag vill ha svar på frågorna.

Anförande nr 20

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Energiplanen ligger inte alls och samlar damm, utan den är en viktig del av den översiktsplan som nu arbetas fram. Hela översiktsplanen är ju en plan för hur Stockholm ska växa, hur vi ska ha möjlighet att år 2030 ha en miljon invånare i Stockholms stad. Till det hör naturligtvis energiförsörjningen. I dagsläget, innan vi har tagit ställning till översiktsplanen, har vi planer på biobränsleeldade kraftverk när det gäller Värtan och Brista i Sigtuna. Det är mycket möjligt att vi behöver flera platser. Det är därför som energiplanen är en del av översiktsplanen. Ett politiskt eller ett kommunalt dokument är inte ensamspelar, utan det måste vara en hel orkester som faktiskt kan spela den gemensamma melodin när det handlar om hur Stockholm ska växa.

Den planen ligger ingalunda och dammar, utan den är en viktig del av det ännu viktigare programmet som kallas översiktsplan för Stockholm. Där är Lövsta inte utpekad som en av tyngdpunkterna. Däremot ansåg stadsbyggnadsnämnden och anser fortfarande att det kan finnas platser i Lövsta och i andra delar av staden som inte är en del av de tyngdpunkter där man kan markanvisa och där det kan vara möjligt att bygga några bostäder eller flera bostäder. Men det måste i så fall ses i ett helhetsperspektiv. Därför är det omöjligt att här säga att den och den utsträckningen eller det och det omfånget på markanvisningar är rimligt i just det här området.

I dagsläget finns det inte, som jag sade inledningsvis, några förestående planer i närtid på att göra en kraftig exploatering av området på grund av att det inte står så i den nya översiktsplanen, som jag hoppas fullmäktige så småningom kommer att fatta beslut om. En av anledningarna till det är att det inte finns någon god kollektivtrafikförsörjning och att det är ett väldigt viktigt område där man ska göra en avvägning mellan det gröna och det kulturmässiga kontra Stockholm som växer. Det är en distinktion som görs i den nya översiktsplanen.

Även om den gamla översiktsplanen gäller, Jan Valeskog, måste vi tillåtas att ha visioner om vad som kommer att hända med Stockholm 2030. Då är den nuvarande översiktsplanen snart en gammal översiktsplan.

Anförande nr 21

J a n V a l e s k o g (s): Jag uppfattar det ändå så att förslaget till den nya översiktsplanen öppnar för, det antydde också borgarrådet, att området skulle användas till kommunalteknisk försörjning.

När man skriver ett sådant här svar, och till och med om man skulle ta den ganska otydliga nya översiktsplanen, är det intressanta varför vi inte får se underlaget till

energiplan som just ska beskriva hur vi ska klara energiförsörjning av kraftvärme och el till den här regionen och varför området inte ska användas till kommunalteknisk försörjning. Vi blev lovade det direkt efter miljöprogrammet. Nu får vi inte ens veta när det kommer. Dessutom har den remissbehandlats, och den ska inte tillbaka vad jag förstår. Den ligger alltså på borgarrådets bord och dammar, precis som jag sade. Den har behandlats i alla nämnder och har sedan legat där i ett par år, men ingenting händer.

Lagen säger att varje kommun är skyldig att ta fram en energiplan. Den här har varit klar länge, och där berörs de här frågorna. Det enda vi får veta i interpellationssvaret är att det inte behövs när borgarrådet har filosoferat ihop ett svar, som jag kallar för märkligt, på kansliet utan något som helst underlag.

Det här är för viktiga frågor för att hanteras så slarvigt. Det vore intressant att höra vad miljöborgarrådet säger om en så här slarvig hantering av ett så viktigt miljöärende som energiplanen är.

Anförande nr 22

B e r i t K r u s e (s): Som har nämnts i debatten – jag tror att borgarrådet nämnde kollektivtrafiken men inte biltrafiken – har det byggts väldigt mycket utmed Lövstavägen och hela vägen ut i Hässelby, den yttersta änden av kommunen på den sidan av staden. Trafiken är tjock nu, och det finns alltså inga ordentliga vägar över huvud taget att ta sig dit, men infrastruktur när det gäller biltrafik och kollektivtrafik måste in i planeringen. Det gör man kanske inte med partiella lösningar, utan det är helhetsperspektivet som är viktigt. Det är det ena.

Sedan skulle jag vilja nämna och bjuda in till ett arrangemang i slutet av maj där man inviger Lövsta våtmark- och dammsystem. Inbjudan kanske har kommit till er redan. Det vore bra om både miljöborgarrådet och stadsbyggnadsborgarrådet kunde delta och få detta på näthinna. Det har väldigt betydelse när man pratar om det här området.

Lövsta våtmark- och dammsystem är ett LONA-projekt, ett samarbete mellan Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, golfen där ute, Kyrkhamns Fältskola och länsstyrelsen. Det är ett unikt och innovativt samarbete som pågått i två och ett halvt år. Våtmarken ligger i anslutning till Hässelby Golf. Syftet med projektet har varit att öka den biologiska mångfalden i området och skapa ett biologiskt reningsverk för avrinnande vatten från Lövstafältet. Det här är väldigt intressant att följa. Det finns många sådana här idéer bland befolkningen där ute som man verkligen vill ta till sig. Det finns en fara i att man förstör idén om man börjar nagga i kanten, idén som är den första i sitt slag och som verkligen bör uppmärksammas på ett bra sätt innan vi börjar hacka där. Välkomna ut till Kyrkhamn i Lövsta!

Anförande nr 23

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Berit Kruse tar upp en av anledningarna bland annat till att det här området i Lövsta inte är en av de tyngdpunkter där Stockholm ser sin främsta exploatering i den kommande översiktsplanen.

Det gäller vägar men också natur och att vi stockholmare som lever i en expansiv stad vill ha våra grönområden och parker. Det är viktigt att slå vakt om dem.

Jan Valeskog försöker göra sig lustig på något sätt genom att kasta in att vi filosoferar ihop svar, att det är märkligt och så vidare. Det får stå för honom. Jag tycker möjligen att svaret brister i filosofi utan mera gäller hur verkligheten ser ut i dagsläget. Om vi tittar på hur verkligheten utan filosofi ser ut ser vi att området har en stor potential. Men det finns som sagt inte utpekade som en av tyngdpunkterna. Innan vi har en kollektivtrafik och vägar kommer det inte heller att exploateras i större utsträckning, oavsett vad ledamoten i Fortums styrelse tycker om det.

§ 9 Svar på interpellation om alliansens beslut om att miljöförvaltningen ej ska utreda möjligheten till att fortsätta utbilda fastighetsägare i energieffektivisering och egenkontroll (nr 2008:55)

Anförande nr 24

Borgarrådet Hamilton (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 25

Malte Sigemalm (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har skrivit den här interpellationen därför att jag blev lite förvånad vid ett av styrelsesammanträdena som jag hade med miljö- och hälsoskyddsnämnden. Förvaltningen ville fortsätta att utreda möjligheten att utbilda fastighetsägare i energieffektivisering och egenkontroll. På detta yrkade alliansen avslag. Jag tycker att det är märkligt i och om att man pratar väldigt mycket om miljöarbete i Stockholms stad. Man säger att det är jättebra att man jobbar med miljö och att man också ska jobba gentemot fastighetsägare.

Fastighetsägare har jobbat några år i ett projekt tillsammans med miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. De vill fortsätta med det här jobbet. Resultatet av arbetet med de fastighetsägare som deltog i projektet var i alla fall att det blev en minskning med ungefär 300 ton koldioxidutsläpp. Hade man fortsatt med alla de här åtgärderna, som faktiskt fanns med från fastighetsägarnas sida, hade man sparat ungefär 1 900 ton koldioxidutsläpp i Stockholm i projekt från fastighetsägarnas sida.

Det var 250 fastighetsägare som var med i detta projekt. Det resultat som det fick var mycket bra, och det uppskattades av fastighetsägarna som var med. Man ville förlänga projektet därför att man skulle titta på energideklarationen och de inventeringar som skulle göras utifrån energideklarationen. Det blev något försenat. Det innebar också att det fanns 1,2 miljoner kronor kvar som skulle kunna nyttjas. Det var det som miljö- och hälsoskyddsförvaltningen ville fortsätta projektet kring. Det var klimppengarna.

Jag tror att det är bra om man kan starta sådana här projekt tillsammans, så att kommunen är motorn i hela verksamheten. Där kan man jobba med fastighetsägare och få en bra erfarenhet av hur långt fastighetsägare har kommit i sina diskussioner och i sina planer på att minska energiförbrukning. Vi vet att det är två sektorer i samhället som förbrukar absolut mest energi. Den ena är transportsektorn, den andra är bostäder. Kan man då få en bättre energieffektivisering i bostadssektorn kan man minska mycket utsläpp, och som fastighetsägare sparar man väldigt mycket pengar. Det var en av de saker som projekten gick ut på.

Därför blev jag väldigt fundersam och förvånad när man från majoritetens sida avlog att miljö- och hälsoskyddsförvaltningen skulle utreda möjligheten att fortsätta med de här projekten.

Jag tycker inte riktigt att det här rimmar fullt ut med den miljöprofil som man från majoritetens sida försöker lägga sig vinn om att anlägga. Hade vi fått vara med och bestämma hade vi haft fastighetsägare som hade fortsatt med den här utbildningen

och tittat på hur man ska kunna minska sina egna utsläpp och framför allt hur man skulle kunna bli mer effektiv i dessa frågor.

Jag tror att det finns några fastighetsägare i dag som behöver väldigt mycket hjälp och mycket stöd i det här arbetet. Det är framför allt alla de nya fastighetsägare som har tillkommit i och med att man har ombildat. De personer som i dag sitter i styrelserna för dessa fastigheter är personer som kanske aldrig tidigare har jobbat med de här frågorna. De behöver mycket stöd och hjälp. Då tycker jag att stöd och hjälp ska komma från kommunen. Det ska också vara kommunen som är motorn i detta arbete.

Anförande nr 26

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Målet är vi helt överens om, men medlen är vi inte direkt överens om. Vi har många olika uppdrag från fullmäktige. Ett av de uppdrag som vi har i Stockholms kommunfullmäktige är att se till att konkurrensutsätta den kommunala verksamheten i så stor utsträckning som möjligt och fokusera på kärnområden.

Ett kärnområde tycker inte jag är att bygga upp en kommunal energirådgivning, speciellt inte i ett läge där det, till skillnad från då man genomförde det här projektet, har tillkommit en lagstiftning som innebär att fastighetsägare är skyldiga att genomföra energideklarationer. Energideklarationerna är ett utmärkt verktyg för att illustrera just det du pratar om – hur mycket man kan minska energianvändningen eftersom man tvingas att sätta sig ned och titta på olika saker.

Det har vuxit fram en fantastiskt bra konsultmarknad på det här området, som kan hjälpa till på många olika sätt och ha olika typer av diversifieringar och inriktningar. Då tycker inte jag att det är kommunen som ska gå in på de här marknaderna och konkurrera med de privata aktörerna.

Det finns gott om incitament för fastighetsägare att jobba med energieffektiviseringsfrågorna. Och det finns gott om aktörer på marknaden att jobba med i de här frågorna. Därmed ska vi från kommunens sida fokusera på det som vi tycker är viktigt och som ingen annan kan ägna sig åt. Det är bland annat att titta på hur man jobbar med egenkontrollen i större fastighetsbestånd, typ HSB, Riksbyggen, SBC och hur man jobbar med egenkontrollen när det gäller energianvändningen i den delen. Det gör kommunen till viss del eftersom vi har ett sådant direktiv just nu under rådande budgetår och verksamhetsplan.

Däremot att från det gå till att jobba med konsulting och konkurrera med privata aktörer är steget långt. Därför har vi sagt att vi inte tycker att det är någonting som miljöförvaltningen ska syssla med. Dock finns det ett samarbetsprojekt som jag skriver om i mitt svar i det här sammanhanget, och det är den energirådgivning som är kostnadsfri och som KSL har och som staden deltar i under en viss tidsperiod. Man har möjlighet att vända sig till den och ställa frågor under kontorstid.

Men jag tycker att det här är någonting som klart ligger vid sidan om det kommunala kärnuppdraget. Det finns en alldeles utmärkt väl fungerande marknad på det här området som fastighetsägarna kan vända sig till.

Anförande nr 27

Malte Sigemalm (s): Jag tror att det finns en stor skillnad här. Jag tror att kommunen inte lämnar fastighetsägarna efter det att man har genomfört de olika projekten. Däremot tror jag att det finns väldigt många lycksökare i den här marknaden, framför allt nu när man tittar på vad som ska ske efter energideklarationen. Jag säger inte att alla är det, men väldigt många av konsultföretagen som plötsligt växer fram och ska jobba gentemot fastighetsägarna för att visa dem olika energieffektiviseringsåtgärder och sådant behöver inte ta något ansvar för de saker som de rådgör om eller de saker som de talar om att man ska göra.

Däremot kan kommunen ha den verksamheten, som jag tycker skulle kunna vara en ren kommunal kärnverksamhet, gentemot fastighetsägarna med bra information, utbildning och service i konsten att faktiskt spara energi. Om vi nu ska minska våra utsläpp i den här staden, med de procentsatser som vi har satt upp och de målsättningar som vi har beslutat om, kanske måste man ha också morötter gentemot dem som producerar väldigt mycket utsläpp för att halvera sina utsläpp om några år.

Där tycker jag att det ändå är en typ av kommunal kärnverksamhet. Också egenkontroll är det otroligt viktig att ha som fastighetsägare. Lagstiftningen talar om vad det är man ska göra. Jag tycker att man på något sätt har hoppat över målet i den här delen.

Hela projektet handlade framför allt om energirådgivning på olika sätt. Det handlade om energiinventering i fastigheterna. Vi vet att i dag är det väldigt många fastigheter som drar väldigt mycket energi. Det är klart att energideklarationerna kommer att visa på förbrukningen. Men å andra sidan finns det ingen skyldighet för fastighetsägarna att följa upp detta, det kostar också en del pengar. Förstår man inte att man måste göra investeringar för att minska sin energiförbrukning blir det svårt.

Så hade man den stora delen som handlar om klimatrådgivning till hushållen och som var väldigt uppskattat. Det var inte bara den lilla delen med utbildningen, utan det var tre stora riktiga och viktiga projekt för fastighetsägare och boende i fastigheterna.

Om vi i stället har många privata konsulter som jobbar med de här frågorna kan de erfarenheter som man får från de här projekten med kommunen gå till spillo och inte värderas speciellt mycket. Om miljö- och hälsoskyddsförvaltningen genomför de här sakerna gör man en ordentlig uppföljning, och man får också bra referensmaterial. Min uppfattning att detta referensmaterial kommer att försvinna.

Anförande nr 28

Borgarrådet Hamilton (m): Men, snälla Malte Sigemalm, staden har ett energicentrum som har tre personer anställda som jobbar med stadens eget fastighetsbestånd. Det är inte så att de här personerna själva är ute och jobbar med stadens fastighetsbestånd, utan man upphandlar konsulter på marknaden, precis på samma sätt som vanliga privata fastighetsägare upphandlar konsulter på marknaden. Det är där som kompetensen finns. Oavsett om man skulle ha en kommunal rådgivning eller en helt privat rådgivning finns kompetensen hos de konsulter som finns på marknaden. Då förstår inte jag varför man ska gå omvägen via en kommunalt anordnad

rådgivning när man ändå upphandlar kompetensen på marknaden. Det är bara ett sätt att slå undan fötterna för den privata marknaden, som jag inte tycker att vi ska ägna oss åt.

I den proposition, klimat- och energiproposition, som regeringen presenterade i förra veckan tas upp frågorna om energieffektiviseringsåtgärder och hur man ska jobba med att minska klimatpåverkan. Där talar man också om att det är viktigt att fastighetsägare och olika aktörer jobbar med energieffektivisering. Men det finns ingen som föreslår att det är kommunerna som ska ägna sig åt detta. Där föreslår man tvärtom att man ska samla branschen för att se till att man har en bra portal så att olika fastighetsägare eller andra som är intresserade av energirådgivning ska kunna gå in på en samlingsportal och se vad marknaden har att erbjuda i form av olika typer av tjänster. Därmed får man en möjlighet att enkelt hitta de nischer som finns på det här området.

Jag tycker inte att vi behöver använda skattemedel för att se till att skapa morötter för fastighetsägare att energieffektivisera. Grejen med energieffektivisering är att det är en morot i sig, den återbetalar sig oerhört snabbt. Det är poängen med energideklarationerna. Man ser ganska omedelbart att du har väldigt mycket lågt hängande frukter, som det så populärt heter, som man kan plocka genom att göra de här effektiviseringarna. Det jobbar HSB med, de ger råd i sina föreningar. Riksbyggen och SBC jobbar med detta. Fastighetsägarföreningen har jobbat med det väldigt länge över hela landet.

Det finns en väl utvecklad marknad på detta område. Jag ser ingen som helst anledning att tjänstemännen på miljö- och hälsoskyddsförvaltningen skulle gå in på det här området.

Anförande nr 29

M a l t e S i g e m a l m (s): När man genomförde de här utbildningarna var det faktiskt kompetensen från miljö- och hälsoskyddsförvaltningen som genomförde utbildningen. Av den kompetensen finns inte fullt ut lika mycket kvar som det fanns när man hade den här verksamheten själv.

Sedan kan man alltid ha en diskussion om det är skattemedel eller inte som ska bekosta sådana här saker. Man kan också säga att det inte var gratis för fastighetsägarna att vara med i projektet. De betalade pengar för att delta, och det var inte bara skattemedel som gick in i det.

Vad är det värt att ha en hög kompetens inom kommunen, och vad är det värt att använda skattemedel för att minska koldioxidutsläppen och därmed få en bättre miljö i Stockholm? På något sätt kan man inte bara särskilja de här sakerna. Jag tycker att det är otroligt viktigt att använda skattemedel just här.

Som jag sade tidigare är det inte säkert att de konsulter som finns på området i dag är de absolut bästa. Varför ska man då betala ganska stora pengar till de här konsulterna? Man skulle kunna erbjuda detta, tycker jag, från kommunens sida som en bred kompetens till fastighetsägarna, framför allt nya fastighetsägare som i dag fungerar i till exempel ombildade bostadsrättsföreningar.

Vi skiljer oss åt dels när det gäller uppfattningen om vad kommunens kärnverksamhet är, dels hur man ska se på kommunens roll när det gäller att öka kompetensen hos fastighetsägare.

Anförande nr 30

Borgarrådet Hamilton (m): Jag kan instämma i Malte Sigemalms uttalande om att vi skiljer oss åt när det gäller bedömningen i de här frågorna. Det du sade alldeles nyss, Malte, är att du tycker att kommunen ska konkurrera i det jag kallar för illojal konkurrens med konsulterna. Du säger underförstått att man ska erbjuda sina tjänster till en billigare penning än vad konsulterna tar betalt på marknaden i dag. Det kan jag inte ställa upp på över huvud taget.

Det vi kan göra däremot, som vi också gör från stadens sida, är att föregå med gott exempel genom att jobba med att energieffektivisera våra egna fastigheter. Där har vi tagit tag i frågan på ett helt annat sätt än vad den förra majoriteten gjorde. Vi har EPC-projekt inom ramen för fastighetskontoret, och vi har ärenden i form av stimulansåtgärder som innebär att vi satsar väldigt mycket pengar, pengar som vi har tack vare att vi har sålt fastigheter och fått intäkter den vägen. Nu kan vi använda de pengarna för att energieffektivisera i till exempel våra gamla miljonprogramsområden.

Därmed kan vi på ett väldigt bra sätt bli goda föredömen gentemot andra fastighetsägare som kanske känner sig lite osäkra på det här området. Det tycker jag är rätt sätt att använda skattebetalarnas pengar på.

*§ 12 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Aktivitetsplan*

Anförande nr 31

K a r i n H a n q v i s t (s): Finansborgarrådet! Alla stadsdelsnämnder ska också lägga fast en aktivitetsplan i sina verksamhetsplaner. Man kan undra varför det heter så. Det kunde lika gärna heta upphandlingsplan, eftersom det handlar om det. En aktivitetsplan ska antas i alla stadsdelsnämnder. En del stadsdelsnämnder börjar få lite bekymmer med det här. Man tar till och med tillbaka det som har varit utlagt och driver det i egen regi. Det har varit problem på vissa håll. Jag kan försäkra dig, Sten Nordin, om att det också är många nämnder som känner stor vända inför detta. Man är nöjd med den verksamhet som finns.

Jag vill fråga dig, Sten Nordin, om du är beredd att ompröva det här påbudet att allt som inte är myndighetsutövning ska upphandlas.

Anförande nr 32

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Karin Hanqvist, för frågan! Precis som beskrivs i frågan är det stadsdelsnämnderna själva som tar fram de här aktivitetsplanerna och som själva har att göra planeringen och bedömningen av vad man kan upphandla under det kommande året, det som berörs i verksamhetsplanen.

Jag har inte nåtts av att man generellt sett börjar få bekymmer. Det är klart att det ibland inträffar att upphandlingen inte fungerar i den verksamheten. Det är inget som gör att vi får generella bekymmer. Jag tror att den här vändan kanske finns mer hos oppositionen än hos nämnderna som helhet. Jag gissar att det handlar mer om en politisk vända där man har lite olika syn på detta.

Jag tycker att Stockholms stads politik med upphandling har varit framgångsrik. Den har faktiskt – fast kanske inte med samma intensitet – stått sig över mandatperioder, även om vi har växlat majoritet, sedan i början av 90-talet. Det har alltid varit en ganska tuff politisk debatt här i kommunfullmäktige om upphandling. Men tittar man på historiken kan man se att det inte har upphört helt även när det växlat majoritet här.

Det jag tycker är viktigast med upphandling är att man tvingas formulera vad det är man vill ha ut av verksamheterna, det vill säga vilken kvalitet man vill ha och vad det är man egentligen beställer. Det tror jag har gjort att staden har blivit mycket bättre på att identifiera det både för de verksamheter som någon huvudman har fått på entreprenad och för de verksamheter som vi fortsatt driver själva.

Nej, jag ser inget skäl i dag till att ompröva den grundhållning som vi har till upphandling. Jag tror att den är bra. Sedan har vi en praktisk syn i hanteringen av detta.

Anförande nr 33

K a r i n H a n q v i s t (s): En praktisk syn, säger du. Det är lite glädjande att du ändå använder den tonen. Jag minns en interpellationsdebatt i december där Elisabeth Brandt Ygeman hade ställt en interpellation till dig. När man läser den debatten som var då tycker jag att man kan läsa att du svävar lite på målet när det gäller upphandling, kanske inte minst när det gäller handikappomsorgen. Du delar interpellantens oro över vad det kan dra med sig när man ska handla upp verksamheter just för dem som är mest beroende av samhällets tjänster. Det skapar stor oro i verksamheter och hos personal och brukare.

Jag tycker att det är bra att du har en praktisk inställning. Men nu är det så att ute i nämnderna måste man upphandla allt som inte är myndighetsutövning. Jag undrar om du är beredd att ompröva just detta att man måste upphandla.

Anförande nr 34

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag minns den här diskussionen med Elisabeth Brandt Ygeman mycket väl. Den här omsorgen är ett nytt område som skulle föras in till upphandling. Om det då finns oro måste man ta lugnt och verkligen se till att människor förstår att vi ska fortsätta och värna samma kvalitet och att det är grunden för det hela. Det är det jag menar med en praktisk syn.

Om stadsdelarna inte vill handla upp en verksamhet det året har de också att motivera det. Det är väl också bra? Då får de tala om varför de inte gör det. Då finns det sakliga skäl som stadsdelsnämnden anför. Vad det nu kan vara? Jag tror inte att detta är någon generellt stort undantag från grundregeln att pröva verksamheter som inte är myndighetsutövning för upphandling. Det uppdraget bör ligga kvar. Jag tror att stadsdelarna mycket väl vet att man har den här praktiska synen på det hela.

Anförande nr 35

K a r i n H a n q v i s t (s): Så bra att du säger att stadsdelsnämnderna har en viss frihet att bestämma själva. Jag upplever nog inte att det var så i Bromma. Där skulle vi ta fram ett förfrågningsunderlag angående ett korttidsboende för funktionshindrade barn och ungdomar. Vi hade besök av samtliga brukares föräldrar, och vi hade besök av personal. Alla sade sig vara väldigt nöjda med den verksamhet som kommunen bedriver. Det här skapade väldigt stor oro i den här verksamheten. Det är förresten vårt enda kvarvarande kommunala korttidsboende. Vi har en hel del privat verksamhet som har funnits i många år i Bromma.

Det är faktiskt så, Sten Nordin, att dina partikamrater kände vända inför detta. Man sade till och med att man inte kanske inte skulle godkänna förfrågningsunderlaget. Så var det hos oss. Jag vet att de tyckte att partipiskan ven. De var tvungna. Därför blev det ett förfrågningsunderlag som nu är ute. Du säger att vi ändå har större möjligheter. Är det så, Sten?

Anförande nr 36

Borgarrådet N o r d i n (m): Stadsdelarna har det är ansvaret. Det finns ett uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram aktivitetsplaner. Det finns en grundsyn att vi

tycker att man ska pröva verksamheter för upphandling. Sedan ligger ansvaret hos stadsdelarna. Det är inte bara på låtsas, utan det är på riktigt. Det är stadsdelsnämnderna själva som har att fatta de avgörande besluten och också, menar jag, i så fall motivera om man menar att någon verksamhet inte ska upphandlas eller inte kan upphandlas just då. Då får man ta upp en diskussion och motivera varför och inte bara generella avvisa upphandling som metodik. Jag tycker att Stockholms stads erfarenheter visar att upphandlingspolitiken har varit bra och har bidragit till kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring i våra verksamheter, och det tycker jag ska fortsätta.

Fråga nr 2. Massmediakorten

Anförande nr 37

J o n a s E k l u n d (mp): Jag har en fråga till finansborgarrådet som gäller de små gul- och blåfärgade korten som har figurerat i medierna den senaste veckan. De är framtagna av stadsledningskontoret. De innehåller instruktioner för hur stadens anställda ska uttrycka sig i kontakter med medierna. Det står bland annat att man aldrig ska gissa eller ha egna teorier. Man ska aldrig diskutera sekretessbelagd information. Man ska alltid hålla sig inom sitt eget ansvarsområde. Man ska alltid hålla sig till fakta. Motsatsvis ska man inte tala om sådant som till exempel hör till ledningen i den förvaltning man tillhör. Man ska inte ha några egna åsikter, kan man läsa ut av detta.

Då undrar jag hur Sten Nordin och den borgerliga majoriteten anser att det här går ihop med den grundlagsfästa meddelarfriheten som alla människor har.

Anförande nr 38

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Jonas Eklund, för frågan! Det här är råd för kommunikation med medier. De härstammar från den tid då Jonas Eklunds parti styrde Stockholm. De är alltså tre år gamla. Jag anade att frågan skulle komma upp. Därför, fru ordförande, tänkte jag tillåta mig att läsa högt som svar den här gången. Det är från mina synpunkter när det gäller personalpolicyn.

En fri och öppen diskussion är en förutsättning för vår demokratiska verksamhet. Det är viktigt att informera om vad vi gör och förklara våra arbetssätt för medborgare, nämnder, styrelser och kommunfullmäktige. Vi ska vara lyhörda för vilken information medborgare och medier efterfrågar för att kunna uppfylla vår del i skapandet och vidmakthållande av ett öppet samhälle. All ej sekretesskyddad information ska vara tillgänglig och lätt att finna för alla medborgare. Genom att bejaka omvärldens intresse, nyfikenhet och engagemang stärks vår verksamhet. Genom öppenhet såväl inåt som uppåt i varje verksamhets organisation ges också möjlighet till överblick, samordning och till att lyfta fram goda exempel samtidigt som fel och brister kan rättas till så tidigt som möjligt.

Så skrev jag i mina synpunkter på personalpolicyn, och det är detta som gäller. Vi har därtill, tack och lov, att hålla oss till en omfattande lagstiftning på det här området, förvaltningslagen, tryckfrihetsförordningen, yttrandefrihetsgrundlagen,

sekretesslagen samt personuppgiftslagen. Inte minst när det gäller yttrandefrihetsgrundlagen har mitt eget parti varit mycket pådrivande i arbetet när den kom till en gång i tiden. Det här är väldigt viktiga frågor för mig. Jag tycker faktiskt inte att man kan tolka det här kortet på det sätt som Jonas Eklund gör. Om någon känner osäkerhet finns det nu tydligt i fullmäktiges protokoll vad såväl finansborgarrådet som den politiska majoriteten anser i dessa frågor.

Anförande nr 39

J o n a s E k l u n d (mp): Jag tror dessvärre att de här korten når ut till fler anställda i staden än vad fullmäktiges protokoll gör. Därför tycker att majoriteten borde överväga om de här korten fortsättningsvis ska användas i staden, och det helt oavsett vem som har tagit fram dem. De används ju och delas ut av det stadsledningskontor som är moderatstyrt i nuläget.

Det var många vackra ord, men ser man till verkligheten i Stockholms stad kritiserade justitieombudsmannen så sent som i januari Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd för att chefer där hade vidtagit repressalier mot ett vårdbiträde som hade gått ut i Radio Stockholm och uttalat sig om arbetsituationen. I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har de fackliga organisationerna nyligen begärt överläggningar med förvaltningsledningen eftersom de tycker att taket har sänkts ganska betänkligt under den här mandatperioden, under den här majoriteten.

Jag tycker att Sten Nordin behöver ge ett svar på frågan om man ska sluta att använda de här korten. Ska ni förbättra möjligheten till meddelarfrihet i staden?

Anförande nr 40

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Möjligheten och rätten till meddelarfrihet i staden är för det första något som vi tack och lov inte beslutar om själva, utan det är Sveriges grundlag som beslutar om den saken. Det andra är att vi självklart inte bara följer lagstiftningen, utan vi tycker att den är bra. Vi har varit pådrivande i vissa delar av den här lagstiftningen.

För det tredje väljer Jonas Eklund att göra en snäv tolkning av texten på de här korten. Jag tror att om man skulle tolka det på det sättet skulle i stort sett varenda myndighet och varenda kommun som har detta – det är väldigt vanligt förekommande även hos statliga myndigheter – få dra in de korten. Jag tycker inte att den tolkningen är rimlig och skälig. Det som gäller finns i klartext. Även om fullmäktiges protokoll inte når ut till så många kan vi ju hjälpas åt att sprida den kunskapen.

Anförande nr 41

J o n a s E k l u n d (mp): Det är glädjande, och precis vad man har att vänta sig, att finansborgarrådet stöder den lagstiftning som finns, men det räcker inte. Det behövs ett målmedvetet arbete så att alla anställda i Stockholms stad ska känna att de har rätt att gå ut och tala i medierna, att de verkligen har yttrandefrihet och rätt att delta i det demokratiska samtalet här i staden.

När det står på information som delas ut från staden att man aldrig ska gissa eller ha egna teorier vid mediekontakter, att man alltid ska hålla sig inom sitt eget ansvarsområde och så vidare säger det att man ska vara väldigt noga med vad man säger. Man ska inte gå utöver det som man precis kan belägga. Jag undrar: Är Sten Nordin beredd att arbeta konkret, förutom att säga att du ställer dig bakom lagstiftningen, för att ta bort de här korten och i stället starta en informationskampanj som talar om de rättigheter som anställda i Stockholms stad har? Att ta bort de här korten är förresten något som Bo Bladholm, också moderat, har föreslagit. Han är tyvärr inte här i dag för att tala för den idén.

Anförande nr 42

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Varför har vi en personalpolicy? Jo, för att tala om vad som är vår syn när det gäller personalpolitiken. I den är det här med öppenheten något väsentligt. Min grundsyn är att Stockholms stad är helt beroende av mediernas granskning. Det är bra för medborgarna, men det är också ett sätt för staden att få ut information helt enkelt. Medierna granskar detta självständigt, tar fram det, belyser det och skapar diskussion om det. Att tro att det skulle råda något slags motsatsförhållande är att ha en väldigt mörk och pessimistisk syn på detta. Det har inte jag. Jag tror att på den här öppenheten. Jag ser väldigt tydligt vad det betyder för oss som organisation. Det är en självklarhet att vi har öppenhet och inte det motsatta.

Fråga nr 3. Kvarteret Linjalen

Anförande nr 43

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vi som sitter i den här salen vet att omvandlingar av allmännyttan pågår för fullt. Trots vissa halvdana försök att bromsa detta fortsätter det. Omvandlingen föregås tyvärr oftast av bråk och infekterade relationer mellan hyresgäster som är för och hyresgäster som är emot. Vi har uppmärksammat problemet tidigare, bland annat i en skrivelse i Svenska Bostäder.

Tyvärr har det inte skett någonting för att åtgärda de problem som uppstår när det ska ske ombildningar av bostäder. Linjalen är tyvärr inget undantag. Där pågår det slitsamma bråk mellan hyresgäster som är för och hyresgäster som är emot. Det är tveksamma uppdrag som de här konsulterna har fått. Jag vill ställa en fråga till Joakim Larsson. Vad tänker du göra konkret åt de här problemen som existerar just nu? Den här köpstämman kommer att hållas väldigt snart.

Anförande nr 44

Borgarrådet L a r s s o n (m): Tack för frågan! Jag konstaterar att du i inledningen på din fråga utgår ifrån att du har en föreställning om att det ofta är mycket stora problem i omvandlingsprocessen och att den typ av bekymmer som du beskriver är vanligt förekommande. Jag vill nog säga att det nog är mer undantag. Det är nog därför som de uppmärksammas på det sätt som sker.

Jag kan bara konstatera att det inte finns någon som vinner på att en utbildningsprocess sker på det sätt som du beskriver där det är slitningar mellan dem som vill ombilda och dem som inte vill ombilda. Det här är vuxna människor som utifrån olika önskemål har bestämt sig för hur man vill behandla sin fastighet, om man ska äga den tillsammans med sina grannar eller om man ska fortsätta att vara hyresgäst. Det är ett fritt val som jag tycker att det är väldigt viktigt att vara och en känner.

Jag har också blivit uppmärksam på det enskilda fall som du tar upp. Det inkom ett brev om detta föregående vecka. Vi kommer att följa det enskilda fallet lite extra noga, därför att detta är någonting som måste skötas på ett snyggt och prydligt sätt. De inblandade ska kunna känna att man inte är utsatt för någon kampanj från vare sig den ena eller andra sidan. Ett mynt har två sidor, Mehdi. Jag har fått en skrivelse om just det här enskilda fallet, och vi kommer att kika lite närmare på just det här konkreta fallet.

Anförande nr 45

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Det här problemet har uppmärksammats tidigare. Vi har läst om förfalskningar av fullmakter. Det har funnits människor som inte har velat ombilda vars underskrifter har förfalskats. Det är inte ett problem som bara existerar i Stockholm, utan det har skett i kranskommuner också.

Vi har föreslagit åtgärder för att råda bot på de här problemen, men hittills har det inte skett någonting. Det här brevet, som du förmodligen också har fått, Joakim Larsson, kommer från en hyresgäst som representerar hyresgäster som är emot utbildningen. Han tycker att man gärna får omvandla, även om det är förkastligt för de flesta stockholmare, men det ska åtminstone gå lagligt till. Han kräver bland annat närvaro av en oberoende notarius publicus på köpstämman den 2 april. Kommer du att se till att en sådan åtgärd vidtas nu på torsdag?

Anförande nr 46

Borgarrådet L a r s s o n (m): För det första tycker jag att det är väldigt bra att aktörer som är med i utbildningsprocesser runt om i den här staden kommer med enskilda initiativ för hur man kan se till att processen blir allt mer trygg för de inblandade. Jag läste om en aktör som för ett par veckor sedan bestämde sig för att just ta in det som du nämner, en notarius publicus som skulle följa själva röstningsförfarandet på en köpstämman.

Lagstiftningen är ganska speciell i det här hänseendet. För att rösta nej behöver man inte vara på stämman. Det är de som går till den här stämman som aktivt kan rösta ja eller nej, men de som inte går dit lämnar per automatik en nejöst. Man har på alla möjliga sätt försökt att trygga att de som inte är intresserade av en utbildning inte ens ska behöva engagera sig så mycket att de går på en stämman. Jag tror att det är viktigt att aktörerna ges utrymme för att fatta de beslut som de vill för att säkerställa detta.

Anförande nr 47

M e h d i O g u z s o y (v): Två gånger har intresseanmälan från den här aktuella föreningen, det vill säga Linjalen, underkänts. Det är väldigt allvarligt när listor som man har tagit fram över de människor som vill omvandla två gånger har underkänts. Det är den tredje gången som man försöker driva igenom detta. Tycker inte du att det osar lite tveksamheter? Dessutom får dessa konsulter som arbetar för att utbildningen ska bli av 4 miljoner i ersättning bara om utbildningen blir av. Tycker inte du att det är ett väldigt konstigt sätt att sälja allmännyttans egendom på?

Anförande nr 48

Borgarrådet L a r s s o n (m): Nej, jag tycker väl snarare att det är du som osar av tveksamheter, Mehdi. I själva processen finns det ett antal parter som har avtal sinsemellan. Här är det en bostadsrättsförening som har ett avtal med en utbildningskonsult. Huruvida han eller hon får betalt före eller efter en process är knappast någonting som politikerna här i Stadshuset ska lägga sig i. Jag tror att det är ganska många bostadsrättsföreningar som tycker att det är ganska bra modell att de får betala konsulten om det blir en affär. Jag kan instämma i att det ligger en viss säkerhet i att man får betala först om det blir en affär. Men det är upp till parterna. Det är ingenting som jag tänker lägga mig i.

Om det är tveksamheter i ett enskilt fall riskerar affären att inte bli av. En affär kan helt enkelt stoppas om det finns tveksamheter som gör att det inte är tydligt hur protokollen är upprättade. Och det har också skett, vilket du också känner till.

Fråga nr 4. Meddelarfrihet

Anförande nr 49

T e r e s L i n d b e r g (s): Fru ordförande! Jag ska försöka hålla mig kort. Vi har precis haft den här frågan uppe. När man funderar på meddelarfriheten är det inte i första hand de anställdas rättigheter det handlar om, utan det handlar om medborgarnas rätt till insyn och deras möjlighet att granska vad de får ut av sina skattepengar. Medierna är ju trots allt den granskande makten. Oavsett vilken majoritet som har stått bakom – jag tror inte att det finns något politiskt beslut om de här platsbyggnadskorten – känns det ganska märkligt att vi ska ha en sådan ordning i staden. Anställda och massmedier uppfattar detta som en inskränkning i meddelarfriheten.

Jag vill fråga finansborgarrådet om han är beredd att dra tillbaka platsbyggnadskorten och i stället uppmana stadens anställda att kontakta medierna när helst de tycker sig ha något att berätta.

Anförande nr 50

Finansborgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Teres Lindberg, för frågan! Vi har just avhandlat den, och jag har egentligen inte något annat svar till Teres Lindberg än vad jag hade till Jonas Eklund. Vi har varit väldigt tydliga i personalpolicyn. Jag läste upp det avsnitt som heter Mina synpunkter. Det handlar om hur jag ser på det här med öppenhet. Det är alldeles riktigt att det här tre år gamla

kortet inte är föremål för något politiskt beslut. Jag tycker inte heller att det ska bli det. Det politiska beslutet är den policy som råder i staden. Det är den som alla har att följa kopplat till lagstiftningen.

Jag tycker att det är bra att Teres Lindberg tar upp aspekten vad meddelarfriheten betyder för medborgarna. Det var också vad jag försökte säga i slutet av den förra diskussionen i samma ämne. Det handlar om öppenheten och mediernas granskning av staden. Ibland finns det en föreställning, till och med hos medierna själva, att vi i stadens ledning, oavsett om det är jag eller Teres Lindberg som ingår i den, uppfattar detta som ett väldigt känsligt motsatsförhållande. Jag tycker att det är så märkligt. Ett öppet samhälle och hela politiken bygger ju på fria och oberoende medier som är aktiva och granskar. Hela kommunikationen bygger på detta.

Som konstaterades tidigare är det inte så himla många som läser kommunfullmäktiges protokoll. Vi är mer beroende av att medierna intresserar sig för vad som händer i kommunfullmäktige. Det gör de nu tyvärr i minskande grad. Även om de är välrepresenterade på läktaren ser vi inte så mycket resultat av detta i tidningarna. Det är inte deras fel, utan de beror på redaktionernas bedömning av nyhetsvärdet av det som händer här. Mediernas granskning är alltså väldigt betydelsefull för oss, och jag upplever ingen motsatsställning. Det tror jag är det andra väsentliga beskedet.

Anförande nr 51

T e r e s L i n d b e r g (s): Man kan också dra parallellen mellan mediernas intresse och politikernas förmåga att inte svara på frågor. Jag upprepar min fråga: Är du beredd att dra tillbaka de här korten, Sten Nordin?

Anförande nr 52

Borgarrådet N o r d i n (m): Men, Teres Lindberg, jag svarade på den frågan. Jag sade, precis som du själv sade, att det här kortet har inte fötts ur ett politiskt beslut, och jag tycker inte heller att det ska bli föremål för ett politiskt beslut. I så fall ska vi flytta hit besluten om alla instruktioner och så vidare. Det vi ska fatta beslut om här är policy, regelverk och ramverk. Sedan ska vi tillsammans med revision och den öppna debatten följa upp att så sker.

Fru ordförande! Jag tycker att Teres Lindberg drog en väldigt snabb slutsats i sitt första anförande, nämligen att anställda och medier generellt uppfattar de här korten som väldigt styrande och inskränkande. Jag tror inte att det är så. Det har förts debatt om detta, och det startades av en ledarskribent på Dagens Nyheter som lackade ur på det här kortet. Det var väl jättebra, för då fick vi den här debatten. Då fick vi tillfälle att återigen tala om hur vi ser på de anställdas meddelarfrihet och det som du förtjänstfullt tog upp, nämligen medborgarnas rätt och behov av att det finns en öppen debatt och en granskning av det vi gör.

Anförande nr 53

T e r e s L i n d b e r g (s): Ja, Sten Nordin, för min del blir det politik när anställda och medier uppfattar den här typen av signaler som om vi vore någon form av motståndare till meddelarfriheten och yttrandefriheten som hänger ihop. Då blir

det ganska självklart, åtminstone för mig, att staden inte ska skicka ut de här signalerna till sina anställda. Men uppenbarligen är den självklarheten inte lika tydlig för finansborgarrådet. Jag uppfattar ditt svar så att ni inte tänker dra tillbaka de här korten.

Anförande nr 54

Borgarrådet *Nordin* (m): Fru ordförande! Nu väljer Teres Lindberg att göra politik av det här kortet på grund av att det har varit diskussion om det i vissa medier. Det har funnits olika syn på hur det har konstruerats. Jag tror att många anställda efterfrågar råd om man har många mediekontakter. Inte ens du och jag fick lära oss detta med modersmjölken, utan det är någonting som man vänjer sig vid. Det är inte så farligt.

Då är frågan om utformningen av detta ska föreläggas fullmäktige. Nej, det ska det inte. Det som ska föreläggas fullmäktige är det ramverk, det regelverk, som gäller, och utifrån det får man granska det. Jag tror att våra anställda känner sig fullt trygga med att de har precis de frihetsgrader som både lagen och vår inställning försäkrar dem.

Fråga nr 5. Sprututbyte

Anförande nr 55

Stefan Nilsson (mp): Fullmäktige, åhörare! Hösten 2007 beslutade fullmäktige att utreda frågan om sprututbyte för injektionsmissbrukare. Strax därefter fattade Stockholms läns landsting samma beslut. Enligt FN visar erfarenheterna att sprututbyte leder till minskad spridning av hiv och hepatit, och det ökar inte missbruket.

Vi i Miljöpartiet var glada över att en sådan här utredning kom till stånd. Nu har det gått ett år och fyra månader sedan vi och landstinget fattade det här beslutet. Min fråga är: När kommer utredningen att vara klar, och när kommer den att presenteras?

Anförande nr 56

Borgarrådet *Kristersson* (m): Enligt den tidsplan som togs fram omedelbart efter det att beslutet fattades och som harmonierar med den tidsplan som landstinget redan hade sjösatt ska slutresultatet levereras under senhösten 2009. Jag skulle få någon slags delrapport om hur arbetet fortskrider denna fredag, men eftersom jag inte kunde just då är det uppskjutet någon vecka eller två. Det ska vara färdigt senhösten 2009.

Anförande nr 57

Stefan Nilsson (mp): Jag tackar för svaret. Vi ser fram emot resultatet av den utredningen och den debatt som kommer att följa med stort intresse. Det skulle vara glädjande om vi i fullmäktige och i landstinget kunde fatta beslut om att inleda

sprututbyte. Men först ska vi naturligtvis få utredningen, och vi ser fram emot att få läsa den.

Anförande nr 58

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det är det nog många som gör.

Fråga nr 6. Gasklockan – scen

Anförande nr 59

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag har en fråga om den nya scenen i gasklockan som man kunde läsa om i tidningen häromveckan. Jag vill passa på att säga att det var en väldigt trevlig artikel. Det är ett trevligt initiativ, men jag har ändå några frågor om hur detta förhåller sig till andra investeringar i staden. Mig veterligen har vi inget fullmäktigebeslut om de här gasklockorna än. Däremot har vi fullmäktigebeslut om andra kulturinvesteringar som ligger ungefär likvärdigt i tiden. Jag tänker närmast på Stadsbiblioteket. Där har vi haft en lång process. Vi har varit eniga om alla beslut. Vi har genomfört en tävling. Och nu ligger det på is därför att driftskostnaderna har ökat från 70 till 80 miljoner, om jag kommer ihåg rätt.

Tycker inte finansborgarrådet att det blir lite märkligt att starta ett nytt projekt under samma tidsperiod med en driftskostnad på, om jag har räknat rätt, 20 miljoner, det vill säga mer än den här ökningen som vi säger är ett problem?

Anförande nr 60

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det som vi beslutade i budgeten när det gäller Stadsbiblioteket, att tillsätta en tjänstemannagrupp som under ledning av kulturborgarrådet och mig själv nu ska gå igenom ekonomin på Stadsbiblioteket, handlar förstås både om driftskostnader och den investeringsram som fullmäktige har lagt fast när det gäller Stadsbiblioteket. Många kalkyler har pekat på att man inte ligger kvar inom den investeringsramen, och i så fall måste man antingen hålla sig inom den investeringsram som fullmäktige har beslutat om eller återkomma till fullmäktige med ett annat förslag. Det kräver en ordentlig beredning.

Det kommer att föreläggas formella beslut om gasklockan. Roger Mogert kommer att få chans att vara med och tycka till om detta. Jag har sagt vad jag tycker är väldigt bra för staden. Vi har både varit gatu- och fastighetsborgarråd och nog i bakhuvudet funderat över en framtida användning av gasklockorna. Vi har vetat att med bostadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden kommer staden att förr eller senare behöva lösa frågan om gasklockorna, dessa fantastiska byggnader som vi vill använda. Det finns ju inte kartan att man skulle riva dem eller något sådant. Det ska ses mot bakgrund av detta.

Väldigt mycket av den här investeringen skulle vi ha inom ramen för projektet Norra Djurgårdsstaden. Sedan får vi återkomma i frågan vad det kan innebära med en ny scen där, vilka driftskostnader det kan bli, vilka hyror vi kan få in och sådana saker. Det är alldeles för tidigt att avgöra i dag. Jag tror att det blir en väldigt bra start för

gasklockan, för kulturen i området och för hela området om Kungliga Operan kommer dit.

Anförande nr 61

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är jättetrevligt att Kungliga Operan kommer dit, men frågan är om det inte blir ett problem när vi har ett fullmäktigebeslut och en process som vi har drivit länge och vi plötsligt sätter stopp därför att driftskostnaden ökar på grund av den ökade investeringskostnaden. Det är ju så det är. De hänger ihop. Vi säger att det är ett stort problem och att vi inte kan hantera de här 10–15 miljonerna i ökade driftskostnader, men vi kan hantera ett helt nytt projekt som dessutom ligger parallellt i tiden. Är inte det en konstig signal från ett finansborgarråd?

Anförande nr 62

Borgarrådet N o r d i n (m): Nej, absolut inte. Roger Mogert har fortfarande inte facit på vad som blir vårt förslag om Stadsbiblioteket. Vi har sagt att vi ska gå igenom den kalkylen ordentligt därför att vi uppenbarligen inte kan hålla oss inom ramarna. I alla fall pekar saker och ting på det nu. Det kan hända att konjunkturen och annat gör att det blir billigare. Vad vet jag? Det får visa sig. Det här gäller alla projekt som har den här prövningen. Gasklockorna är någonting som vi startar. Här finns en beräkning från exploateringskontoret på vad det kan kosta. Det finns också en bedömning att väldigt mycket av de här kostnaderna skulle vi ha så eller så, om inte Roger Mogert tänker föreslå att de ska stå tomma och inte användas till någonting. Det tycker jag dock vore otroligt tråkigt för staden.

Samtidigt som ett projekt prövas måste man ju utvecklingen av staden gå vidare. Norra Djurgårdsstaden är ett viktigt utvecklingsområde, och gasklockorna är en del av detta.

Anförande nr 63

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är naturligtvis jättebra. Det är ett jättefint förslag, men det finns ett litet problem. Jag återkommer till det. Med ena handen säger man att vi inte kan hantera kostnadsökningen på 10 miljoner, därför att det blir en stor påfrestning på kulturbudgeten. Med andra handen säger vi att här ska vi ha en ny scen med en driftskostnad på åtminstone 10–15 miljoner, kanske mer. Har finansborgarrådet inte en känsla för att detta är ett problem? Vad skapar det för bild av staden när det gäller seriositeten kring biblioteket?

Anförande nr 64

Borgarrådet N o r d i n (m): Den kopplingen som Roger Mogert gör här är fullständigt halsbrytande. Han får bestämma sig om han vill fråga mig om Stadsbiblioteket och vad som händer där eller om han vill vara emot gasklockorna och vara allmänt dysterkvist när det gäller gasklockorna. Stockholms utveckling fortsätter tack och lov även när vi måste pröva vissa projekt. Det måste vi hela tiden. Eller menar Roger Mogert verkligen allvar med att så länge vi inte har klarat ut allting kring Stadsbiblioteket får det inte komma ett enda nytt förslag om investeringar? Jag

tror inte att Roger Mogert menar det, men det är faktiskt det som sägs här i diskussionen. Jag tror att det är en lite väl förhastad koppling mellan de här två ärendena som Roger Mogert har valt att göra, fru ordförande.

Fråga nr 7. Aktiviteter för döva med psykisk funktionsnedsättning

Anförande nr 65

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Den 3 november 2008 hade vi i fullmäktige ärendet om sysselsättning och arbetsträning för döva med socialpsykiatriska funktionsnedsättningar uppe för behandling. Nu under februari till och med juli pågår framtagandet av förfrågningsunderlag. I februari 2010 ska verksamheten komma i gång. För de 13 personer i staden, den målgrupp som berörs, har i stort sett ingen förändring skett sedan tidpunkten för Brittagruppens nedläggning 2007 eller sedan vi hade ärendet uppe. Ändå är daglig sysselsättning eller aktivitet en av hörnstenarna för att förbättra livssituationen för den här målgruppen.

Anser du att staden i samband med nedläggningen av Brittagruppen borde ha tagit ett samlat ansvar för denna lilla men mycket utsatta målgrupp så att de fått lämplig aktivitet, teckenspråkskunnig personal och lokaler med visuella hjälpmedel?

Anförande nr 66

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag håller helt med om beskrivningen av hur stort det här problemet är. Sedan rätt lång tid har vi sysselsättningsstöd och boendestöd. Det är de två saker vi försöker göra. Sysselsättningen har alltid varit det i särklass svåraste. Det är fåtal personer i den här gruppen som lyckas få långvarig och meningsfull sysselsättning. Som Eivor säger är nu ett förfrågningsunderlag ute. Det är så man måste göra för att hantera de här frågorna. Sedan kan jag också, som du, tycka att det tar för lång tid att komma fram till detta, men ibland är våra kvarnar lite formalistiska. Ska man upphandla tjänster finns det ett stort antal regler som man ska följa. Det här kommer upp nu, och som du själv sade är själva underlaget framme så vi kan gå ganska snabbt framåt från och med nu.

Anförande nr 67

E i v o r K a r l s s o n (mp): Personalen på Brittagruppen behärskade teckenspråket, och alla deltagarna var döva med psykisk funktionsnedsättning. Det är ganska viktigt. De har försökt att plocka ut vissa under tiden till andra aktiviteter och träffpunkter. Det fungerar inte, för de måste ha tolk med sig. De har också andra problem. Brittagruppen lades delvis ned för att det var svårigheter att få stadsdelarna att betala. Nu är det viktigt att man kommer i gång och de verkligen skickar alla sina 13 till den här aktiviteten. Handikapprådet har till exempel sagt att det ska finnas teckenspråkig personal, någon med mentalskötutbildning och alla de hjälpmedel som behövs.

Anförande nr 68

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det är helt riktigt. Man ibland ställa sig frågan hur begåvat vi har organiserat verksamheten kring ganska små målgrupper i Stockholm. Vi pratade tidigare om att det inte är någon självklar uppdelning av var ansvaret ska ligga. Om det inte vore så allvarligt, skulle man på skoj kunna säga att den stora gruppen människor i Stockholm som får familjerådgivning, denna väldigt stora grupp, har vi lagt i en gemensam enhet över hela staden. Samtidigt är mycket små målgruppen, till exempel den du nämner och Stockholms dövblinda som är en grupp på ca 40 personer, utspridda över 14 stadsdelar. Det saknas grundläggande föreställning om hur man ska specialisera den sortens kunskap rätt för rätt personer oavsett var i staden man bor.

Anförande nr 69

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag har haft kontakt med dem som företräder de här personerna. Det är inte ens hälften som har fått någon form av sysselsättning. En eller två har gått på Mo Gårds folkhögskola som har dövutbildning. Någon började men klarade inte av det. Så har det varit för de flesta. Någon skulle gå på träffpunkt, men det gick inte heller. Det måste vara en verksamhet som är riktad just till dessa personer som är både döva och psykiskt funktionsnedsatta.

Fråga nr 8. Uthyrningar av lägenheter

Anförande nr 70

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! I dag växer bostadskön dag för dag samtidigt som det blir färre och färre lägenheter att hyra i Stockholms kommun. Dessutom får inte alla som har köat en hyreslägenhet efter ett visst antal år. Nyligen kom en redovisning från Bostadsförmedlingen där det framgick att 25 procent av alla blivande hyresgäster nekas hyresrätt på grund av att de inte uppfyller de ekonomiska kraven.

Med anledning av det vill jag fråga Joakim Larsson vad han tänker göra åt det här problemet.

Anförande nr 71

Borgarrådet L a r s s o n (m): Tack för frågan! Detta kräver faktiskt en liten historisk genomgång. Före valet 2006 styrde bland annat ditt parti, Vänsterpartiet, och Socialdemokraterna. I augusti införde Svenska Bostäder högre godkännandekrav. Dessa skulle gälla i Järva och västerort. Det var högre godkännandekrav som innebar att sökande skulle ha en varaktig inkomst och att socialbidrag inte skulle räknas som inkomst. Man skulle ha goda boendereferenser sedan tidigare.

Beslutet visade sig vara väl omfattande, skulle jag vilja säga. Det gjorde att Kristina Alvendal, som då var ordförande i Svenska Bostäder, tog upp en diskussion om att luckra upp dessa krav. Resultatet blev att Svenska Bostäder bestämde sig för att titta på de enskilda fastigheterna och enskilda områdena om det fanns anledning att ha lite

högre krav i vissa delar. Det var ett mycket bra beslut där man kunde anpassa sig efter om området behövde ha en annorlunda kravspecifikation än den mer generella som du var med om att införa, Mehdi.

Anförande nr 72

M e h d i O g u z s o y (v): Jag tycker inte att det svar som du ger mig och eventuella åhörare duger. När vi styrde staden, Joakim Larsson, sålde vi inte en enda lägenhet. Vi reade inte ut stockholmarnas gemensamma egendom. Det fanns förhållandevis god tillgång på hyresrätter att hyra. Vi avsatte tusentals lägenheter till försöks- och träningslägenheter.

Du säger att ni har luckrat upp, men den här informationen är ny, Joakim Larsson. 25 procent av de människor som vill hyra en bostad hos allmännyttan får inte det. Problemet existerar här och nu. Vad tänker du göra åt det?

Anförande nr 73

Borgarrådet L a r s s o n (m): Vi har lite olika infallsvinkel, Mehdi. Jag kan inte riktigt skriva under den beskrivning du gör av hur det var förr respektive nu. Vi har en bostadsmarknad som är i behov av ständigt tillkommande lägenheter. Det är helt uppenbart. Därför ska vi fortsätta att hålla en hög byggtakt. Men låt oss koncentrera oss på det som var orsaken till din fråga, och det är de här höga kraven. Jag ser en anledning till att man har luckrat upp dem. Det finns också anledning att ha högre krav i vissa delar.

Det faktum att Bostadsförmedlingen tillsammans med bostadsbolagen kanske inte alltid har trimmat vilka krav som ska gälla i den enskilda fastigheten och att Bostadsförmedlingen och fastighetsbolagen fortfarande vill försöka hitta system som gör att man faktiskt vet redan från början vilka krav som ska gälla kommer också att ge resultat i siffrorna. Det är också vad Per Anders Hedkvist på Bostadsförmedlingen har redovisat även till dig.

Anförande nr 74

M e h d i O g u z s o y (v): Vänsterpartiet driver att kötiden ska vara det mest avgörande när det gäller om man ska få ett hyreskontrakt eller inte. Vi vill inte ställa orimliga krav på våra blivande hyresgäster. Det vill jag understryka. Det är ett faktum att 25 procent av antalet blivande hyresgäster hos allmännyttan nekas lägenheter på grund av att de inte uppfyller de höga ekonomiska kraven. Vart ska de ta vägen? De områden som du refererar till är de här förorterna. Där finns allmännyttan fortfarande kvar. I den delar där du önskar att de hyrde en lägenhet är kraven höga. Dessutom finns det snart inga lägenheter kvar. Det är alltså 10 000 lägenheter som har reats ut under er tid vid makten. Hur ska de här människorna bo? Vart ska de ta vägen? Är de oönskade i Stockholms stad?

Anförande nr 75

Borgarrådet L a r s s o n (m): Jag vet inte riktigt var man ska börja, Mehdi, därför att du har en väldigt felaktig bild av verkligheten när du beskriver Stockholm och

dess utveckling. Jag kan bara konstatera att 40 procent av lägenheterna i Stockholms innerstad är hyresrätter. Det tycker jag är en ganska jämn fördelning mellan de olika lägenhetsformerna. Det är nämligen så att jag räknar alla hyresrätter. Jag räknar inte bara dem som allmännyttan står för.

Sedan har vi konstaterat att vi har luckrat upp de högre krav som ditt parti var med och införde. Gå hem och läs på lite om den här frågan. Jag har fått den förut, dock inte från dig, och jag har svarat förut. Jag har försökt förklara för dig att vi har luckrat upp dessa krav för att man ska bli mer framgångsrik när man tittar på den specifika fastigheten. Vilka krav ska gälla när man ska hyra ut den? Då är det bra att man tittar på hur det faktiskt ser ut i området och inte bara har en generell fundering som ni hade när ni införde den andra typen av krav. Var glad åt den uppluckringen i stället.

§ 23 Ändrade reglementen till följd av kommunfullmäktiges beslut om budget 2009 och översyn samt redovisning av uppdrag om ändring i servicenämndens reglemente samt ändring av stadens regler om utbetalning av arvoden för förtroendevalda
Möjligheten att överföra kommunens hemvärnsnämnd från brand- och räddningsnämnden till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden
Utredning om möjligheten att föra över ansvaret för att fullgöra de uppgifter som regleras i lag (1988:868) om hantering av brandfarliga och explosiva varor och dess förordning till Kommunalförbundet Storstockholms brandförsvar (utl. 2009:34)

Anförande nr 76

B a r r y A n d e r s s o n (s): Herr ordförande! Jag vill ställa en fråga till finansborgarrådet om de regler som gäller i dag för fullmäktige då man efter sammanträdet får åka taxi. Man får då låna ut pengar till staden, för dem får man en och en halv månad efteråt. Det står ingenting om det, vad jag kan se, i kommunalkalendern i dag. Där står helt andra regler.

Jag undrar om finansborgarrådet har tänkt på det här. Till exempel vid november-sammanträdena blir det tre resor som man måste ligga ute med pengar för. Man kanske bor i förorten och har några medpassagerare – för det står ju också att man ska samåka. Då kan det bli en 400–500 kronor gånger tre. Detta ska man då ligga ute med i en och en halv månad. Många fixar det, men jag tror att det kan bli besvärligt för en del att ligga ute så länge med de här pengarna. De kommer ju först nästa gång.

Jag vill också fråga finansborgarrådet vad som gäller i framtiden. Om man läser de handlingar som finns ute i dag ser man att det hänvisas på sid. 39 under rubriken Hemresor efter sammanträde till sid. 38 under rubriken Kommunfullmäktige. I den nya texten där står det ingenting om att man ska låna ut pengar till staden. Jag undrar vad det är som gäller i och med dagens beslut. Det är bara den frågan jag har.

Anförande nr 77

O r d f ö r a n d e n : Jag måste göra dig lite besviken, Barry Andersson. Det är icke finansborgarrådet som har föreslagit det här. Det var faktiskt presidiet som tillsammans kom överens om detta eftersom det var sådana problem med att få in redovisningarna. Det var besvär och bekymmer med det, och därför ändrade vi reglerna. Jag talar bara om fakta i frågan, så om det är någon du ska vara sur på så är det presidiet.

Anförande nr 78

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag visste inte det. Det står rotel I, och då tog jag för givet att det gällde finansborgarrådet. Ska jag fråga presidiet då, eller vad ska man göra?

Anförande nr 79

O r d f ö r a n d e n : Ja, det var den förklaring jag gav och som du vet är det presidiet som tar hand om sina ledamöter på bästa sätt.

Anförande nr 80

B a r r y A n d e r s s o n (s): Då kanske presidiet kan svara på vad det är som gäller i framtiden. Man hänvisar ju på sid. 39 under den rubrik som jag nämnde, Hemresor efter sammanträde, tillbaka till rubriken om fullmäktige. Men under den rubriken står det ingenting om att vi ska låna staden pengar. Man kan inte besluta en sak och sedan göra något annat. Då borde det ha stått med under den nya rubriken. Men nu står det under samma rubrik. Det är därför jag undrar vad man hänvisar till och vilka beslut vi egentligen fattar.

Anförande nr 81

O r d f ö r a n d e n : Jag har inte varit lika uppmärksam som du på det där, Barry. Men jag utgår från att presidiet ser på frågan på samma sätt som vi har hanterat den på hittills. Jag återkommer gärna till alla ledamöter och talar om hur vi ser på det här.

Anförande nr 82

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen i kommundirektionen av Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Det här är delvis till följd av centralisering, privatisering och, tyvärr, minskad lokaldemokrati. Dessutom kan organisationsförändringen delvis öka kostnaderna för redan underfinansierade verksamheter inom social- och arbetsmarknadsnämnden.

Anförande nr 83

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag tror inte att man kan dra den slutsatsen för att servicenämnden får det här uppdraget nu. Vi har gått synpunkter till mötes nu när det gäller hur vi utser servicenämnden och den politiska representationen. Det finns möjligheter för alla partier att där nu följa frågorna.

Anförande nr 84

J o n a s E k l u n d (mp): Också jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Vi konstaterar att de här ändringarna av reglementen är resultatet av många centraliseringar, privatiseringar och minskningar av demokratin i staden som redan är beslutade om i andra ärenden.

Vi vill också påpeka att när det gäller servicenämnden hade vi gärna sett att reglementet utformades på ett sätt som ger servicenämnden ett uttryckligt uppdrag att upphandla på ett etiskt hållbart sätt.

*§ 25 Stimulans för Stockholm och nämndernas verksamhetsplaner med budget för 2009
Kommunstyrelsen: Miljömiljarden – förtydligande av ansvar, dnr 451-3871/2007
Kommunstyrelsen: Översyn av reglerna för stimulansbidrag för ny-, om- och
tillbyggnad av särskilda boenden för äldre, dnr 327-4949/2007
Trafik- och renhållningsnämnden: Lägesrapport nummer fyra, Stockholm Ren och
Vacker 2007 till 2009, dnr 303-2749/2008 (utl. 2009:36)*

Anförande nr 85

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag skulle vilja säga att mot den allvarliga bakgrund som den internationella finanskrisen utgör är beslutet i dag smått historiskt – att staden med ett så snabbt tempo och med en sådan resolut handlingskraft har kunnat ta fram detta stimulanspaket. Att vi har klarat detta beror naturligtvis på den långsiktiga ekonomiska politik som vi driver här i Stockholms stad och på den politik som alliansen driver när det gäller fokusering på att staden i första hand värnar sina kärnverksamheter.

Paketet är mycket omfattande. Stockholms stad skulle mycket väl kunna peka på det investeringsprogram som vi har till vardags – det ordinarie investeringsprogrammet på 10 miljarder per år ungefär – och säga att vi redan gör väldigt mycket. Men när vi har de här möjligheterna, tack vare en välfylld kassa inte minst i våra bolag därför att vi har öppnat för människor när det gäller att få inflytande över sitt boende genom att låta dem som vill äga det, vore det fel att inte använda de resurserna nu till att göra gott. Det gäller både vad investeringarna åstadkommer och att de kan hjälpa till att mota effekterna av den internationella finanskrisen.

Det handlar om nyproduktion av bostäder. Det handlar om att öka tempot i upprustningen av miljonprogrammets 60- och 70-talsbostäder – någonting som jag tror är efterlängtad av många. Det handlar om att förstärka det äldrelyft som majoriteten lade fram i budgeten och skynda på det arbetet. Det handlar om renovering av våra skolor. Det handlar om idrottsanläggningar och andra saker.

Totalt sett beräknar vi att programmet redan i år – trots att det inte blir någon helårseffekt – kan ge 1 500 nya jobb i Stockholm. Det betyder väldigt mycket. I dag har Stockholm ungefär 16 000 arbetslösa. Vi har en arbetslöshet som glädjande nog än så länge håller sig under 3 procent, men det är klart att vi måste ha en beredskap för att den stiger. Då är det bra att vi kan ta det här programmet.

Kombinerat med detta är staden mycket aktiv i den politik som alliansregeringen driver när det gäller investeringar i infrastrukturen. Vi tar ett mycket stort ansvar här i medfinansieringen och har på det sättet bidragit till att projekt kan komma i gång. Då talar vi till exempel om Citybanan. Vi talar om Norra länken. Vi talar om E 18, där vi äntligen kunde ta det första spadtaget för någon vecka sedan.

Vi kombinerar detta med stadens ambitiösa politik för bostadsbyggandet, där vi nu också sänker tomträttsavgälderna för hyresrättsbyggande. Vi har också de stora infrastrukturprojekt som nu verkligen kommer i gång i Stockholm. De har dragits i långbänk alldeles för länge, men nu kommer de äntligen i gång inte minst tack vare stadens medfinansiering. Det gör att man i tidningarna kan läsa att i Stockholms stad

går byggsektorn än så länge på tvärs mot utvecklingen i andra delar av landet. Där minskar den väldigt snabbt och det uppstår arbetslöshet även inom byggsektorn. I Stockholms stad möter vi detta på ett sätt som gör att vi så här långt har kunnat mota arbetslösheten.

Detta ska naturligtvis också ses i ljuset av att det finns en koppling mellan vad vi gör och den politik som alliansregeringen bedriver. Det handlar om två väsentliga saker i dessa tider av finansiell och ekonomisk oro. Det handlar om en stark omsorg om ordning och reda i finanserna. Vi ska se till att man håller hårt i sina pengar och använder dem till rätt saker. Men det handlar också om att våga satsa, stimulera och investera för framtiden. Det är denna kombination som kan vara en framgång för både nationen Sverige och för staden Stockholm i arbetet med att med olika insatser möta ökande arbetslöshet och människors behov av att hitta nya jobb kombinerat med att göra kloka investeringar för framtiden. Det är också det vi gör; vi bygger för framtiden. Vi bygger för ett Stockholm som fortsätter att växa, herr ordförande, och dit människor fortfarande söker sig för att skapa en framtid.

Med dessa ord, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 86

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är mycket bra att vi kan göra sådana här investeringar, som både mildrar effekten av konjunkturen och ser till att Stockholm är bättre rustat för framtidens utmaningar. I Stockholm finns, som ni säkert vet, många tjänsteföretag. De som har både offentliga kunder och andra – framför allt offentliga kunder – har det nu mycket lättare att överleva och utvecklas än de som ”bara” har Saab och Volvo som kunder. Därför är sådana satsningar som det här ärendet berör väldigt viktiga för såväl företagen som tillväxten och medborgarna.

Det finns mycket i det här som man skulle kunna tala om, men jag vill särskilt peka på Äldrelyftet. Det innebär en satsning på drygt en och en halv miljard för upprustning och energieffektivisering av stadens äldreboenden. Detta görs för att ge äldre en värdig vardag.

Ordförande! Jag är glad att bo i Stockholm, som har en så pass god ekonomi att vi kan fatta beslut om stimulansåtgärder på 20 miljarder kronor som kan ge ungefär 1 500 nya jobb.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 87

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n - S l o r a c h (s): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det är en mycket låg ambitionsnivå som den moderatstyrda alliansens företrädare har lagt när det gäller miljön här i Stockholm. Vi socialdemokrater hade velat se fler offensiva satsningar på att ställa om Stockholm till en klimat- och miljövänligare stad.

Stockholm har nyss utnämnts till Europas miljö huvudstad 2010, och det är efter långt och uthålligt miljöarbete vi i Stockholm har fått ett så gott rykte att detta var möjligt. Det förpliktar; man ska fortsätta leva upp till högt satta mål. I denna verksamhetsrapport ser vi att det inom många områden inte arbetas efter de mål som fullmäktige faktiskt har fastställt. Många stadsdelar och nämnder har tydligen helt andra mål för sina ögon. Eller beror det kanske på det ansträngda ekonomiska läge som de har att de inte kan göra det? Det borde i så fall den borgerliga ledningen snarast åtgärda i stället för att bara konstatera att de inte når upp till målen.

De satsningar som görs på klimatområdet förutom att byta glödlampor, vilket är mer en ekonomisk punktinsats än en vilja att förbättra klimatet, är de projekt som fortfarande finns kvar från den rödgröna majoritetens tid. Den miljömiljard som då inrättades håller nu på att ta slut, och det finns inga nya. De miljöutvecklingsprojekt som miljömiljarden har gjort möjliga kommer alltså inte att ersättas av nya så länge det är borgerligt styre i Stockholm. Det är beklagligt och mycket dåligt för stockholmarna.

Att det inte finns något allvarligt miljöintresse med ambition har vi klart fått bevisat då Stockholm, Sveriges huvudstad, inte deltog i Earth Hour den gångna helgen. Det är ett världsomspännande projekt för att visa solidaritet när det gäller det klimathot som vi globalt står inför. Den solidariteten varken har eller vill de borgerliga i Stockholms stad ha. Vi är djupt berörda och besvikna. Detta säger mycket om intresset för miljöpolitiken från borgerligt håll. Det finns inte.

Stockholm har utsetts till miljö huvudstad 2010, men deltar inte i den här världsomspännande manifestationen. Det gör att utnämningen tappar sin auktoritet. Det blir bara ett jippo, som miljöborgarrådet själv uttryckte det när det gällde Earth Hour. Vi stockholmare skäms.

Om den rödgröna majoriteten hade fått bestämma hade det miljöpolitiska programmet sett helt annorlunda ut. Förutom att vi naturligtvis hade deltagit i Earth Hour skulle vi inrätta en ny miljard för att bygga klimatsmarta bostäder, införa en ny grön teknik och klimatbonusar till klimatsmarta investeringar med mera. Vi vill ge mer medel till miljöförvaltningen och stadsdelarna och hjälpa medborgarna att leva ett bättre, mer miljövänligt liv.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 88

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! För det första kan jag bara konstatera att vi såg i budgeten att Socialdemokraterna inte har någon finansiering för den miljöpolitik som de pratar om.

För det andra kan jag konstatera att det som Stockholm har utsetts till miljö huvudstad för är det arbete som har gjorts och de oerhört ambitiösa planer vi har inför framtiden. Och kära Eva Louise – dem står inte du för, utan dem står vi för.

För det tredje kan jag konstatera att förslaget innebär 10 miljarder i energieffektiviseringar. Ni pratar om en miljard. Vi pratar om 10 miljarder.

För det fjärde kan jag konstatera att den ambition som vi har för koldioxidutsläppsminskningen innebär en lika stor förändring som det som Malmö släpper ut varje år. Malmös totala koldioxidutsläpp – det är vad vi vill minska koldioxidutsläppen med i Stockholm till 2015. Det är 25 procent. Det finns ingen stad i världen som har en så hög ambitionsnivå.

Anförande nr 89

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Det är tack och lov så att vi har en ambitionsnivå tillsammans, ni borgerliga och vi. Men grunden till att Stockholm har fått utnämningen som miljöhuvudstad 2010 är också det arbete som är gjort, och den ambitionen kan ni knappast ta ifrån oss.

När det gäller Earth Hour-timmen sparade Stockholms stad ungefär motsvarande Malmö stad – en halv miljon människors elförbrukning. Om du hade velat vara med hade Stockholms stadshus också kunnat bidra till Earth Hour. Men det är helt uppenbart att så långt går inte din ambition.

Anförande nr 90

Anders Broberg (kd): Jag tycker att det är tråkigt att det oftast är så gnälligt när det görs så mycket och när det hårda arbetet och slitet faktiskt belönas. Jag föredrar faktiskt tydliga mål och riktlinjer för stadens alla verksamheter, där man jobbar handgripligt för att få ordning på saker, framför särskilda potter med pengar som ska läggas utanpå.

Ett mycket konkret exempel som presenteras nu efter sommaren är den massiva satsningen på så kallad grön IT. Vi har fått läsa om ett exempel på detta som redan är utrullat: Man har bytt routrar i skoldatanätet så att man fick mindre bullervolym, färre apparater och en minskad energiåtgång med 30–40 procent. Det beräknas vara lika mycket som 300 hushålls förbrukning. Det är praktisk handling, och det är det vi sysslar med. Ni är ju inte ens överens om den ekonomiska nivån till miljö- och hälsoskyddsämnden.

Anförande nr 91

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Det där sista har du kanske inte så stor aning om eftersom du tydligen inte har läst de tre budgetarna.

Vi har gjort åtskilligt med miljömiljarden – hundratals projekt! I dag är det 76 projekt kvar som ska vara klara inom ett år. Sedan finns det ingen miljömiljard längre. Den har ni tagit bort. Dessa hundratals projekt – från att rena sjöar till att ta hand om vägavgaserna – vill ni inte fortsätta med. Det beklagar vi.

Anförande nr 92

Per Ankersjö (c): Ordförande! Jag ska passa på att säga att Centerpartiet går på kommunstyrelsens linje i den här frågan. Vi tycker att det är en bra balans mellan satsningarna. Vi tycker inte att Stockholms stad ska agera finansdepartement, utan staden ska vara en kommun och ägna sig åt kommunala kärnverksamheter. Jag

tycker att det här är en bra balans mellan satsningar och att man tar det kommunala ansvaret för skattebetalarnas pengar. Därför stöder jag detta.

Jag vänder mig mot två saker i anförandet här. Det första är att det skulle vara fullt att byta glödlampor mot energilampor för att man då sparar pengar. Är det inte väldigt bra om man kan spara både pengar och miljö samtidigt? Det är i alla fall en miljöpolitik som jag står bakom, och det är så jag tror att vi får lösa framtidens problem.

Det andra, och det som framför allt fick mig att begära ordet, herr ordförande, är pratet om Earth Hour och att släcka ljuset i Stockholm. Stadshuset skulle släckas, sades det. Jag tycker att det är helt fel. Jag tycker i stället att vi borde tända ljusen i Stockholm och i Sverige för svensk miljöteknik, som är i särklass, och för de energieffektiviseringar vi gör i Sverige och i Stockholm. Vi borde tända ljuset för den förnybara energi som vi satsar på i Sverige och för den teknik som finns för vatten och sophantering. Den är i mångt och mycket Stockholmsbaserad, och den erövrar nu hela världen. Vi borde tända ett ljus för världens mest radikala miljöpolitik, som Sveriges regering numera har.

Jag köpte en utsläppsrätt, herr ordförande, i stället för att släcka ljuset i lördags. Det motsvarar att släcka alla ljus som finns hos hushållen i Gnesta eller Tanums kommuner. Det tycker jag är verklig miljöpolitik.

Anförande nr 93

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n - S l o r a c h (s): Det var ju intressant, Per Ankersjö. Du har alltså blivit en riktig Stureplansmiljöpartist – en miljöpartist på Stureplan. Miljöpartiet tycker knappast att det skulle vara särskilt roligt, men du är en riktig Stureplansaktör.

Det är väl lite oförskämt att säga både till kungen och till alla andra i världen att de gör någonting onödigt. Det finns faktiskt en allvarlig tanke bakom Earth Hour, nämligen att vi solidariskt ska tänka på att vi lever under ett klimathot. Det är allvarligt, och du är inte allvarlig när du säger på det här sättet, Per Ankersjö. Jag tror inte det, för jag hoppas att Centerpartiet har något miljötankande kvar även om man befinner sig på Stureplan.

Det är inte fullt att byta glödlampor, utan tvärtom, även om de nya energilamporna innehåller kvicksilver som vi kanske måste ta hänsyn till i framtiden.

Anförande nr 94

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Låt mig i all ödmjukhet försöka återföra debatten till själva stimulanspaketet. Låt mig då inledningsvis konstatera att det fortfarande går väldigt bra för Stockholm. 2008 års resultat är starkt. Vi kommer därför att kunna göra ännu en större avsättning till infrastruktur. Till dagens avsatta 6,4 miljarder kommer vi alltså att kunna lägga en eller två miljarder ytterligare lite senare i vår.

Det går också fortfarande bra för jobben i Stockholm. Lönesumman i Stockholms stad minskade inte mellan det tredje och fjärde kvartalet som den gjorde i det övriga länet och övriga landet. Arbetslösheten var fortsatt låg.

Det går fortfarande inte bra för oppositionen i Stockholm. Två exempel är osäkerheten om infrastruktursatsningar och den minst sagt dubiösa texten om jobben. En viktig fråga är till att börja med om Socialdemokraterna kommer att motsätta sig avsättningar till infrastruktur även i år, som man gjorde i fjol om ni minns. Det var det retroaktiva som man var emot i höstas.

En annan, och kanske ännu viktigare, fråga att klara ut här i kväll är den om ifall jobb eller för den delen bostäder faktiskt fysiskt försvinner och upphör att existera i det ögonblick de inte längre är kommunala. Jag är ledsen att behöva ställa frågan; den kanske var något retorisk. Men Socialdemokraterna skriver att 4 700 jobb har försvunnit fast ni vet att det är via avknoppningar, upphandlingar och andra utförare. Det är jobb som utförs nu som förr men i annan regi. Detta, mina vänner, är samma kommunkramande som innebär att kommunala hyresrätter upplöses eller på ett märkligt sätt lyfts ut ur Stockholms stad om de blir privatägda. Det är samma försvinnanderetorik, om jag säger så.

Ordförande, fullmäktige! Låt inte oss här på denna sida hindra Socialdemokraterna i jakten på att hitta någon som faktiskt tror dem. Men vi för vår del tror faktiskt att väljarna förstår bra mycket bättre. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 95

Borgarrådet M o g e r t (s): Rolf! Jag tyckte att du sade att du skulle föra debatten tillbaka till ärendet, men jag kanske hörde fel. Jag tycker att det är spännande att vi står här med ett ganska stort ärende, som jag tror att finansborgarrådet kallade historiskt. Det brukar ni i och för sig göra, men han säger det därför att ni historiskt tidigarelägger investeringar.

Nu står Rolf Könberg här och kritiserar oppositionen för att man i förra budgeten gjorde just detta. Vi gjorde avsättningar för att tidigarelägga investeringar. Det var det hela vår budgetidé handlade om – att tidigarelägga saker som vi visste skulle kunna ge jobb för att möta den kris vi såg komma. Det var detta det handlade om.

Anförande nr 96

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det är för mig lite oklart hur Roger Mogert kan hävda att infrastruktur och jobb, som var de två ämnen som jag uppehöll mig något vid på en ganska lång bruttolista över saker som man kan säga till Socialdemokraterna i frågan, inte hör till ärendet. När det gäller infrastruktur råder det väl sedan i höstas inga tvivel om att ni inte skyr några medel, inklusive dem som strider mot kommunallagen, för att slippa instämna i våra förslag om avsättningar till detta. Men jag tolkar Roger Mogert på det sättet att han kommer att gilla de förslagen när vi återkommer till dem i detalj i samband med årsredovisningen.

Jag noterar också med intresse att Roger Mogert inte på något sätt bemöter den försvinnanderetorik som jag nyss gav uttryck för och som i hög grad hör till ärendet

eftersom ni faktiskt skriver i ärendet att jobben försvinner. Det är ett lågvattenmärke när det gäller att vantolka statistik. Ni vet mycket väl att detta är jobb som fortfarande utförs. Det var min poäng.

Anförande nr 97

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter och åhörare! Låt oss se hur det ser ut när vi får sammanställningen av de reella siffrorna när det gäller jobb som har försvunnit i Stockholms stad till privata utövare och vad som verkligen finns kvar totalt sett. Jag vill börja med att säga detta.

Vi välkomnar att man gör det här stimulanspaketet och kommer med det nu. Vi välkomnar att man besinnar sig och gör detta, för satsningen behövs. Men det hade varit bättre om man hade gjort den från start. Med vår budget hade vi fått med det här redan från början. Jag tycker att det är viktigt att påpeka det. Visst kan man slå sig för bröstet och tycka att man gör någonting jättebra, men det är väl viktigare att man tittar på det här redan från början när man ändå har en någorlunda bra uppfattning om vad som kommer att hända i Stockholms stad.

Det handlar också om Micasa, som jag tycker är lite intressant. Det låter som om ni helt plötsligt har uppfunnit att man skulle renovera i staden. Tanken med att man bildade Micasa var att lyfta ut äldreomsorgens olika lokaler ur de kommunala bostadsbolagen som Svenska Bostäder, Stockholms hem och andra som hade detta tidigare för att just påbörja ett renoveringsarbete. Det är inte någonting nytt, men vi är glada att ni fortsätter med det eftersom det är så viktigt. Beståndet var väldigt dåligt när Micasa tog över de här byggnaderna.

Man kan klart utläsa ur paketet att ni fortsätter att tänka på en skattesänkning. Jag tycker att det är tråkigt att det är det som är ett övermål i stället för att man ser till att man får en stad som fungerar på ett bra sätt.

Jag yrkar bifall till v:s reservation i ärendet.

Visst är det viktigt att de här satsningarna kommer nu. Men jag kan också se att det som händer i både stadsdelsnämnderna och i andra nämnder är oroande. Vad kommer att ske under slutet av året? Jag hoppas att ni kommer med ytterligare pengar där för att verkligen se till att vi kan ge stockholmarna en bra verksamhet.

Anförande nr 98

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag välkomnar det lite mer resonerande tonläget från Vänsterpartiet, som jag tycker är viktigt i den här typen av för stockholmarna allvarliga ärenden. Det är också viktigt att visa på var det finns enighet.

Herr ordförande! Jag beklagar smattrandet av reservationer till det här ärendet. Man kunde ha hanterat det på ett annat sätt för att visa att man stöder ärendet. Om man sedan har andra förslag kan man ju komma med dem också.

Det som togs upp här har varit mycket på tapeten. Vad händer med antalet jobb inom välfärdssektorn? Det måste vara det man funderar på när man talar om detta. Stadsledningskontoret har i en skrivelse som har lämnats in och kommer att redovisas i personalutskottet tagit fram att år 2006 inom skola, äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade arbetade 55 900 i staden och i privata verksamheter. År 2008 var siffran 57 423. Inom välfärdssektorn i Stockholm har alltså antalet anställda ökat totalt sett. Det är helt naturligt därför att vår befolkning växer. Men det är också så att vi möter detta, men med andra utförare.

Anförande nr 99

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det är ju glädjande att du uppfattar det som en satsning. Men jag tycker att man kan se att i realiteten, ute i verksamheten, uppfattas det inte så. Därför måste man analysera siffrorna och se hur det hela stämmer med verklighet kontra siffror. Siffror kan man ju alltid leka med.

När det gäller själva satsningen är det här nödvändigt för Stockholms stad i dag. Det skulle behövas ännu mer om man ska stimulera ekonomin. Så är det. Sedan har vi inte alltid samma uppfattning om vilka stimulanser man ska göra. Det är självklart, och det har vi diskuterat tidigare. Förbifarten är ingenting vi tycker att man ska satsa på. Men det finns annat som vi är överens om, och det är väl bra så.

Anförande nr 100

A n d e r s B r o b e r g (kd): När det gäller äldreboenden och investeringar i dem tycker jag att det är lite märkligt att när Stadshus AB fattade beslut om investeringarna ville ni alla på den där sidan återremittera ärendet och inte fatta något beslut om det. Om ni nu tycker att satsningen är bra – varför vill ni då inte passa på att fatta beslut om den när tillfälle ges?

Anförande nr 101

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag är ledsen, men det kan jag faktiskt inte svara på. Jag känner inte riktigt till varför det blev återremitterat.

Men för min del handlar det mycket just om att det i många fall blir en lek med ord. Vi har varit överens om att en satsning behöver göras på äldreboendena. Det finns tidigare utredningar som visar att de har varit väldigt dåliga. Ibland låter det i ert sätt att beskriva det hela som att ni har hittat på någonting nytt. Vi har kommit på att man ska satsa extra mycket på ombyggnation, säger ni. Det är detta jag vänder mig emot. Någonstans är det lite grann att luras, tycker jag. Trots allt är det här en satsning som vi är överens om; det ska bli bättre när det gäller äldreboenden. Jag vänder mig emot att ni säger att det här är någonting nytt. Det är det inte, utan det är någonting som har pågått ända sedan vi startade Micasa.

Anförande nr 102

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Den kris vi står inför i Stockholm, övriga Sverige och övriga världen är den värsta och allvarligaste krisen sedan 30-talet. Det är få människor som lever i dag som faktiskt upplevde den förra krisen.

Förhoppningsvis kommer det att dröja lång tid innan människor som kommer efter oss kommer att uppleva den kris vi ser nu.

Därför är det klart att det är bra att Stockholm står väl rustat i krisen. Vi gör nu satsningar som motsvarar 20 miljarder kronor de kommande åren genom tidigare-läggningar och investeringar som vi faktiskt kanske annars inte skulle ha gjort. Det är bra. Till skillnad från oppositionen har jag under de senaste månaderna mött människor, framför allt inom de branscher som de här olika satsningarna berör, som har hyllat Stockholm för att man relativt snabbt fattade beslut i den här utvecklingen och lade fram detta ärende till fullmäktige.

Samtidigt ska jag inte sticka under stol med att Stockholms stad skulle kunna göra ännu mer om vi inte vore bakbundna av det balanskrav som finns i lagstiftningen. Jag tillhör dem som tycker att detta egentligen är bra. En kommun ska inte gå med underskott. Men det måste kunna vara så att man kan gå med underskott något år om man tidigare år har gått med överskott. Därför sitter vi just nu i en ganska absurd situation, där kommunen under ett antal år har gått med stora överskott som vi i dag har svårt att få lagstiftningens stöd för att använda. Jag är faktiskt kritisk till att regeringen inte snabbare har reagerat på detta. Det är klart att situationen i Stockholm är extrem, för vi har haft en god ekonomi under väldigt många år. Men det finns många kommuner runt om i Sverige som är i samma situation; egentligen behöver vi inte mer pengar från staten utan vi behöver få använda de pengar som vi faktiskt har.

Men i situationens allvar tycker jag att oppositionens agerande är förvånande. Först och främst tycker jag att det är förvånande att man faktiskt reserverar sig mot förslaget till beslut. Jag tycker att det skulle vara oerhört mycket bättre om man hade visat upp att man i huvudsak är ense med majoriteten när det gäller de här investeringarna och tidigareläggningarna. Men det gör man inte. Den andra stora frågan är naturligtvis hur ni ska kunna styra när ni inte ens lyckas komma överens om detta ärende.

Anförande nr 103

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Lotta Edholm! Jag ska ge dig ett skäl till att vi inte står bakom denna skattestimulans, och jag kommer att komma till fler senare, i mitt inlägg. Det beror på att de mjuka investeringarna saknas. Var, Lotta Edholm, finns satsningarna på mindre barngrupper i förskolan? Var finns satsningarna på elevhälsoarbetet, som i dag blir alltmer eftersatt i Stockholm? Det påverkar elevernas studieresultat och arbetsmiljö. Var finns satsningarna på de mjuka värderingarna?

Du säger att du vill att en kommun ska kunna gå med underskott när det är lågkonjunktur. Du vill tumma på balansreglerna. Det är faktiskt ni som har sänkt intäkterna till staden fastän vi visste om att vi höll på att gå in i en lågkonjunktur. Det är ert ansvar. Det är därför ni inte har pengarna till barn och ungdomar.

Anförande nr 104

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag tycker att det är att värna de mjuka värdena att bygga bostäder. Att bygga nya förskolor är att värna de mjuka värdena. Att bygga skolor är att värna de mjuka värdena.

Yvonne Ruwaida vet precis lika väl som jag vad balanskravet i lagen faktiskt säger till kommunerna. Det innebär att vi kan använda pengarna till investeringar och att regleringen kring detta är mycket fast lagd i lagstiftningen. Vi kan inte gå ifrån det regelverket.

Men för mig är investeringar för framtiden också investeringar som vi ska se som mjuka och som investeringar för våra barn. Jag tycker att det är extremt märkligt att Yvonne Ruwaida tycker att byggandet av en förskola är en hård politik.

Anförande nr 105

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Du har all chans i världen att göra någonting åt det problem som du beskriver där kommunerna är bakbundna när det gäller att göra investeringar, Lotta Edholm. Det är dina partikamrater som styr Sverige i dag.

Jag håller med Yvonne Ruwaida om att Lotta Edholm själv bidrog till att minska stadens intäkter när risken var överhängande att det skulle komma en lågkonjunktur. Det påpekade vi i den senaste budgeten som vi lade fram förra året.

Anförande nr 106

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag tillhör de politiker som tycker att man någon gång kan idka viss självkritik. Jag tycker att såsom verkligheten har utvecklats borde regeringen göra någonting åt balanskravet. Men jag kan också påminna Vänsterpartiet om att det var samma balanskrav som fanns under den förra mandatperioden. Ni är naturligtvis också medansvariga för att det ser ut som det gör.

Det vore väl bra om vi i den här salen kunde enas om att vi tycker att balanskravet borde förändras så att vi faktiskt kan använda de pengar som stockholmarna har betalat in ett år när det är högkonjunktur till att stötta verksamheten när det är lågkonjunktur. Men för min del är det inget som helst problem att erkänna att jag tycker att regeringen har varit lite saktfärdig i den här frågan.

Anförande nr 107

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag vill inte på något sätt vara en dryg besserwiser. Eller jo, det vill jag faktiskt i det här fallet! Jag förstår att det är mycket att göra på rotlarna, men borgarrådet skulle kanske ta sig tid att läsa vår reservation. Det hör till om man ska kritisera någon; då är det bra att läsa texten. Då skulle hon se att det vi gör är att godkänna föredragande borgarråds förslag och därutöver föreslå ett antal åtgärder. Det är tämligen exakt det du efterlyste att en konstruktiv opposition skulle göra.

Den andra frågan är att du tycker att vi ska få underbalansera budgeten. Du har underbalanserat budgeten tre år i rad genom att ha ett överuttag i koncernen. Det känns inte som ett jättestort problem för Stockholms del.

Anförande nr 108

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det känns inte direkt som att Roger Mogerts tidigare inlägg har varit uttryck för att han har stöttat majoriteten i sitt förslag till beslut. Snarare har han koncentrerat all sin kraft på det som han tycker är dåligt. Jag tycker att det är synd när vi har det här beslutet som faktiskt är väldigt viktigt för många stockholmare.

Det är klart att jag också tycker att det här är lite märkligt. Om nu oppositionen är så mycket emot förslaget om 20 miljarder i tidigare lagda investeringar har jag svårt att se varför inte Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna kunde enas om en gemensam reservation. De tre reservationer som nu ligger på bordet ger ju uttryck för att man varken kan eller vill ta över makten vid nästa val.

Anförande nr 109

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det är kris i Sverige och i världen – en ekonomisk kris som får allvarliga konsekvenser för människor. Det är bra att det kommer ett paket med stimulanser för ekonomin. Vi hade själva med i vår budget för i år att man skulle satsa pengar från försäljningen och ombildningen av bostäder till upprustning och energieffektivisering i miljonprogrammen. Vi är väldigt glada över att den borgerliga majoriteten följer det förslaget och gör den satsningen.

Vi lade också tidigt fram en skrivelse som handlade om att vi när byggbranschens kris blev synlig ville att de kommunala bostadsbolagen skulle ta över lämpliga byggprojekt som hotades av att inte bli genomförda. Det var viktigt att behålla en jämn byggtakt. Detta är två delar som vi är glada finns med nu.

När det gäller energieffektivisering av miljonprogrammen har vi en ambitionsnivå som är väldigt hög. Vi måste energieffektivisera det befintliga bostadsbeståndet. Det är oerhört viktigt för klimatfrågan. Därför tycker vi att det är otillräckligt att man inte har tydliga mål när det gäller energieffektiviseringen.

Vi saknar de mjuka investeringarna oerhört mycket. När det gäller integration och diskriminering har Stockholm försämrats oerhört mycket nu under krisen och under det borgerliga styret. Vi har ökat skillnaderna mellan inkomster bland dem som är stockholmare med respektive utan invandrarbakgrund otroligt mycket. Vi har ökat arbetslösheten bland unga människor, oerhört mycket bland funktionshindrade och absolut mest bland människor med invandrarbakgrund. Detta finns inte med i stimulanspaketet. Man glömmer bort de människor som drabbas av diskriminering och som drabbas ännu mer av utanförskapet när arbetslösheten slår till. Här finns inga förslag. Det är någonting som vi inte tycker är acceptabelt.

Vi tycker inte att man satsar tillräckligt mycket på klimatfrågan. Vi har själva i vår budget för i år en kollektivtrafikmiljard och pengar till cykelbanor. Var finns de satsningar som behövs i framtiden? Vi vill att man bygger upp ett system för

matavfallsinsamling i Stockholm och att man förbättrar källsorteringen. Det finns oerhört mycket att göra.

Vi vill också att Stockholms stad går in och aktivt satsar på att hjälpa både stockholmarna och Stockholms företag att bli mer miljövänliga och klimatsmarta. Här behöver staden gå in som en aktör och lägga resurser till detta. Det här är investeringar för framtiden. Vi saknar både mjuka investeringar, investeringar i människor, investeringar i klimat och miljö och investeringar mot diskriminering och utanförskap. Därför har vi inte ställt oss helt och fullt bakom förslaget. Vi är glada över delar av det, men det är otillräckligt.

Anförande nr 110

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag välkomnar en dialogöppning om investeringarna även från Miljöpartiet. Men jag måste ändå tala om vad vi har gjort här i staden. 2008 färdigställdes 5 200 nya bostäder. Det är den högsta noteringen sedan 1975. Det beror på att vi under flera mandatperioder ändå har haft en bred enighet om målen för hur hög bostadsproduktionen ska vara. Där måste vi fortsätta, och det är viktigt att vi har en ordentlig uppslutning omkring detta, Yvonne Ruwaida.

Jag välkomnar som sagt stödet för investeringsprogrammet, men jag kan ändå inte låta bli att syna korten när det gäller trovärdigheten i din finansiering. Finansieringen av detta möjliggörs mycket av sådant som Miljöpartiet också tyvärr har motsatt sig, nämligen ombildningen till bostadsrätt för dem som vill göra detta. Det handlar också om en del andra försäljningar som vi har gjort och där vi inte har haft stöd av Miljöpartiet. Men ni är glada för att pengarna nu finns i vår kassa.

Anförande nr 111

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Du fick ju några guldmynt av mig vid budgetdebatten också. Det var pengar som saknades för priser och löner i budgeten.

När det gäller frågan om finansiering har ni bedrivit den här aggressiva ombildningspolitiken, som vi inte stöder. Men när ombildningar och försäljningar är skedda har vi redan tidigt ansett att man ska använda pengarna för att satsa på Stockholm. Vi är glada över att ni följer delar av de förslag som vi lade fram då. Ett av förslagen var att satsa på en upprustning och en energieffektivisering av miljonprogrammen. Det var nödvändigt bland annat på grund av alldeles för dåligt underhåll tidigare i historien. En annan satsning har varit en kollektivtrafikmiljard.

Jag är fundersam över vilka mål ni har när det gäller energieffektivisering. Varken på Svenska Bostäders styrelse eller i Stockholms Stadshus AB har jag kunnat få riktiga besked om att ni har tydliga mål för energieffektiviseringen. Det har kunnat bli lite grann hipp som happ, och det är inte bra när det gäller klimatfrågan.

Anförande nr 112

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Du kan redan ha vunnit. Så står det ibland på brev som jag får hem i brevlådan. Oftast anar man att något är lurtt när breven kommer. Jag kände lite så när jag såg finansborgarrådets

pressmeddelande här under förmiddagen inför stimulansärendet. Där sade han att redan innan ärendet är taget har det gett 1 500 nya jobb. Det är 1 500 stockholmare som redan kan ha vunnit.

Men jag är ytterligt storsint i dag. Jag ska gärna förlåta finansborgarrådet det här syftningsfelet, för jag tycker att detta i grunden är ett bra ärende. Jag tycker att det i grunden är kloka åtgärder. Vi ställer oss mer än gärna bakom ambitionen att hålla uppe investeringsvolymen i Stockholm. Jag tycker faktiskt att stadens borgerliga styre på så vis skiljer ut sig från landets borgerliga styre på ett positivt sätt. Inom parentes sagt får det faktiskt också regeringen att framstå som ännu mer passiv i sammanhanget.

Det finns möjligen lite smolk i bägaren, som det kanske är oppositionens jobb att påpeka. Ni pratade om 20 miljarder. Några pratar fortfarande om det. De kanske inte har hängt med i svängarna riktigt. Om man läser ärendet ser man att det är betydligt mindre vi i realiteten pratar om.

Om man ska vara en dysterkvist kan man säga att om man räknar per direkta jobb blir det ganska dyra jobb. Om man räknar på 20 miljarder skulle det vara 13,3 miljoner per jobb. Nu är det väl runt 2 miljarder, så det ligger runt 1,3 miljoner per jobb.

Det är möjligen också ett litet smolk i bägaren att de 1 500 nya jobben faktiskt motsvaras av ett minus i neddragningarna i den offentliga verksamheten. Där pratar vi fortfarande om 3 000–4 000 försvunna arbetstillfällen. Det är ett smolk i bägaren att vi ser i ärendet att skolorna inte har råd att efterfråga de investeringar som skulle behövas. De historiska satsningarna på skolan har alltså varit nedskärningar.

Jag fick kritik för mitt förra inlägg – vilket det nu var – för att jag var så negativ. Jag vill därför återigen berömma er för att ni har övergivit ert konservativa arv och anslutit er till axeln Wigforss-Myrdal-Ohlin och tycker att vi ska ha en aktiv och supportande ekonomisk politik.

Det finns mycket mer att göra, och jag vill gärna peka på några saker. Det här är fokuserat på de traditionella byggnäringarna. Det är bra. Men det finns så många nya näringar i staden som skulle kunna ge stora effekter med ganska mycket mindre summor. Vi har 1 500 nya jobb på 2 miljarder. I beräkningen på Filmpoolen för 4 miljoner pratades det om 1 200 nya jobb per årsbasis.

Det här är inget dåligt ärende, men vi skulle kunna göra mycket mer. Bifall den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 113

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är alldeles riktigt, och det redovisas också i ärendet, att alla 20 miljarder inte går åt i år. Men beräkningen är att de 1 500 jobben kan uppstå i år med de pengar som vi hinner satsa i år efter det att fullmäktige har fattat sitt beslut. Det innebär inte att hela stimulansärendet har reducerats till det som vi hinner satsa i år. Det är viktigt att komma ihåg det.

Det andra, herr ordförande, är att även Roger Mogert ändå har att svara för trovärdigheten i sin egen finansiering. Man motsätter sig de beslut som faktiskt har lett fram till att inte minst bostadsbolagen har det starka kapital som gör att vi nu kan renovera till exempel miljonprogramsområdena i högre takt än vad vi annars skulle klara. Där står oppositionen med ett redovisningsproblem.

Det tredje gäller regeringens politik. I dag har till exempel Finansinspektionen konstaterat att regeringens bankpaket har lett till lägre räntor, vilket naturligtvis är en otroligt viktig stimulans för ekonomin. Det vi gör och regeringens politik hänger ihop, herr ordförande.

Anförande nr 114

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag måste nog säga att bevisbördan fortfarande ligger på finansborgarrådet. Om Sveriges tre rikaste bostadsbolag, för det var de, var tvungna att sälja av sitt bestånd för att ha råd att renovera det, vad bygger du detta påstående på?

Anförande nr 115

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag vill bara påpeka att i det här ärendet finns det ett uppdrag till utbildningsnämnden och till utbildningsförvaltningen att återkomma med att tidigarelägga investeringar också inom skolans ram. Men samtidigt är det viktigt, och det ansvaret faller både på mig och Roger Mogert som ordförande och vice ordförande i utbildningsnämnden, att se till att det verkligen blir investeringar och renoveringar som man verkligen vill ha gjorda. Man ska inte använda pengar på ett onödigt sätt till saker som vi annars inte skulle göra.

Jag är full förvissad om att vi kommer att få ett sådant ärende så småningom där vi i utbildningsnämnden gemensamt kommer att kunna bestämma vilka tidigareläggningar vi tycker är prioriterade.

Anförande nr 116

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är jättepositivt. Jag är gärna med och styr. Men det problem som påpekas här är att skolorna har svårt att ha råd med de höjda hyrorna. Det beror på att ni har skurit på skolorna. Det har varit min poäng.

Anförande nr 117

Å s a R o m s o n (mp): Herr ordförande! Finansborgarrådet inledde den här debatten med att prata om finanskrisen, som vi har hört så mycket om på nyheterna. Men läser man de internationella tidningar och lyssnar på den större debatten är det faktiskt inte bara en finanskris just nu. Det pratas ganska mycket om kopplingarna till en klimatkris och en resurskris. De här tre koncepten har man på många ställen försökt, åtminstone i akademiska sammanhang, att koppla ihop. Det blir olika lösningar om vi bara tror att vi har ett finansiellt system i kris. Tror vi att vi har fler kriser att hantera samtidigt blir åtgärderna i de här stimulanspaketen annorlunda.

Lokalt uttryckt skulle man kunna säga att om man, som vi i Miljöpartiet till exempel, inte anser att den här trafikleden Norra länken – som nu blir ytterligare 44 miljoner kronor dyrare, och vi har redan lagt väldigt stora summor på det dinosauriprojektet – är lösningen på klimatkrisen och resurskrisen kanske man skulle lägga pengarna på cykelbanor eller energieffektivisering. Det stimulerar också byggsektorn, men det ger olika resultat.

Herr ordförande! I det här ärendet finns det inte bara ett stimulanspaket, utan fullmäktige gör också en del justeringar av målindikatorer. Några av dem är miljöindikatorer. Jag tycker att det på ett bra sätt visar hur vi ska styra när det gäller resurskrisen och klimatkrisen.

Resurskrisen handlar bland annat om att vi måste effektivisera användningen av våra resurser. Vi i Miljöpartiet har många gånger tagit upp matavfallet. Det är en katastrof att Stockholm, som Sveriges huvudstad, ligger så långt efter när det gäller att bygga upp en struktur som fungerar för matavfallet. När man gjorde den här plockmätningen av skräpet i Stockholm senast sade man att 40 procent av hushållens avfall är biologisk avfall. Det är sådant avfall som det energimässigt och resursmässigt är mest effektivt att återvinna i form av biogas till exempel i stället för att elda upp det sorterat tillsammans med de andra soporna i kraftvärmeverken.

I det här ärendet har vi tydlig indikation på de låga målsättningar som finns i det här styrsystemet. Det är ett system som vi gillar med målstyrning integrerat i vårt miljöstyrningssystem, men vi tycker att majoriteten har alldeles för låga ambitioner. Nu sänker man dem ytterligare. Man konstaterar att insamlingen av matavfall från storköken inte ska vara 100 procent, trots att det var den målsättning man hade tidigare. I det här ärendet sänker man den till 20 procent. Det är inte ett sätt att gå framåt för att möta resurskrisen och klimatkrisen, och i just det fallet undrar jag om man även tänker på finanskrisen. Det kan inte ens vara vettigt ekonomiskt att vi slänger bort soporna på det okontrollerade sättet.

Uppläxning, majoriteten! Tänk inte bara på finanskrisen utan även på klimatkrisen och resurskrisen. Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 118

J a c k i e N y l a n d e r (v): Ordförande, fullmäktige! Vi pratar mycket om kriser, men den största krisen vi har här i Stockholm just nu är den sociala krisen med ungdoms- och missbruksfrågor och liknande saker. Det är väl inte någon som har missat att man skär i alla förvaltningar när det gäller missbruksfrågor och barn- och ungdomsverksamhet.

Vi har fått ett nytt finansborgarråd, Sten Nordin. Hade vi haft det gamla finansborgarrådet hade det kanske sett annorlunda ut. Jag tror att man måste ha patos och känsla för verksamheterna. Jag tycker synd om Ulf Kristersson som inte får några pengar att jobba med. Jag tror säkert att han skulle tacka ja till exempelvis 100 miljoner för att kunna hjälpa barn och ungdomar som finns i våra stadsdelar.

Jag tycker att det är en skam att vi står här och pratar om att Stockholm går så fruktansvärt bra och att vi har så mycket pengar. Vi har alltså miljarder. Vi säljer ut,

knoppar av och så vidare. Och sedan ser det så bedrövt ut när det gäller ungdoms- och missbruksfrågorna. Jag tycker att det är jättetråkigt. Det gäller speciellt Folkpartiet eftersom liberalerna hade ett socialt patos en gång i tiden. Ni är helt tysta. Ni säger ingenting. Ni sitter i de här nämnderna och piper igen. Jag tycker att det är skamligt och tråkigt att det ser ut på det här sättet.

Jag undrar om Sten Nordin tar taxi hem varje kväll. Eller går du någonsin igenom staden och tittar på hur det ser ut nere på Sergels torg där det står 13-, 14- och 15-åringar och hänger i klungor? De kommer från förorterna. Ser du det någon gång? Vi snackar om att städa upp i den här staden. Jag kliver över missbrukare som ligger på gator och torg. Jag bor uppe på Söder. Där har ni lagt alla enheter. Där finns Stadsmissionen. Ni vet mycket väl att alla ställen finns där. Där bor jag. Jag ser de här människorna. Och ändå säger ni att staden går på räls. Det är helt otroligt. Ni förlitar er på frivilligorganisationerna. Frivilligorganisationerna ska bara vara ett komplement. Ansvaret ligger hos er, och speciellt hos den som håller i penningpåsen och inte känner patos för något annat.

Anförande nr 119

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! I mitt tidigare inlägg gjorde jag ett litet försök att säga att Stockholms stad skulle kunna göra mer om det vore så att vi fick använda de vinster som staden gör både i bolagssektorn och i den ordinarie kommunala sektorn till utgifter som kan variera år från år. Jag tycker att det var ett uttryck för att Stockholms stad skulle göra mer, men då måste det här regelverket om balanskravet varje budgetår förändras först. Hur gärna vi än vill i den här salen kan vi inte bryta mot lagen, och det tror jag inte att Jackie Nylander heller tycker.

Anförande nr 120

J a c k i e N y l a n d e r (v): Då kan man låta bli att sänka skatten i alla fall. Vi kanske kan höja den med 50 öre i stället.

Anförande nr 121

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Jag tycker möjligen att du, Jackie Nylander, har siktat lite väl högt i målformuleringen när det gäller dig själv. Vi alla som engagerar oss politiskt har väl gjort det av något patos, antingen för våra medmänniskor eller för en vision om vart vi vill komma med staden. Det tror jag inte att du ska försöka ta ifrån någon annan i den här salen. Jag vet att alla som jag har suttit tillsammans med i socialnämnden, bland annat Sten Nordin som i dag är finansborgarråd, har kämpat för att komma till rätta med människors problem.

Jag tycker att du missar en poäng. Fundera på detta någon gång i din replikhantering: Hur kommer det sig att staden befinner sig på den goda ekonomiska nivån som vi gör i dag? Jo, det beror på en medveten politik där vi ser sammanhang mellan ekonomi och vad vi kan utföra.

Anförande nr 122

J a c k i e N y l a n d e r (v): Då kan det inte vara fel om vi som har det bra delar med oss till dem som har det sämre. Det är det jag vill komma fram till. Joakim Larsson, som också bor på Söder eller i fall har bott på Söder, har väl sett hur det ser ut i vår stadsdel. Det är väl tråkigt i alla fall?

Anförande nr 123

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att det är bra att investera för stockholmare och för kommunen Stockholm. Med vårt budgetförslag hade effekten av den här lågkonjunkturen inte blivit lika allvarlig som den är nu.

Ordförande, fullmäktige! Vänsterpartiet vill bygga minst 20 000 bostäder, varav hälften ska vara hyresrätter. Det som hittills har byggts av den borgerliga majoriteten är oftast exklusiva bostadsrätter. På grund av finanskrisen har man bytt kurs. Nu satsar man i stället på hyresrätter, eftersom det inte finns några köpare till de här exklusiva bostadsrätterna som man kalkylerade för innan krisen slog till.

Ordförande, fullmäktige! Den ekonomiska krisen kan delvis förklaras av att starka finansiella investeringsbanker gick omkull i Staterna. Deras fall påverkade andra länder och deras finansiella system. Att i det läget fortsätta i samma anda och erbjuda människor i Stockholm i dag att omvandla sina lägenheter till bostadsrätter i en tid då det är väldigt skakigt – det är jättesvårt att sia om hur det här kommer att slå – är hur oansvarigt som helst.

På frågestunden ställde jag en fråga till ansvarigt borgarråd för bostäder. Det kommer att hållas en köpstämman i en av de största bostadsrättsföreningar som har bildats i de centrala delarna av staden. Där vill man sälja till varje pris. Högeralliansen tänker inte göra någonting, trots att det verkar vara helt felaktigt. Man har underkänt två tidigare försök att omvandla.

Ordförande, fullmäktige! Vi välkomnar investeringar, men vi säger nej till borgarnas centralisering, privatisering, avknoppning och avveckling av stockholmarnas verksamheter. Vi säger naturligtvis också nej till att fortsätta sälja våra gemensamma bostäder. Om vi säljer allmännyttan, vem ska då ta ansvar för människor som är hemlösa i dag? Privata värdar står inte i kö för att erbjuda lägenheter.

Anförande nr 124

Borgarrådet L a r s s o n (m): Välkommen tillbaka upp i talarstolen, Mehdi! Du får gärna svara på några saker. Hur kommer det sig att du tycker att man ska göra de här investeringarna? Du säger samtidigt att du är emot allting som gör att vi har möjlighet att göra de här investeringarna. Hur kommer det sig att du är för att energieffektivisera fastigheter när du är emot finansieringen av energieffektiviseringarna i samma fastigheter? Du måste se sammanhangen. Genom en medveten politik har vi lyckats åstadkomma starka bostadsbolag som har möjlighet att energieffektivisera och ta hand om miljonprogramsbostäderna, dessa 9 000 lägenheter, vilket inte någon av oss har rätt med på väldigt många år. Nu har vi möjlighet att investera i 9 000 miljonprogramslägenheter så att bostäderna blir väl värda namnet bostad. Vi

har möjlighet att nå nivåer på energieffektiviseringen som ni aldrig tidigare har nått. Är inte det bra, Mehdi?

Anförande nr 125

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande! Mig veterligen har vi aldrig sagt nej till investeringar för att energieffektivisera allmännyttan. Den dag du säljer allmännyttan, Joakim Larsson, har du inte rådighet över om de ska bli energieffektiva eller inte. Hittills har du sålt 10 000 lägenheter. Kommer du att kräva av de nya ägarna att de ska energieffektivisera? Det är konstigt. Vi har som sagt inte sagt nej till energieffektiviseringar. Vi anser att de allmännyttiga bostadsbolagen har muskelstyrka att renovera, energieffektivisera och bygga ytterligare hyresrätter utan att sälja allmännyttan till vrakpris.

Anförande nr 126

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige. Först vill jag säga att jag tycker att det är bra att majoriteten kommer med ett stimulanspaket, men det finns också saker som jag skulle vara väldigt orolig över om jag satt i majoriteten i den här staden. Fram till årsskiftet har totalt 4 700 tjänster försvunnit. Av dessa kan 1 000 förklaras med avknoppningar och upphandlingar, men 3 700 tjänster kan det inte. I stadsledningskontorets prognos inför 2010, som man har lämnat till Sveriges Kommuner och Landsting, kan man utläsa en minskning på totalt 8 700 jobb.

Vi som sitter i opposition på den här sidan har haft väldigt svårt att få fram siffror för hur prognosen ser ut och hur det ser ut med de anställda. Därför lade jag en skrivelse i personal- och jämställdhetsutskottet för att få reda på detta. I den ordväxling som var tidigare mellan finansborgarrådet och Margareta Johansson kunde jag höra att också finansborgarrådet har läst svaret på den här skrivelsen. I den redovisas en del tvivelaktiga uppgifter från SCB:s företagarregister som baserar sig på en enkätundersökning. I tjänsteutlåtandet står det att dessa siffror ska hanteras med försiktighet. Det finns bortfall. De grupperingar som är gjorda är inte jämförbara mellan kommunen och den privata sidan.

Jag kan förstå att finansborgarrådet använder dessa siffror i ett försök att hävda att vi socialdemokrater skulle fara med osanning. Jag tycker att det är något mer smaklöst att han i den här fullmäktigesalen använder precis samma siffror, som stadens egna tjänstemän säger ska hanteras med försiktighet.

Jag säger det igen, Sten Nordin. Till skillnad från dig skulle jag vara orolig över situationen i kommunen. Det gäller inte minst den skattesänkning som har gjorts under den här mandatperioden på totalt 60 öre. Den har naturligtvis inneburit nedskärningar, och det är klart att det har försvunnit arbetstillfällen. Allt annat vore konstigt. Jag tycker att det är väldigt tråkigt att man dessutom använder sig av tveksamma siffror. Jag skulle vara orolig och inte så stursk och bara köra på.

Anförande nr 127

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Man kan väl säga att oppositionen verkligen har huggit i sten i den här debatten. Det har liksom inte gått riktigt bra för

er. Ni måste kasta in alla möjliga saker. Vi har talat om allt från Earth hour till Teres Lindbergs siffergymnastik kring stadens anställda.

Herr ordförande! Låt mig klargöra två saker. För det första är det här en stad som värnar välfärdens kärnverksamheter, men vi värnar dem oavsett om de sker i stadens regi eller om det är en annan huvudman som driver dem. För oss är det viktigt att det finns kvalitet i detta. Det är det som vi värnar. Det kan vi visa att vi gör.

Det andra är att vi värnar den totala arbetsmarknaden i Stockholms stad. Vi värnar det totala antalet arbeten som finns i Stockholms stad. Så här långt kan vi glädjande nog konstatera att arbetslösheten i Stockholm ligger under 3 procent. Den är 2,8 procent. Det är det, Teres Lindberg, som är vårt fokus, nämligen välfärdens kärnverksamheter och den totala arbetsmarknaden i Stockholms stad.

Anförande nr 128

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag sade inledningsvis att jag tyckte att det var ett bra initiativ. Det är bra att ni kommer med ett stimulanspaket. Man kan hävda att vi håller på med siffergymnastik, men det var faktiskt finansborgarrådet som stod här och använde sig av tvivelaktiga siffror. Det var inte jag, utan du, Sten Nordin. Kommunen är en mycket viktig del av stadens arbetsmarknad. Det kan vi inte komma ifrån. När den här mandatperioden började hade vi över 45 000 anställda. Vi är nu nere på 42 000, och vi kommer att vara nere på 38 000 när den här mandatperioden är slut. Det försvinner anställda varje dag i den här staden. Jag tycker att det är jättetråkigt. Jag skulle vara orolig.

Anförande nr 129

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag inser att den försvinnande debatten just återkom, men det var inte därför jag begärde ordet. Jag tror att vi får återkomma till hur saker och ting går till när de försvinner. Jag tror inte att vi intellektuellt kommer igenom den punkten här i kväll.

Så här lite senare i debatten finns det alla skäl att konstatera att det här ärendet mest av allt handlar om politiskt ledarskap, att se problem, att fatta beslut, att avsätta resurser och att följa upp. Det är så enkelt, men tydligen ändå så svårt för oppositionen. Mot detta står i kväll en klassisk oppositionspolitik i ordets sämre bemärkelse, det vill säga en förutsägbar politik längs linjen för sent och för lite toppat med lite splittring på numera vanligt sätt.

Socialdemokraterna har en lång önskelista där enskilda förslag är riktiga och viktiga, vilket tyvärr döljs av att helheten är ofinansierad. Det är en helhet på ungefär en och en halv sida.

Miljöpartiet för sin del har ett budgettekniskt präglat motförslag ned på hundratusenkronorsnivån, men det finns en väldigt positiv grundton om stimulanspaketet som sådant, och det tackar vi för.

Vänsterpartiet går för sin del igenom alla politikområden i staden utan att finna särskilt många försonande drag.

Sedan måste jag återigen med glädje konstatera att vi får viss kritik från Centern, eftersom den återigen är den bästa och viktigaste kritik som man kan få enligt min mening, nämligen kritik från höger. Att inte bli för expansiv i finanspolitiken är ett viktigt påpekande som vi tar till oss. Ordning och reda i den kommunala ekonomin måste gälla.

Ordförande, fullmäktige! Sedan finns det all anledning att hålla med Lotta Edholm om att statens agerande skapar en del problem för oss. En spade är en spade och bör kallas för en spade. Det är ingen statshemlighet att vi inom allianspartierna i Stockholms stad driver att regeringen ska ta bort även den kvarvarande delen av Allbolagen. För en välskött kommun som Stockholms stad låser den in medborgarnas gemensamma tillgångar och hindrar en normal avkastning på dem. Detta är samma lag som den rödgröna röran införde 2002 med udden riktad just mot Stockholms stad. Vi hoppas inte direkt på något stöd från er sida för att få bort den. Men däremot bör ingen i den här salen vara omedveten om att mer behöver göras på det här området.

Jag yrkar fortfarande bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 130

M e h d i O g u z s o y (v): Det är alldeles riktigt att vi är mer eller mindre kritiska mot den politik som ni står för på alla områden, Rolf Könberg. Vi välkomnar de investeringsförslag som ni kommer med, men vi är starka motståndare till att ni fortsätter på den inslagna vägen med privatisering, avknoppning och avveckling. Finanskrisen började som en löpeld i Staterna beroende på fastighetskrisen. Tycker inte du att det är en ansvarslös bostadspolitik att i det läget fortsätta att rea ut allmännyttan med hopp om att de som köper ska göra sig en hacka? Är det inte dags att nyktra till och inse att man har slagit in på fel väg?

Anförande nr 131

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Mehdi använde ordet fastighetskris, och då kan jag inte undanhålla fullmäktige en liten formulering som några redan är trötta på att jag överanvänder. När jag får frågan om hur läget är brukar jag säga att det jättebra fast jag jobbar med fastigheter. Jag har en viss uppfattning om det du beskriver.

Samtidigt måste jag med tacksamhet säga att du begränsar din kritik till att hävda att vi ”rear ut” allmännyttan. Mot bakgrund av att Teres Lindberg nyss hävdade att den försvinner framstår din kritik som väldigt mild och nyanserad. Jag tar heller en debatt om vad det innebär att ”rea ut”, vilket vi inte gör eftersom vi följer givna värderingar. Jag noterar med tacksam den försvinnande retorik som innebär att Socialdemokraterna står ganska ensamma. Snart får vi börja efterlysa de här försvunna jobben, de försvunna bostäderna och de försvunna personerna. Det börjar alltmer bli en polisiär fråga, som jag uppfattar debatten.

Anförande nr 132

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Jag tycker att det finns anledning att nyansera oss lite grann och ta det lite lugnt i debatten. När man lyssnar till s, v och mp låter det som om det skulle råda någon typ av misär i hela Stockholm. Man får kliva över än det ena och än det andra när man rör sig på malmarna i Stockholm. Jag bor faktiskt vid Hornstull, och det är inte riktigt så. De här killarna har alltid suttit på bänken utanför min port. Det kanske inte är så roligt, men så är det tyvärr här i storstaden.

Det vi gör nu i det här ärendet handlar om att möta en nedgång som har kommit ganska långt i övriga Sverige, men den har ännu inte kommit till Stockholm. Tittar man på de senaste siffrorna för det sista kvartalet 2008 kan man se att försörjningsstöden varierar väldigt kraftigt över landet. I socialdemokratiskt styrda Malmö med Ilmar Reepalu i spetsen ökade socialbidragen med 4 procent det fjärde kvartalet 2008. I Lagos Södertälje ökade de med 3 procent. Men i Sten Nordins Stockholm sjönk de med 7 procent under det fjärde kvartalet 2008.

Vi vet att det kommer effekter av krisen här i Stockholm även om de just nu har sjunkit under lång tid. Därför behöver vi ett stimulanspaket för Stockholm. Vi skiljer oss åt när det gäller hur ett stimulanspaket ska se ut. I detta läge tycker jag att det är tydligt att stimulanser inriktade på investeringar är det som är viktigt. Investeringar som inte bara stimulerar kortsiktigt utan som vi har nytta av långt senare är bättre än stimulanser som är slut till nästa bokslut. Det är det bästa så att man inte kommer i ett läge där försörjningsstöden börjar öka. Då gäller det att ha åtgärder kvar, och förhoppningsvis kommer vi inte dit.

Jag tycker att vi ska nyansera tonfallet lite grann. De här värsta avarterna skulle man faktiskt kunna rikta till Södertälje och till Ilmar Reepalu i Malmö och inte till Sten Nordin i Stockholm.

Anförande nr 133

M e h d i O g u z s o y (v): Jonas Nilsson nämnde att han har sett de utslagna människor som finns lite varstans i Stockholm, att det är ett nytt fenomen och det är bara att acceptera det. Jag tycker att det fruktansvärt att du har det synsättet, Jonas Nilsson. Du har makten här i Stockholms kommunfullmäktige att ändra på det och se till att människor har någonstans att bo och någonstans där de kan få vård, till exempel psykiatrisk vård som de är i behov av. Du kan göra någonting åt det i stället för att säga att det är en naturlag, så här har det sett ut i alla år som du har bott vid Hornstull och därför finns det ingenting att göra åt det. Det är bara att acceptera det. Jag tycker att det är fruktansvärt.

Anförande nr 134

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Det viktiga är inte bara vad man gör på kort sikt. Du står för en väldigt kortsiktig politik. Vad det handlar om är politik på lång sikt som gör att vi kan hålla försörjningsstöden nere så långt det går. Både i Maria-Gamla stan och i Sofia ökade försörjningsstöden under er tid med 24 procent respektive 44 procent. Det var inte alls bra. Nu sjunker försörjningsstöden i den delen av Maria-Gamla stan och Södermalm. Det är viktigt på lång sikt.

Sedan har vi naturligtvis mycket att göra på hemlöshetssidan. Vi har mycket att göra på den sociala sidan. Men tappar vi det långa perspektivet, vad som är bra för Stockholm när det gäller investeringar, jobb och så vidare, är vi riktigt illa ute om fem–tio år. Det gäller ta tag i det som är bra och inte pumpa i väg pengar som är slut vid nästa bokslut.

Anförande nr 135

J a c k i e N y l a n d e r (v): Du är ordförande i föreningsutskottet, Nilsson. Jag vet att ni moderater, den övriga borgerliga alliansen och även vi i oppositionen vill satsa på frivilligorganisationerna. Det har ni sagt att ni vill göra. Därför har ni anammat väldigt mycket av detta med avknoppning, utförsäljning och liknande. Nu står du här och säger en hel del, men det du inte säger och det du inte gör är att du inte talar om att föreningsutskottet har fått ett sparkrav på ett par procent på sig. Det gör att du har mindre pengar att dela ut. Det är inte direkt ett bra sätt att långsiktigt satsa på verksamheten. Jag tycker att du ska gå till Sten Nordin och försöka viga lite pengar av honom så att vi kan satsa mer på de frivilligorganisationer som du har pratat så varmt om.

Anförande nr 136

J o n a s N i l s s o n (m): Men, Jackie, om man under sin mandatperiod trycker upp försörjningsstöden i en stadsdel som Södermalm med mellan 22 och 44 procent och vi under motsvarande tid sänker försörjningsstöden med 20 procent är det inte lika akut. Jag förstår att man måste pumpa upp den sociala sidan under er tid när man trycker upp försörjningsstöden på det sättet och för en politik som är direkt skadlig för många människor när jobben försvinner. Det är en bättre med en politik där vi gör vad vi kan för behålla de jobb vi har, där det kommer fler jobb och där färre behöver försörjningsstöd och blir bidragsberoende. Det är faktiskt viktigast, Jackie.

Anförande nr 137

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag noterar med visst intresse att du använde olika kvartal när du jämförde Stockholm med de andra kommunerna, Jonas. Det fanns säkert goda grunder för det. Oavsett den eländesbeskrivning som du vänder dig emot är det ändå i det du kallar Sten Nordins Stockholm som det enligt er eget bokslut förra året togs 123 miljoner från förskolan för att finansiera ökade kostnader för försörjningsstöd och ökade kostnader för individ- och familjeomsorg. Talar det inte lite emot din teori?

Anförande nr 138

J o n a s N i l s s o n (m): Jag ber om ursäkt, men jag förstod faktiskt inte frågan.

Anförande nr 139

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! I tider av ekonomisk oro när allt fler känner sig ovissa om framtiden och när var och en har funderingar över sin arbetssituation och omgivningen känns det som om den här salen ska representera kraftfullt och förtroendeingivande ledarskap från både majoritet och opposition. Av

det skälet beklagar jag att det blir den här typen av partipolitisering mellan majoritet och opposition i den här rollen på grund av ett stimulanspaket.

Oppositionen pekar på stimulanspaketet och säger till finansborgarråd och andra att man välkomnar detta och tycker att det är bra. Men man pekar så långt att man pekar rakt in i ögat. Man kommer sedan med en lista på olika åtgärder. Man bestämmer sig för att ned trycka ned ett stimulanspaket helt i onödan. Är ni för detta stimulanspaket eller ej? Är ni för energieffektiviseringarna eller ej?

Vi kan konstatera att energieffektiviseringarna inom bostadsbolagen är någonting unikt. Det är någonting som har behövt göras för länge sedan, och som vi nu kan göra. Nu har vi ekonomiska förutsättningar att göra detta. Låt oss då göra det. Låt oss se till att lägenheterna i miljonprogrammen inte längre är kalla på kvällar och nätter. Låt oss se till att åtminstone halvera uttaget av energi för de här fastigheterna och se till att människor får det bättre. Vad är det som gör att ni måste kritisera varje detalj i ett stimulanspaket?

Vi är intresserade av konstruktiva förslag. Jag tror att detta kan leda till att vi klarar lågkonjunktorens utmaningar. Jag tror på förtroendefulla samtal även i denna krets. Jag tror att man kommer längre. När jag vet att det är ett program som ni i mångt och mycket tycker är bra undrar jag varför ni ska positionera er på det här sättet. Det är en fråga som jag inte tycker att ni riktigt har svarat på i kväll. Att skriva listor som visar som visar på skiljaktigheter och konfrontation är inte ett sätt som vi behöver driva politiken på i Stockholm. Det är reservationer för reservationer skull. Allting som gör att ni kan peka på att majoriteten har tappat greppet är viktig för er, men så är det inte. Vi har ett bra paket. Jag vädjar till er att se till det goda i ett stimulanspaket. Försök ta ansvar gemensamt med majoriteten. Det här är ett viktigt paket för Stockholm och för Sverige.

Anförande nr 140

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Du pratar om ett kraftfullt ledarskap i Stockholms stad. Vi hade väldigt gärna suttit ned och verkligen diskuterat ett stimulanspaket för Stockholm gemensamt med er. Ni har inte lyssnat på de synpunkter som vi har haft. Ni har inte velat ha en gemensam linje i hela staden.

Sedan tycker jag att du övertolkar våra förslag. Vi i Miljöpartiet har själva sagt att en del av de här förslagen har vi själva drivit tidigare. Nu lägger ni fram dem. Vi tycker att det är bra, men vi saknar vissa bitar. Vi saknar bland annat mjuka investeringar som vi tycker över huvud taget inte finns med i det här paketet.

I vårt förslag till beslut säger vi faktiskt att vi i huvudsak vill godkänna förslaget till beslut, men vi lägger till en del insatser. Vi vill till exempel ha tydliga mål när det gäller energieffektiviseringen i miljonprogramsområdena. Det ska inte bara stå att det ska energieffektiviseras. Någonstans står det höga krav, men vi vill vara tydligare på den punkten. Vi vill också lägga till andra investeringar.

Jag tycker att om man inte har bjudit in oppositionen till diskussion, om man inte tar hänsyn till någonting av det de tar upp i borgarrådsberedningen eller kommunstyrel-

sen är det ganska knepigt att stå här och kritisera oss för att inte vara överens med er om allting.

Anförande nr 141

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Klockan tog lite orättvist udden av att jag tycker att Miljöpartiet har ansträngt sig väldigt väl i sin reservation. Det måste jag faktiskt erkänna. Jag tycker att Miljöpartiet konkret har beskrivit vad man tycker är nödvändigt och riktigt i stimulanspaketet. Man har också pekat på en viktig sak, och det är att bostadsbolagens naturligtvis måste sätta hög mål för energieffektiviseringarna. Jag brukar säga att en halvering inte är något större problem eftersom forskarna är överens om att man borde kunna nå dit. Men jag tror att det kan vara oklokt att sätta ett tak i dag eftersom man möjligen kan komma ännu längre. Jag ser fram emot det samarbete som vi har inom Svenska Bostäder, som faktiskt de flesta av de här fastigheterna tillhör. Vi kommer att få se hur man kan göra med dessa fastigheter. Det finns också ett internationellt intresse för detta. Det ser jag fram emot.

Anförande nr 142

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag vet inte riktigt vad jag ska säga. Ni står er här och berömmar er för ert eget ledarskap, och sedan skäller ni ut oppositionen för att den har mage att vilja något utöver det ni har föreslagit. Man tar sig för pannan. Om ni hade velat ha enighet i det här ärendet hade ni kunnat bjuda in till ett samtal. Det hade varit det enklaste i världen. Vi sitter ju i samma hus. Jag är helt övertygad om att hade ni velat ha enighet i den här frågan hade vi kunnat få ihop det.

Men det var ju inte så det var. Ni kallade till en presskonferens med mindre än tolv timmars varsel för att kunna lägga den en timme före vår presskonferens. Det var så det var. Ni snöt fram saker snabbt. Det var därför ni inte kunde ha någon process. Eller hur?

Anförande nr 143

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ordförande! Jag kritiserar hämningslösheten och den ton ni har i reservationer och framför allt i debatten om ett stimulanspaket som är viktigt för Stockholm, Roger Mogert. Jag tycker att det är bra att man kommer med konstruktiva förslag utöver det som ligger i stimulanspaketet. De må vara hänt. Det är jättebra. Det kan vi föra in i den fortsatta dialogen om vad som behöver göras för Stockholm. Men jag tycker inte att det är bra att man reserverar sig för reserverandets skull och att man försöker peka på oenighet där det inte finns oenighet. För inte allt för länge sedan läste jag en artikel i tidningen som oppositionspartierna skrev. Där punktar man upp ett antal saker i stimulanspaketet och pekar på saker och ting som vi uppenbarligen är överens om. Varför ska ni reservera er för reserverandets skull? Det är det jag ifrågasätter. Låt oss ta ansvar tillsammans. Det är det vi kan göra och visa stockholmarna, som kanske är oroliga inför framtiden, att det finns enighet i vissa frågor.

Anförande nr 144

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Det stimulansförslag som högeralliansen kommer med i kväll i kommunfullmäktige betyder inte att de ändrar kurs för politiken i Stockholm. Så länge du bedriver en politik som syftar till att öka orättvisorna, segregeringen och avvecklingen av stockholmarnas gemensamma verksamheter och egendomar kan du absolut inte förvänta dig applåder från Vänsterpartiet i alla fall. Det vill jag försäkra dig om.

Du och jag sitter i Svenska Bostäders styrelse tillsammans. Hittills har jag inte sett något förslag från dig om att man ska energieffektivisera våra bostäder. Hittills har ni sålt 10 000 allmännyttiga bostäder. Ni har reat ut dem. Du har inte rådighet över att energieffektivisera de här bostäderna, Joakim Larsson. Fokusera i stället på att verkligen satsa på stockholmarnas verksamheter och avstå i så fall ifrån polariseringspolitiken.

Anförande nr 145

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Innan det här blir tröttsamt och eftersom det framför allt är Mehdi som iscensätter denna konfrontationspolitik här i dag kan jag bara konstatera vi i Svenska Bostäder hösten 2008 hade en redovisning av varje enskild miljonprogramsfastighets behov av energieffektiviseringar, stambyten och annat. Detta ligger till grund för ett paket som skulle genomföras på tio år. Nu meddelar vi att detta ska ske på fem år. Vi snabbar på detta. Varför ifrågasätta till och med en sådan detalj som du bör ha noterat eftersom du var med på sammanträdet? Varje affärsområde inom detta bolag har gjort en fantastiskt bra genomgång. Det är denna vi utgår ifrån. Vi tidigarelägger detta.

Herr ordförande! Jag tror att jag avstår från övriga diskussioner när det gäller den mer bostadspolitiska agendan. Det tror jag att vi kan ta vid ett annat tillfälle.

Anförande nr 146

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Med risk för att bli tjugig vill jag fortsätta på den inslagna vägen och diskutera bostadspolitiken. För tio minuter sedan kritiserade Rolf Könberg mig i en kontrareplik. Han hävdade att jag var lite mild i min kritik mot den förda borgerliga politiken i Stockholm när jag hävdade att ni säljer allmännyttan till vrakpris. Jag ska ta några exempel på den prissättning som ni har gjort på fastigheter som sålt i centrala delar av Stockholm, Rolf Könberg.

För något år sedan såldes lägenheter på Torsgatan till ett kvadratmeterpris på 19 000. Du kan inte gömma dig bakom värderingsföretagen. De är absolut inte i fas med tiden när det gäller bostadsmarknaden. Hur kan du hävda att det sker till marknadspris när det sker till en tredjedel av vad lägenheterna kostar i omnejden där allmännyttan i dag säljer? I Bagarmossen var priset 7 000 kronor per kvadratmeter. Samtidigt vet vi att det säljs bostäder för 20 000 kronor per kvadratmeter. Jag tycker att det är en ansvarslös politik. Jag tycker att det är skamligt. Du kan inte se vanliga stockholmare som köar i bostadskön i ögonen och säga att detta är bra politik för dem. Det är fruktansvärt. Samtidigt har ni mer eller mindre slutat att bygga hyresrätter i staden. I elfte timmen, när det är iskallt på bostadsrättsmarknaden, vaknar ni och ser att ni borde satsa på hyresrätter.

Anförande nr 147

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag måste återigen påpeka att den här debatten gäller stimulanspaketet. I gränslandet mellan ordningsfråga och replik kan jag konstatera att bostadsborgarrådet nyss gjorde den iakttagelsen och undvek att gå in på tekniska detaljer kring bostadspolitiken. Jag drar exakt samma slutsats här i kväll. Sedan är jag helt övertygad om att det öppnar sig en ocean av tillfällen då vi har anledning att gå in på just detta, men det är inte, herr ordförande, när vi diskuterar det här ärendet.

Anförande nr 148

M e h d i O g u z s o y (v): I det här ärendet kan vi läsa att det också handlar om att bygga och renovera allmännyttiga bostadslägenheter. Jag har inte tagit några stickspår från ärendet. Jag pratar om bostäder och den ansvarslösa bostadspolitik som du och dina bröder och systrar i alliansen står för. Jag har all rätt att kritisera i det här ärendet också.

Anförande nr 149

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag medger att debatten redan är tröttsam, men när Joakim Larsson står här och angriper oppositionen och, som jag förstod, mig för att vi har en dålig ton och för att vi reserverar oss för reserverandets skull blir jag tvungen att för andra gången i kväll – det är ju trevligt att få läsa ur sina egna texter – läsa den första punkten i det socialdemokratiska förslaget till beslut. Där står det: Att godkänna föredragande borgarråds förslag till beslut. Är detta att reservera sig för reserverandets skull?

På något sätt räcker inte detta, utan oppositionen ska tydligen bjuda in till partiöverskridande samtal så att vi ska kunna bli överens. Det är en väldigt spännande syn på det politiska ledarskapet att det är oppositionens ansvar att majoritet och opposition ska vara överens. Det skiljer sig från ordningen i de flesta andra länder.

Jag vill sluta med att återigen säga att jag i grunden tycker att det här är ett ganska bra ärende. Det är ett ärende som behövs för Stockholm och som för åt rätt håll, men vi hade kunnat göra mer. Vi har presenterat en räkna konkreta förslag. Den enda kritiken av de förslagen som jag har hört, de enda motargumenten, är att den socialdemokratiska listan på förslag för att skapa jobb i Stockholm är för lång. Jag tar med mig den kritiken.

Anförande nr 150

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Fram till dagens sammanträde har jag noterat att det finns en ganska bred överensstämmelse. Det är just det jag har pratat om. Jag har noterat att ni har bjudit till och pekat på stimulanspaketet och sagt att det är någonting som ni i huvudsak kan ställa er bakom. Det är jättebra. Om ni sedan har ett paket med olika förslag på ytterligare åtgärder är det också bra. Men jag talar om tonläget här i salen. Jag menar att majoriteten har någon form av ansvar för majoriteten och oppositionen för sin helhet i detta. Oppositionen har ett väldigt högt tonläge i de delar som rör detta stimulanspaket. Man monterar ned majoriteten på en

nivå som inte är särskilt förtroendeingivande. Jag tycker att det är tråkigt, och det är det jag försökte diskutera under mitt inlägg för tio minuter sedan.

All right, Roger Mogert, det är bra att ni stöder detta stimulanspaket. Jag tror att stockholmarna uppskattar att vi har en bred enighet om någonting som är viktigt för Stockholm och dess invånare.

Anförande nr 151

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Avslutningsvis vill jag säga att vi ska komma ihåg att detta är ett väldigt stort paket. Det är ett väldigt stort åtagande. Nu är det otroligt viktigt att vi har en genomförandeprocess av det här paketet och att det verkligen ger effekt. Det ska ge effekt och åstadkomma dessa goda saker på äldreboenden, skolor, i miljonprogrammen och så vidare. Effekten ska inte minst bli att det skapas jobb i Stockholm också av detta.

Herr ordförande! Om jag väljer att vara lomhörd för vissa delar av debatten vill jag säga att det är en styrka att man nu har deklarerat att det finns en bred uppslutning bakom paketet. Sedan kan vi föra diskussionen vidare om vad som ska göras mer eller inte. Det finns en bred uppslutning bakom paketet. Det har jag uppfattat mycket positivt i den här debatten, och sedan kan jag glömma en del annat som har sagts. Vi återkommer.

Herr ordförande! Tyvärr kommer nog inte detta att bli sista gången i fullmäktige som vi har anledning att diskutera åtgärder med anledning av den internationella finanskris som har drabbat även Sverige. Det här paketet kan lägga en bra grund för den fortsatta diskussionen.

*§ 26 Reviderat inriktningsbeslut för projekt Norra Station
Hemställan från exploateringsnämnden (utl. 2009:37)*

Anförande nr 152

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande, fullmäktige! Det här ärendet innebär att vi tar ytterligare ett steg på vägen för att omdana det ganska sunkiga gamla spårområdet vid Norra Station till en attraktiv och levande stadsdel som har fokus på miljö, täthet, variation och öppenhet. Samtidigt ska vi däckas över en betydande trafikled. Det är ett mycket komplext projekt.

Arbetsplatser, högteknologisk forskning och bostäder ska blandas i den här nya stadsdelen. Samtidigt ska det vara nära till kommunikationer, affärer och social service. Då blir staden mer livlig, mer trygg och mer miljövänlig. Det är genom nybyggnationen vid Karolinska och Norra Station som läker ett av de största såren i staden genom tiderna och dessutom förenar Stockholm och Solna i en ny spännande stadsdel.

En fördjupad översiktsplan gemensam mellan Stockholms stad och Solna antogs av respektive fullmäktige i höstas. Nu går vi vidare i arbetet med den nya stadsdelen. Efter det att detaljerade studier har gjorts under vintern bedöms nu fördelningen mellan bostäder och kommersiella lokaler inom Stockholms stads gränser bli något förändrad.

Den viktiga visionen om satsningar inom Life Science, det vill säga inom medicinsk teknik, bioteknik och medicin, tas om hand genom att avsätta vissa kvarter inom både Stockholm och Solna för den typen av verksamhet. Forskning i absolut världsklass måste ges utrymme. Ett tydligt vetenskapskluster tillsammans med Stockholms universitet, KTH, och Handelshögskolan markerar Stockholms ställning som Sveriges i särklass ledande region inom högre forskning. Detta kluster är oerhört viktigt för Stockholm om vi ska kunna stå oss i den tuffa konkurrensen när det gäller att vara en ledande kunskapsstad i Europa och världen. Det är höga målsättningar, och för att vi ska leva upp till visionen om en stark Life Science-profil måste detta förstärkas i det fortsatta arbetet. Det är därför tillfredsställande att fler ytor kan tas i anspråk i nära anslutning till det nya sjukhuset för spjutspetsforskning även på vår sida om stadsgränsen.

Satsningarna på Life Science medför att antalet bostäder som redovisas nu är något färre. Jag vill dock betona att vi i majoriteten har en ambition att öka exploateringsgraden genom att pröva möjligheten att bygga höga hus i området. Där är jag helt överens med Per Ankersjö, att är det någonstans i Stockholm som det skulle passa bra med riktigt höga hus är det i Norra Stationsområdet. Där är vi överens med dig, Per.

Frågan om eventuell markförsäljning respektive tomträttsupplåtelse avgörs inte i detta ärende. De här frågorna får lösas senare med hänsyn till majoritetens mål om blandade upplåtelseformer och att variera hyresrätter, bostadsrätter och förhoppningsvis även ägarlägenheter med en god ekonomi i projekten. Planeringen av

verksamhetslokaler för förskola, skola, gruppboenden och andra sociala verksamheter ska ges hög prioritet i det fortsatta utredningsarbetet.

Därmed, mina vänner, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 153

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är utmärkt att trafikytor däckas över på det här sättet och kan ge ytor för byggande av bostäder och arbetsplatser. I huvudsak tillstyrker vi därför det framlagda förslaget. Men en utgiftsökning på 42 procent mellan inriktningsbeslutet och det nu reviderade inriktningsbeslutet fann Stadsledningskontoret anmärkningsvärt, och det tycker vi i Miljöpartiet också. I dag beräknas det här komplicerade projektet kräva 11 miljarder i investeringskostnader. Det är mycket pengar.

Det är mer lönsamt att bygga bostäder för stadens räkning. Därför önskar vi bibehålla en hög andel bostäder i enlighet med den första fördjupade översiktsplanen, det vill säga det första beslutet.

Vi finner det också väldigt viktigt att säkerställa servicebehovet i form av skolor, förskolor, gemensamhetslokaler etcetera inom området. Man kan inte hänvisa till stadsdelar utanför själva området. Det är inte sjyst. Det är inte heller sjyst att hänvisa till idrottsanläggningar och parker utanför själva området. Nya stadsdelar måste innehålla det som stadsdelen har behov av.

Vi anser också att det är väldigt viktigt att man gör Norra Stationsområdet till en klimatneutral stadsdel. Den bör naturligtvis integreras så att den hänger ihop på ett bra sätt med Nationalstadsparken så att man har god tillgång till den och Solnas parkområden.

Sedan är vi tveksamma till att bygga väldigt högt i det här området. Det blir väldigt högt i sig. Genom överdäckningen ligger grundnivån högt ovanför andra delar av staden. Smäller man upp väldigt höga hus här kommer det att bli en stor förändring i stadsbilden. Det är vi tveksamma till. Det är bättre att planera fler bostäder, som det var tänkt från början, och någon mindre av detta med Life Science. Vi är faktiskt inte ensamma i Europa om att satsa på Life Science. Det är väldigt många städer runt omkring i Europa som gör det. Stockholm Business Region har visat att det är diverse städer som vi jämför oss med som satsar på Life Science. Vi ska inte vara så säkra på att vi får hit allt vi har tänkt oss i investeringsväg. Vi tycker att det är smartare att fortsätta med bostäder.

Bifall till vår reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 154

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande! Men, Cecilia Obermüller, det är just därför vi ska satsa på Life Science – för att vi ska kunna konkurrera med andra städer. Det är knappast för att vi ska komma på efterkälken. Miljöpartiets besked här i dag är alltså att vi ska bygga lågt, att vi inte ska satsa på forskning och att vi helst ska ha så många grönytor som möjligt kvar när vi ändå har stora grönområden i

närheten. Dessutom är det inte några avstånd vi pratar om. Vi har goda rekreativomöjligheter inom promenadavstånd.

Jag vill betona att vi i detta ärende beslutar om medel för fortsatt utredningsarbete. Den slutliga utformningen kommer ju att avgöras framöver i särskilda beslut med detaljplaner och genomförandebeslut. Men det är nog så viktigt att poängtera att Norra Stationsområdet är ett av stadens absolut högst prioriterade stadsutvecklingsområden det närmaste decenniet. Vi kommer att stå i de här talarstolarna och diskutera detta ämne många gånger framöver.

Anförande nr 155

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Petter och Moderaterna! Bostadsbyggandet lönar sig bättre för staden i det här området. Det är en bättre lönsamhetsgrad i det. Därför ska vi bibehålla ett större antal bostäder. Vi talar ju mycket om att vi ska bygga staden inåt – att vi ska fortsätta bygga ut innerstaden. Då är Norra Stationsområdet oerhört lämpligt. Vi vill inte att man skruvar ned antalet bostäder och bygger mer av kontor och sådant. Det har vi tillräckligt av i innerstaden. Vad vi behöver är bostäder i ett stadsnära läge.

Anförande nr 156

M a r i a H a n n ä s (v): Herr ordförande, fullmäktige och medborgare! Först vill jag säga att det är jättepositivt att bygga på Norra Stationsområdet; det tror jag att vi alla är överens om. Det har ju ett sådant centralt läge i Stockholm. Det kommer att tillhöra innerstaden. Dessutom finns närheten till Hagaparken. Det kommer också att bli bra kollektivtrafik med tunnelbanan från Odenplan till Karolinska.

Därför är det olyckligt att antalet bostäder minskar. Det minskar från ungefär 4 000 till 2 500. Stockholm behöver verkligen bostäder. Vi menar att detta är olyckligt av flera skäl. Den mark som detta handlar om är så bra att bygga på därför att det är en redan exploaterad och hårdgjord mark. Det är inte grön mark eller parkmark som utnyttjas. Det är just därför det här är så himla bra. Ett annat skäl är att intäkterna minskar. Det kommer att leda till färre lägenheter. Med en kraftig kostnadsutveckling, som nu är på ungefär 7 procent, kommer alltså kostnaderna att öka och följden blir dyra bostäder.

Genom att man i stället bygger sciencekontor för forskning och sådant kommer det dessutom att ta park och yta av parkområdena för de boende. Vänsterpartiet menar att det är staten och inte Stockholms kommun, staden, som ska stödja en näringslivsanknuten forskning.

Vi har bara ett särskilt uttalande i den här frågan.

Anförande nr 157

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande! Då har även Vänsterpartiet bekräftat att de inte tycker att Life Science är särskilt viktigt. Här ser vi vilka enorma vinster man kan göra med att bygga sådana här kluster. Vi har spjutspetsforskning, vi har Stockholms universitet, vi har KTH, vi har Handelshögskolan och vi har

Karolinska institutet inom ett område som är oerhört nära och tajt. Det går ganska tydligt att se.

Som jag sade i mitt inledningsanförande vill jag dessutom påpeka att majoriteten är intresserad av att titta på en högre exploateringsgrad i fortsättningen. Men ni vill ju inte ha högre hus heller. Det har ni också sagt nej till. Jag vet inte hur ni ska få ihop det här, Maria Hannäs.

Anförande nr 158

M a r i a H a n n ä s (v): I vissa av de här stadsutvecklingsområdena är det viktigt att ha olika verksamheter. Men i det här området är det jätteviktigt att det blir mycket bostäder. Det är så himla centralt. Det är en unik mark att bygga på, så nära stenstaden som det här är. Det finns inget annat lika bra exempel, egentligen.

Anförande nr 159

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande! Det är ett faktum att efterfrågan på mark och yta i Stockholm är stor. Ju närmare city, desto större efterfrågan är det förstås. Hur bra är vi egentligen på att tillgodose den efterfrågan? En utomstående betraktare som studerar Stockholm skulle kanske utan att känna till staden närmare kunna tro att city ligger i Kista. Där har man ju byggt ett riktigt högt hus, och det planeras också fler höga hus.

Men city och stadens alla A-lägen ligger inte i Kista. De ligger där vi i dag har en bebyggelse med cirka fem, sex eller sju våningars höjd. Nu ryker en stor del av den sista jungfruliga marken när vi bygger Norra Station. Självfallet ska vi då låta exploatörer bygga både kommersiella lokaler och bostäder och använda marken riktigt ordentligt. Lösningen är förstås att möta efterfrågan och tillåta högre hus. Norra Station är en utmärkt plats för att bygga riktigt höga skyskrapor.

Jag skulle vilja se mer mod från båda sidorna om gången här, men jag fick ju prov på lite mod från Petter Lindfors tidigare. Men jag undrar vad som har hänt med Socialdemokraterna, som för flera år sedan pratade om skyskrapor vid Norra Station. Vad har hänt med de tankarna? Numera pratar ni om att det byggs för tätt där. Ni använder en NIMBY-argumentation som att förskolorna inte räcker till i stadsdelarna och att man måste slå till bromsen. Jag tycker att det är tråkigt att höra.

Jag vet också att ärendet kommer att återkomma flera gånger de närmaste åren. Jag vet även att det är rätt att var ute i god tid. Plötsligt har någon varit där med vinkelslipen, och så har vi vips 20 hus som är exakt lika höga eller låga och Skönhetsrådet, Samfundet S:t Erik och Cecilia Obermüller gnuggar händerna igen. Jag hoppas att vi slipper se den där vinkelslipen den här gången.

För övrigt är det intressant att Miljöpartiet och Vänsterpartiet både vill ha fler bostäder och lite allt möjligt, men inte riktigt vill utnyttja tätheten och bygga på höjden. Jag hoppas alltså att vi slipper se den utvecklingen den här gången och att vi får se prov på lite mod här.

Vi är några stycken som har det gemensamt att vi av länsstyrelsen via en tidningsartikel häromdagen fick höra att vi har utsetts till hot mot riksintresset att bevara en låg profil i Stockholm. Jag tror att jag kanske också har något annat gemensamt med de andra som utsågs här. För övrigt är man ute och cyklar från länsstyrelsens sida; det känner de säkert själva till också. Men jag har absolut ingenting emot att vara ett hot mot att vi ska hålla en låg profil i Stockholm. Det tycker jag är ett riksintresse som vi kan strunta i ganska ordentligt.

Vi är överens om mycket i det här ärendet efter Petters inlägg här. Men jag vill ändå för tydlighetens skull och för att markera min poäng vidhålla mitt förslag till beslut, som man finner i ersätтарыttrandet i kommunstyrelsen om man letar.

Anförande nr 160

M a r i a H a n n ä s (v): Jag tänkte bara säga till Per att Vänsterpartiet vill ha ett bostadsområde där människor trivs, där det finns bra ljus och där det inte finns några trånga gårdar där ljuset inte kommer ned. Det ska inte vara vindar som blåser runt husen som det är vid höga hus så att man blåser bort. Vi vill helt enkelt ha en bra boendemiljö. Det kan man ha med höga hus, det kan man ha med låga hus och det kan man ha med mittemellanhus. Det handlar om att hitta en bra kombination.

Vi är inte helt emot höga hus. Jag förstår inte över huvud taget varför någon tror det. Vi har ju till och med gått med på kvarteret Glädjen, vilket alla partier har gått med på här. De husen är jättehöga. Jag förstår inte riktigt vad du menar när du säger så här. Det handlar om att göra bra boendemiljöer.

Anförande nr 161

P e r A n k e r s j ö (c): Apropos Glädjen var det glädjande att höra att ni inte är emot höga hus. Då gäller det att ni också bevisar det i beslut här i fullmäktigesalen framöver. Det ser jag fram emot.

Jag tror också att det är väldigt viktigt att försöka överge de mytbildningar som finns om att bygga högt. Det skulle vara så hemsk levnadsmiljö och sådana saker, säger man. Det behöver det inte alls vara. Det finns massor med exempel runt om i världen på att det kan vara en väldigt trevlig levnadsmiljö när man bygger höga hus. Det ska förstås vara en blandning. Vi ska inte ha vinkelslipsmodellen, utan det ska vara både högt och lågt, vackert och udda och fint.

Anförande nr 162

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ursprungligen fanns en plan och en skiss för hur det här området skulle kunna bebyggas med tät kvartersbebyggelse à la Hallman. Det skulle vara en fin kvartersstruktur, som är lite roligare än den vinkelslipsstruktur och rätvinkliga struktur som nu föreslås. Den förordade vi hela tiden. Jag tycker också att det är väldigt tråkigt med platta tak och samma hushöjd, och jag ser gärna en varierad bebyggelse.

Men, Per, jag tror att länsstyrelsen vet vad den talar om när den talar om riksintressen. Jag tror inte alls att du är lika bevandrad när det gäller att skydda riksintressena som länsstyrelsen är. Det är ju länsstyrelsens uppgift.

Som alla vet står Miljöpartiet också bakom höga hus borta vid kvarteret Brovakten, Glädjen eller vad det nu heter. Borta vid Lindhagensgatan kommer vi också att få ett väldigt högt hus. Det tycker vi också är jättebra. Se bara till att man gör vindstudier så är det helt okej! Vi vill inte ha en ogästvänlig plats vid basen av höghuset. Det finns ställen som är lämpade för höghus, men kanske inte det här området. Det kommer att bli väldigt dominerande i stadsbilden.

Anförande nr 163

P e r A n k e r s j ö (c): Det är det som är grejen. Nu gav du ett par exempel där ni kan tänka er lite högre bebyggelse, även om jag tycker att de exempel du gav är ganska långt från skysrapor. Men när det handlar om att diskutera höghus är det ofta ditt parti som motsätter sig det. Det är märkligt eftersom man i undersökning efter undersökning finner att det är just en tät och hög bebyggelse som är miljövänlig och klimatteffektiv. Jag tycker att vi ska ta del av den klimatteffektiviteten även här i Stockholm.

Anförande nr 164

G u l a n A v c i (fp): Herr ordförande! Det lär finnas fler kvällar då vi får återkomma till huruvida vi ska bygga tätt eller på höjden. Det har framgått av andra talare att Norra Stationsområdet är ett av stadens absolut viktigaste och mest prioriterade utvecklingsområden. Det instämmer jag helt och hållet i.

Det gläder mig att vi också kan blicka framåt och ta ännu ett steg för att utveckla Stockholms stad och hitta en harmonisk integration med Solna kommun. Men även om vi i det här ärendet bara ska besluta om medel för att man ska fortsätta utredningsarbetet finns det anledning att lyfta upp ett par saker med projektet, tycker jag.

Givetvis kommer en ny stadsdel att generera många nya bostäder. Den kommer att bidra till att befintliga företag kan utöka sina verksamheter. Den innebär också att nya företag kan blomma upp. Men den innebär givetvis också många nya arbetstillfällen. Detta kommer också att bidra till att bostadssektorn kommer att hållas vid liv.

Det som jag tycker är en av de absolut bästa sakerna är att innerstaden och sjukhusområdet vid Karolinska kommer att integreras och att ett nytt universitetssjukhus kommer att byggas. Detta kommer också att bidra till att samarbetet med våra befintliga universitet, Stockholms universitet, Handelshögskolan och Kungliga Tekniska Högskolan kan stärkas. Sverige kan bli en ledande nation när det gäller forskning och vetenskap. Det tycker jag är mycket bra.

Jag vill också betona vissa andra saker. Det finns en oro som är befogad när det gäller ekonomin. Men jag tycker att framför allt Stadsledningskontoret är väldigt tydligt med att man i det framtida arbetet måste ha tydliga kalkyler. Vi ska också vara medvetna om att om projektet, som ändå sträcker sig till 2015, ska kunna leva vidare är det en viktig förutsättning att man ser till att E 4 och E 20 däckas över. Om

man inte fattar ett sådant beslut nu kanske man kommer på i framtiden att man borde ha byggt ett annat alternativ och då är det för sent. Det kommer att försvåra både processen och arbetet.

Herr ordförande! Jag vill med detta bifalla kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 165

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande och fullmäktige! Jag tänker inte prata om höga hus. Jag tänker inte prata om låga hus heller. Däremot tänkte jag prata lite om pengar.

Vi har yrkat bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut utifrån att ärendet handlar just om pengar, för att man ska kunna fortsätta med utredningsarbetet. Givetvis tycker också vi att Norra Stationsområdet är ett viktigt utvecklingsområde. Givetvis har vi varit i stort sett eniga i denna sal om att exploatera området.

Jag blickar ut över detta område dagligen. Minst tio timmar om dagen finns jag i ett hus där jag kan se detta fruktansvärt fula spår område. Jag kan knappt vänta på att det någon gång ska bli bebyggt. Sedan kan jag undra hur vi i herrans namn kan säga att det där kommer att vara klart 2015. Men den som väntar får se, även i de här ärendena.

Det finns oerhört mycket som kommer att behöva stämma när man går vidare med utvecklingsarbetet. Det är inte snutet ur näsan med ett stort universitetssjukhus, tunnelbanans dragning, alla bostäder och alla företag som jag och vi tycker är viktiga för att man ska kunna bibehålla Karolinska institutets ställning som världsledande forskningsinstitut. Vi vill bibehålla detta och klättra upp. I dag är man bland de tio bästa, men vår medicinska forskning ska givetvis vara bland de fem bästa.

Men även om vi nu vill yrka bifall till det här ärendet finns det givetvis lite som jag undrar över. Det gäller framför allt det här med kanske och eventuellt blandade boenden. Det stämmer inte. Det står exakt i ärendet att all mark ska säljas. Enligt den gällande markanvisningspolicy som fullmäktige har antagit handlar det enbart om att bygga bostadsrätter. Vi skulle givetvis gärna se att man framöver kunde markanvisa även för hyreslägenheter i detta attraktiva område.

Vi står förstas också fortfarande kvar vid kritiken. Det får inte byggas för mycket, men det handlar om att om man bygger så mycket måste man givetvis planera för förskolor och skolor. Jag tror inte att det blir så himla lätt för Norrmalms förskolor och skolor att svälja den mängd barn som säkerligen kommer att flytta in i området.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 166

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande och Mirja! Planeringen av verksamhetslokaler för skola, förskola och sociala verksamheter kommer som jag tidigare sade att ges hög prioritet i det fortsatta utredningsarbetet. När det gäller frågan om den eventuella markförsäljningen respektive tomträttsupplåtelsen är det inte hugget i

sten. Det avgörs inte i detta ärende. Vi kommer att lösa frågorna senare under processens gång. Vi har med hänsyn till vårt mål om blandade upplåtelseformer en öppen attityd till detta. Men självfallet måste vi ha god ekonomi i projekten.

Anförande nr 167

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige och Petter! Om man har en sådan syn på det framtida arbetet skriver man inte att all mark ska säljas.

Anförande nr 168

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande! Jag tänkte svara på det som Per sade. Vi kom in på det här med höga hus. Det finns otroligt mycket forskning om höga hus. Jag tänker inte minst på det seminarium som hölls för en tid sedan, då många debattörer och åhörare deltog. Där tog man upp höga hus i många olika aspekter.

Jag tänker på det här med skyskrapor och klimateffektivitet. Det är faktiskt inte särskilt klimateffektivt med skyskrapor. Det blir väldigt dyrt att bygga över en viss höjd, bland annat beroende på brand och olika utrymningsvägar. Jag kommer inte ihåg vad det heter, men det handlar om kulvertar som går uppåt eller vad man nu ska kalla det för. Det kräver väldigt stora ytor. Dessutom krävs det stora kringytor. Det handlar om gårdar, parkering och så vidare. Det är alltså inte särskilt klimateffektivt. Jag vill bara tala om det.

Anförande nr 169

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande! Eftersom Mirja Räihä Järvinen påstod en sak måste jag nog ändå citera ur ”mina synpunkter” där finansborgarrådet skriver följande: ”Frågan om eventuell markförsäljning respektive tomträtsupplåtelse avgörs inte i detta ärende. Dessa frågor får lösas senare med hänsyn tagen till målet om blandade upplåtelseformer och god exploateringsekonomi. Vidare måste behoven av samhällsservice, till exempel förskola, skola och äldreomsorg, vara tillgodosedda.”

Även Mirja måste förstå att det innebär att vi i det framtida arbetet kommer att avgöra detta med hänsyn tagen till att vi är för blandade upplåtelseformer även i detta område precis som vi är i alla andra stadsutvecklingsområden.

§ 28 Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 18 avseende badförbud
Hemställan från Stockholms Hamn AB om tillägg till § 18 i ordningsföreskrifterna (reformerings av rådande badförbud inom hamnområdet)
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 3 november 2008 (utl. 2009:39; skrivelse 5)

Anförande nr 170

Borgarrådet Hamilton (m): Herr ordförande! Det här är ett ärende som vi har sett några gånger tidigare. Förra gången var det lite grann av okynnesagerande från oppositionens sida sett. Det som jag tycker är intressant, herr ordförande, är att det också har skett en liten opportunistisk glidning i motionspartiets hantering av frågan. Rubriken är Reformera badförbudet i Stockholms innerstad för en bättre badkultur. Där skriver motionären Åsa Romson att hon tycker att det är onödigt att ha ett totalt badförbud. Hon tycker att man ska titta över badförbudet och tillåta bad på vissa ställen där det är möjligt.

Det håller vi helt och hållet med om. Vi tycker att det här är ett bra ärende och ett bra förslag. Därför har vi också presenterat var någonstans man skulle kunna lyfta badförbudet. Sedan hade länsstyrelsen i första omgången synpunkter på detta, för de tyckte att ärendet inte var tillräckligt tydligt med hänvisning till hur man bedömer fartygstrafiken och hur den hindras. Man tar också hänsyn till säkerhet när det gäller badande. Därför har vi förtydligat den delen. I de vatten som det här handlar om måste man ju samtidigt ta hänsyn till att det också finns sjöfart. Som man konstaterar i underlaget är det så att i många av vattenområdena utgör förbudet en säkerhet så att sjöfarten inte hindras av badande. Förbudet fungerar också som en skyddsåtgärd mot att badande ska påköras av fartyg.

Därför är det faktiskt lite väl lättvindigt, skulle jag vilja säga, att förflytta sig på det sätt som Miljöpartiet har gjort i ärendet. Nu förespråkar de plötsligt ett totalt avvecklande av badförbudet. Det är inte det som är förslaget i motionen, utan motionen handlar om att reformera badförbudet. Men man kan ju använda sig av det gamla teoremet om att om motståndaren kommer alldeles för nära så måste man springa lite mer åt sidan så att man inte tvingas att stå armkrok med dem som tycker samma sak. Det är väl ungefär det som Miljöpartiet har praktiserat i det här ärendet när man nu plötsligt i den tredje hanteringen föreslår att man ska avskaffa badförbudet helt och hållet.

Vi håller fast vid att det är viktigt att man reglerar på vissa områden. I det här fallet handlar det också om en säkerhetsfråga. Därför har vi tydligt i ärendet föreslagit var någonstans man ska avskaffa det generella badförbudet och var man inte kan ta bort det. På de ställena måste man ha kvar förbudet mot att bada av sjösäkerhetsskäl, bland annat.

Med detta, herr ordförande, hoppas jag innerligt att vi nu äntligen får ett beslut i kommunfullmäktige som innebär att vi gör det möjligt för stockholmarna att bada från många av de naturstränder som finns på eget ansvar – som jag har sagt ett antal gånger. Det är också viktigt att påpeka att vattenkvaliteten inte mäts på de här

badställena. Det görs bara på offentliga badplatser, och de är tydligt listade. Jag hoppas också att länsstyrelsen nu accepterar att vi har gjort det tydligt var de olika reglerna gäller. Jag hoppas också att oppositionen inte obstruerar utan är med och fattar ett beslut så att vi äntligen kan hoppa i vattnet.

Anförande nr 171

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag begär replik med anledning av det som Ulla Hamilton uppenbarligen har missat, nämligen att vi har lagt fram exakt samma text nu som vi lade fram förra gången ärendet var uppe. Det är faktiskt identiskt med den skrivelse som jag lade fram sommaren 2005 och som då till att börja med gick till hamnstyrelsen innan den traskade vidare hit upp. Vi vill att det ska vara tillåtet att bada inom tio meter, och helst ska man kanske titta på ytterligare några meter, från naturstränderna. Det var också det som hela fullmäktige ställde sig bakom tidigare.

Sjösäkerhetsrisken är det som miljöborgarrådet nu betonar mer än någonsin. Det är det som är den stora skillnaden i ärendet nu jämfört med hur det såg ut för ett och ett halvt år sedan. Det är tydligen så att om jag kör en tio meter nära en grusig, lummig bergknalle vid Stockholms naturstränder är det eventuella badande som är sjösäkerhetsrisken. Som båtförare skulle jag anta att det är jag som är sjösäkerhetsrisken, för jag håller på att gå på grund. Det finns ingen sjösäkerhetsfara med fritidsbåtar tio meter från våra naturstränder, madame hamnborgarråd!

Anförande nr 172

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Om Åsa Romson hade lyssnat på mig hade hon hört att jag angav två skäl – sjösäkerhet och säkerhet för de badande.

Anförande nr 173

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Sommaren 2005 var både het och solig, som ni kanske minns. Stockholmsarna badade friskt. Men det uppstod en debatt i en del lokaltidningar om det mycket omfattande förbud mot spontanbad som vi har i Stockholm. Vi från mp lade fram ett förslag om att badandet vid naturstränderna, men inte vid kajerna där båtarna ska angöra stränderna, borde tillåtas.

Hösten 2007 slöt hela fullmäktige, som Ulla Hamilton var inne på, upp bakom den här frihetsreformen. Länsstyrelsen klagar sedan på formuleringen – hur man uttrycker regelverken. Då lämnar den borgerliga majoriteten plötsligt frihetslinjen. Ärendet har sedan dess blivit en regelsörja. Det är små strandremсор, långt under hälften – jag skulle uppskatta att det är 20 procent – av naturstränderna som Stockholm har inom hamnområdet med nuvarande förbud mot bad som i stället ska lättas på så att man inte riskerar böter om man slänger sig i det blå vid de stränderna. Det återstår att se hur stockholmarna ska få reda på var de små strandremсор finns som den oerhört frihetstörstande borgerliga majoriteten nu ändå tillåter bad på, eller i alla fall tar bort risken för böter för. Det står inte klart i ärendet.

Miljöpartiet däremot vill stå fast vid precis samma skrivning som vi har haft tidigare. Jag upprepar det. Vi vill att stockholmarna ska ha rätt att svalka sig under heta sommark dagar vid lummiga naturstränder och naturliga badklippor till exempel på

Långholmen eller vid Brunnsviken. Där kan man lustigt nog bada på Solnas sida, men inte på Stockholms sida. Djurgården och Årstaviken är fler exempel. Många av dessa stränder har fortsatt badförbud. Det är totalt ologiskt för de flesta stockholmare. För detta slår sig miljöborgarrådet för bröstet och tycker att det är ett bra ärende! Lite självkritik kanske man ändå ska ha. Det här ärendet har inte blivit någonting annat än en liten tummetott av den frihetsreform som vi i hela fullmäktige faktiskt stod bakom.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen.

§ 30 Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter i Stockholms stad (utl. 2009:41)

Anförande nr 174

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det här är ytterligare en lokal föreskrift – en av de få lokala regelföreskrifter som vi i fullmäktige hanterar. Det handlar om skyddet för stockholmarnas hälsa. Det var en ganska vanlig översyn av hälsoföreskrifterna som inleddes av miljöförvaltningen och som vi tog i miljönämnden. Förvaltningen missade att göra en sak därför att man inte hade initierat det; majoriteten ville inte att ärendet skulle initieras politiskt utan man lät det bara hanteras av förvaltningen till att börja med, det vill säga att man inte fick någon input till vad det var vi skulle se över i de här reglerna. Man missade då att titta på ett av de stora hälsoproblem som vi har i Stockholm i dag och som vi har svårt att hantera. Det är naturligtvis det som vi pratar om så ofta, det vill säga luften, partiklar och kvävedioxider i Stockholmsluften. Detta är ett stort hälsoproblem som vi vet, särskilt för äldre och för barn. Det är två stora och viktiga grupper i Stockholm som i dag riskerar lunghälsan av de här anledningarna.

Vi har en gemensam reservation från s, mp och v – såvitt jag har kunnat se eftersom jag såg ärendet så snabbt – där vi anser att man borde ha tittat på reglerna och ändrat dem så att man också kan påkalla regeringens uppmärksamhet på att i lokala hälsoföreskrifter få föreskriva förbud mot till exempel dubbdäck som en hälsobefrämjande åtgärd. Man får i hälsoföreskrifter förbjuda till exempel tomgångskörning, vilket vi gör här i Stockholm. Det är på samma sätt en ingripande åtgärd mot hur en bilist använder sin bil. Jag tycker inte att skillnaden är så väldigt stor om vi från fullmäktige också säger att man av hälsoskäl som bilist måste använda miljövänliga vinterdäck. En sådan påkallad hemställan till regeringen önskar vi att man också gör med den här regelförändringen.

Jag yrkar bifall till det gemensamma s-, mp- och v-förslaget.

Anförande nr 175

S t e l l a n H a m r i n (v): Herr ordförande! Jag vill också yrka bifall till den gemensamma reservationen.

Jag ska också ta tillfället i akt att ta upp det lilla särskilda uttalande som jag lade i miljö- och hälsovårdsnämnden där jag tog upp frågan om urinseparering. Jag vill göra det på ett lite mer generellt sätt. Jag har i mitt privata liv upplevt att det finns en tendens hos en del miljövänner att man tycker att det ibland är viktigare att vidta åtgärder som känns bra även om de sedan i verkligheten kanske inte blir så där jättebra.

Urinseparering är ibland en sådan fråga. Det är en strålande idé om man bor ute på landet, för det är ett effektivt och billigt sätt att ta hand om närsalter. Men om man bor inne i staden ifrågasätter jag det kloka i att använda den metoden. I städer har vi oerhört väl fungerande avloppsreningsverk som har en bindningseffekt på fosfor på nästan 100 procent. Man kommer inte i närheten av det med någon annan metod,

allra minst med urinseparering. Det skapar en hel del problem som man inte kan bli av med.

När man arbetar med miljövård tycker jag att det är viktigt att man inte bara ser till det individuella agerandet och den individuella upplevelsen utan att man också verkligen ser till att slutresultatet för staden och samhället blir det bästa och helst också det billigaste. I en stad som Stockholm vill jag allvarligt varna för urinseparering. Vi har ingenstans att göra av urinen. Stockholms stad fick under ett antal år bekosta borttransporten av det. Det användes till att börja med på ett förnuftigt sätt för att utveckla reningsteknik. Men när det var klart fanns det ingen användning för det.

Jag tror att det är bra om Stockholm håller sig till det kommunala reningsverk vi har, effektiviserar den verksamheten och ser till att så mycket som möjligt av alla privata avlopp, kolonistugeområden och annat verkligen blir anslutet till vårt stora fina reningsverk i stället för att man utnyttjar andra lösningar.

Anförande nr 176

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag skulle bara vilja kommentera dubbdäcksfrågan i det här sammanhanget. Som Åsa Romson mycket väl vet, eftersom vi hade ett meningsutbyte om detta på förra kommunfullmäktigesammanträdet, har vi i ett remissvar till regeringen påpekat att vi från stadens sida vill ha större rådighet över användningen av dubbdäck. Med den lagstiftning som finns i dag finns det ingen möjlighet att reglera dubbdäcksanvändningen i Stockholm eller i andra kommuner.

En effekt av propåerna är det vägverksförslag som är ute på remiss och som innebär att man möjligtvis skulle kunna tänka sig att förbjuda dubbdäcksanvändning på vissa gator. Men vi skulle hellre se att man fick en ännu större rådighet från kommunernas sida för att hantera dubbdäcksfrågan på det sätt som skulle passa bäst för kommunen. Jag tycker att det är ett mycket bättre sätt att gå den vägen och få en lagändring till stånd än att nu skriva in detta i en lokal föreskrift, vilket ju egentligen inte är förenligt med den lagstiftning som finns.

Anförande nr 177

Å s a R o m s o n (mp): Nu tror jag att miljöborgarrådet har missförstått både mig och oppositionens förslag. Vårt förslag är just att hemställa till regeringen om att få den ändringen inte i en lag utan i en förordning – den förordning som reglerar vad som får finnas med i lokala hälsoskyddsföreskrifter. Vi vill att man i den förordningen förutom till exempel tomgångskörningen lägger till att man får föreskriva om dubbdäcksförbud. Det är just en ytterligare möjlighet för kommunen att reglera dubbdäck som miljöborgarrådet nu säger att Stockholm bör ha, vilket är mycket positivt. Jag är glad åt den helomsvängning som det moderata partiet i Stockholm har gjort här. Det är välkommet att vi nu är eniga om att vi behöver en ökad kraft från kommunen för att reglera dubbdäck.

Jag undrar bara om ni har missuppfattat vårt förslag. Kan vi sitta och prata om det eller är det så att ni bara inte vill gå med på någonting som oppositionen föreslår för att vara konstruktiva?

Anförande nr 178

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Som jag sade alldeles nyss har vi redan lämnat in ett sådant förslag till regeringen. Vi kommer att lämna in ytterligare ett sådant förslag i det remissvar som kommer att komma på kommunstyrelsens bord när det gäller Vägverkets förslag. Jag tycker att det räcker med de synpunkterna.

Anförande nr 179

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag är ledsen att trötta ut den här salen. Men det förslag som jag har förstått kommer på miljönämndens bord om två veckor eller något liknande, och sedan på kommunstyrelsens bord, och det som du uttryckte svar på här i salen om att ni ställer er positiva till miljözoner för personbilar kräver en ny förordning alternativt en förändring av den förordning som gäller tung trafik och miljözoner. Vi vet sedan tidigare att det här har varit krångligt. Regeringskansliet har varit mindre generöst med att göra utvecklingar av den därför att man är rädd för EG-rätten i sammanhanget. Men när det gäller hälsoskyddsföreskrifterna skulle jag bedöma det som en betydligt smidigare väg just för dubbdäcken. Därför har vi öppnat för en diskussion där man skulle kunna titta på båda de här sakerna.

Jag är besviken över att majoriteten är så ointresserad av att diskutera olika konstruktiva lösningar i de här frågorna. Man avslår hellre förslag från oppositionen om en bättre hälsa för stockholmarna.

Anförande nr 180

Borgarrådet H a m i l t o n (m): För det första har vi inte bara föreslagit miljözoner. Vi har föreslagit att man måste kunna få en rådighet från kommunens sida när det gäller just miljökvalitetsnormerna och överskridandet av dessa. Det krävs att vi får en rådighet för att vi ska kunna hantera frågan.

För det andra gör jag inte alls den bedömning som Åsa Romson gör när det gäller departementets och regeringens intresse för att göra någonting åt frågan. Jag ser tvärtom att de har ett väldigt stort intresse, inte minst mot bakgrund av EU-kommisionens synpunkter på området. De är mycket angelägna om att hitta lösningar för det här.

Anförande nr 181

Å s a R o m s o n (mp): Miljöpartiet välkomnar att en regering i Sverige äntligen är lite intresserad av att försöka göra någonting på det här området. Det har regeringar, oavsett färg, verkligen inte varit under de senaste åren.

Men frågan är vilken rådighet som miljöborgarrådet i Stockholm vill att Stockholm ska ha. Här verkar det som att ni inte alls är på det klara med det. Ni går på de förslag som vi har lagt fram när det gäller att miljözoner skulle kunna vara en sådan

möjlighet att få en rådighet. Jag håller med om att det vore en bättre lösning än det som Vägverket har föreslagit, det vill säga att de lokala trafikföreskrifterna skulle ändras. Det begränsar nämligen oss till att bara förbjuda på våra egna gator. På statens vägar kan vi inte förbjuda det trots att den hälsopåverkan är minst lika stor. Hälsöföreskrifterna när det gäller just dubbdäcken vore kanske en både snabbare och smidigare lösning.

Jag tycker att det är dumt att miljöborgarrådet inte är öppen för fler förslag och för att föra en bättre diskussion om det här. Förlitar man sig på att regeringen ska göra hela jobbet? Miljöpartiet litar inte på att vare sig den här regeringen eller någon tidigare regering har gjort hela jobbet när det gäller stockholmarnas hälsa. Det måste vi göra. Det är vi som är ansvariga för hälsan för stockholmarna.

*§ 31 Norra Länken. Ny trafikplats vid Hjorthagen
Reviderat genomförandebeslut (utl. 2009:42)*

Anförande nr 182

Cecilia Obermüller (mp): Fullmäktige, ordförande och åhörare! Miljöpartiet har från början motsatt sig byggandet av Norra länken, som både leder till kraftiga trafikökningar och höga kostnader. Vi avslår alltså förslaget om utökad investeringsram för Norra länkens trafikplats vid Hjorthagen. Trafikplatsen blir ju både större, värre och dyrare.

Vill också uppdra åt trafik- och renhållningsnämnden att omarbete förslaget och avtalet med Vägverket. Det reviderade genomförandebeslutet innebär dessutom nu att projektet blir ännu dyrare än vad som var planerat från början. Stockholm ska acceptera en tilläggskostnad om 850 miljoner för trafikplatsen. Totalt kommer man att använda 3,5 miljarder av stockholmarnas skattepengar för att bygga Norra länken. Därefter ska staden bidra med driften av den 5 kilometer korta vägen med 15 miljoner kronor årligen i 25 års tid. 14 miljoner kostade hela den samlade budgeten för cykeltrafiken i år. Och vi ska alltså för 5 kilometer väg betala 15 miljoner kronor per år i 25 år! Dessutom kostar alltihop 3,5 miljarder.

14 miljoner, det vill säga cykelpengarna, är 0,4 procent av de 3,5 miljarderna. Vi skulle alltså kunna ha en cykelbudget för 250 år i stället för att lägga detta på Norra länken. Förstår ni vilka satsningar vi skulle kunna göra på annat?

Vi tycker inte att man ska lägga de här pengarna på det här projektet. Vill ni från majoritetens sida inte visa god vilja genom att släcka lampor på Earth Hour – okej, fine! Det är ert problem. Men det här är ett stort projekt. Detta är inte en politik för att på allvar anta problemet med klimatförändringarna och klimatproblematiken. Det är verkligen allvarligt att man satsar på detta vansinnesmotorvägprojekt. Vill ni inte släcka lampor är det ert problem, men att bygga det här är kontraproduktivt.

Bifall vår reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 183

Borgarrådet Hamilton (m): Fru ordförande! För det första kan vi konstatera att vi inte har tända lampor i Stadshuset om vi inte är här. Det var ingen här i lördags kväll, och därför var de släckta.

För det andra är detta ett oerhört viktigt infrastrukturärende. Det är en fråga om hur man på bästa möjliga sätt länkar ihop sjöfarten med det miljöprofilområde som vi ska bygga i Norra Djurgårdsstaden. Där kommer det inom parentes, Cecilia Obermüller, att byggas en hel del cykelbanor, så du behöver inte vara orolig i den delen. Det blir 10 000 nya bostäder och 30 000 arbetsplatser. Jag är helt övertygad om att många av de människor som kommer att jobba på de där 30 000 arbetsplatserna kommer att använda cykeln till arbetsplatsen. Men vi behöver också vägar för att knyta ihop den trafik som finns från det här området, från Lidingöhället,

där man också exploaterar mycket på andra sidan bron. Norra Länken-projektet är någonting som är oerhört väsentligt för Stockholm.

Om man bara tittar lite grann på alla de trafikprognoser som görs inser man att om vi inte skulle ha Norra länken och om vi inte skulle få den här trafikplatsen skulle det bli en fullständig katastrof för Stockholm när det gäller trafiken. Det här är ett viktigt projekt.

Däremot är jag den första att beklaga, och jag är också kritisk i den delen i mina synpunkter, att det har blivit ett väldigt dyrt projekt. Det beror på brister i de tidigare kalkylerna. Därför har jag inskräpt och kommer att inskräpa att man måste hålla mycket bättre koll på kostnaderna i projektet. Men det är ett viktigt projekt som vi behöver i Stockholm för att vi ska få en bättre fungerande infrastruktur och för att staden ska kunna växa på ett bättre sätt.

Med detta, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 184

Å s a R o m s o n (mp): Vi pratade tidigare om finanskris och klimatkris. Man kan väl säga att när Stockholm ska vara föredöme vill man i det här ärendet varken vara ett klimatföredöme eller ett finansiellt föredöme. Ni släckte inga lampor därför att ni inte var här i Stadshuset i lördags, säger du. Men jag tror att de flesta i Sverige vid det här laget har fått informationen att Stockholm inte vill visa upp sig som ett klimatföredöme.

Det här ärendet är det en finansiell katastrof. Samtidigt som ni ska flytta hamnens containertransporter – och då undrar man ju vad det här ska vara bra för – vill ni ge bort skattepengar till Lidingö. Jag förstår att det är många moderater som har kompisar där, men om alla andra kommunpolitiker skulle resonera så att man ska bygga en stor väg som i huvudsak, skulle jag vilja säga, används av de kommunala trafikområdena skulle de vara med och finansiera vägen. Men det är vi inte här. Nu ger vi bort skattepengar till Lidingö i stället. Grattis, finansföredömet!

Anförande nr 185

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Som före detta ledamot av hamnstyrelsen är Åsa Romson inte så okunnig som hon försöker ge intryck av att vara här. Trots att man flyttar containerverksamheten från hamnen vet du mycket väl, Åsa, att det kommer att finnas behov av andra transporter därifrån. Det finns andra färjor, och det kommer ganska mycket gods från fartygen som behöver transporteras därifrån. Jag hade i alla fall uppfattat att du tycker att sjötransporter är någonting som är miljövänligt. Vitsen med sjötransporter är faktiskt att man också kan binda ihop dem med transporter på land. Det är det vi gör i det här fallet.

Anförande nr 186

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet reserverar sig mot beslutet. Om det enbart hade varit en reservation mot bristerna i kostnads-kalkylen hade jag haft viss förståelse för ställningstagandet. Men jag tycker att det är

ganska fantastiskt att i dag i den här salen reservera sig mot ett beslut om en led som redan håller på att byggas. Ni måste ju fortfarande tro att det går att stoppa Norra länken. Jag brukar skoja med er när vi debatterar och säga att ni bara vill gräva hål i marken och låta bilarna köra ned där och aldrig komma upp igen. Men jag börjar tro att det inte är någon idé att skoja om det längre, för det verkar vara fullt allvar.

I stället för den trafikplats som vi behöver bygga för att kunna klara av vår hamnverksamhet ska ni bygga cykelbanor. Ska vi transportera lasten med ricksha, eller hur hade ni tänkt er det hela? Precis som borgarrådet har sagt behöver vi den här trafikplatsen. Den är oerhört viktig. Vi kan inte byta ut den mot cykelbanor. Vi behöver trafikplatser även till annan trafik. Precis som har sagts här tidigare antar jag att ni hellre ser att vi transporterar godset med båtar än med bilar.

Jag måste säga att jag tycker att det är ett udda ställningstagande ni har gjort. Som tur är delar ingen annan i den delen av salen er uppfattning om detta – tack och lov!

*§ 36 Prolongering av färdtjänstavtalet**Rekommendation från Kommunförbundet Stockholms Län (utl. 2009:47)*

Anförande nr 187

B e r i t K r u s e (s): Fru ordförande! Ansvarigt borgarråd för det här ärendet är inte på plats i dag eftersom hon är ledig. Jag vill ändå ta upp vad vi sade i vår reservation i kommunstyrelsen. Prolongering betyder att det är en förlängning av nuvarande avtal. Jag tycker att man ska skriva det också, men så är det i alla fall.

Det handlar om färdtjänstavtalet, och det är en rekommendation från Kommunförbundet Stockholms Län. Under hela 2008 har man träffats och diskuterat detta mellan kommun och landsting. Man har haft en kontaktperson i kommunerna på förvaltningschefsnivå. Men diskussionen och synpunkterna från Handikapprådet eller kommunstyrelsens pensionärsråd har inte inväntats, vilket vi tycker är dåligt. Det är detta vi har kritiserat.

Eftersom det blir en förlängning i ett år för avtalet är det bara att önska att man fortsättningsvis tar med brukarorganisationerna i det här viktiga arbetet. Det kan ju innebära förändrade avgifter och dylikt. Vi tycker att det här är mycket dåligt skött och förberett av majoriteten. Vi skickar med det nu: Ta med brukarorganisationerna, som är direkt berörda!

Jag yrkar bifall till reservationen från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Anförande nr 188

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige! Jag ska inte vara tjugitig, utan jag ska förkorta mötet lite och säga att jag håller med Berit Kruse i allt hon sade. Jag hade nämligen tänkt säga samma sak.

En sak till bara, och där vill jag faktiskt anmärka lite grann på majoriteten: Vi i Vänsterpartiet, som tidigare hade hand om socialroteln, tog faktiskt hänsyn till vad kommunstyrelsens handikappråd och pensionärsråd sade och uttryckte i sina olika utlåtanden. Vi skrev också fram det i våra ärenden, vilket jag tyckte var väldigt bra, för jag tycker att det är väldigt viktigt att deras synpunkter kommer fram. Inte alla synpunkter, för det är inte alltid man håller med, men i det stora hela var det på det sättet.

Där är det en väldigt stor skillnad, och det är bedrövligt att man inte har tillfrågat de två viktiga kommunstyrelseråd som finns. Det är mycket tråkigt, och därmed yrkar jag bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

§ 38 Gemensam policy för att förebygga och tidigt upptäcka och behandla missbruk och beroende.

Rekommendation från Kommunförbundet Stockholms Län (utl. 2009:49)

Anförande nr 189

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Det är positivt att Stockholms stad antar den nya policyn för att förebygga och tidigt upptäcka och behandla missbruk och beroende. Det märkliga är dock att man först nu tar upp ett sådant ärende till fullmäktige. Det är nämligen så att KSL:s styrelse under april månad förra året fattade ett beslut om att rekommendera kommunerna i Stockholms län att anta den gemensamma policyn.

Min fråga till socialborgarrådet är: Varför har det tagit så lång tid att lyfta fram dagens ärende till fullmäktige?

Vidare när man läser ärendet och underrubriken Mina synpunkter låter det teoretiskt mycket positivt. Men hur ser verkligheten ut?

Maria Ungdom exempelvis, som behöver en förstärkning för att behålla eller utveckla kvaliteten i sin verksamhet, har under de senaste åren i stället fått försämringar. Under 2008 har verksamheten inte fått någon kompensation beträffande pris- och löneökningar, och under 2009 har personalstyrkan minskat med två tjänster: en psykoterapeut och en socialsekreterare.

Ungdomsmottagningar runt om i staden har antingen lagts ned eller slagits ihop, vilket har lett till att tillgängligheten för ungdomar har försämrats avsevärt. Barn och ungdomar med föräldrar som uppbär försörjningsstöd och som saknar SL-kort har inte möjlighet att flytta på sig från den ena stadsdelen till den andra; de har helt enkelt inte råd. Då stannar de hemma i stället för att söka hjälp.

Socialtjänsten har över huvud taget enligt BUS-rapporten som vi fick nyligen inga generella rutiner för att fånga upp barn som lever i missbruksmiljöer. Inte heller unga vuxnas situation fångas upp i tillräckligt hög grad. Variationen mellan de olika stadsdelarna är mycket stor. Ett konkret exempel: I Hässelby-Vällingby har man enbart tid att ta upp de akuta situationerna. Samma situation råder i Skarpnäck.

Det räcker inte, Ulf Kristersson, att använda sig av vackra ord. Det som saknas i verkligheten är en riktig handling. Med detta yrkar jag bifall till oppositionens reservation.

Anförande nr 190

A b i t D u n d a r (fp): Först vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Detta är ett jätteviktigt dokument. Dokumentet tydliggör vem av de olika huvudmännen, Stockholms stad och landstinget, som gör vad. Vi vet att frågan är väldigt komplicerad. Det är mycket svårt. Detta dokument tydliggör på ett mycket konkret sätt helheten, det vill säga förebyggande arbete och vård och behandling.

En av de viktigaste sakerna som lyfts upp i dokumentet, och det finns politisk tyngd i det, är att man utgår från den kunskapsbaserade vården. Det är jätteviktigt. Missbrukarvården har i decennier dominerats av godtycklighet, moral och politiska uppfattningar, men kunskapsinslaget i själva vården och behandlingen har tyvärr varit väldigt tunt. Det har naturligtvis med kunskapsutveckling att göra. De senaste åren har kunskapsutvecklingen när det gäller missbrukarvården utvecklats väldigt mycket.

Med glädje vill jag säga att Stockholms stad under alliansmajoritetens år har synliggjort just att socialpolitiken måste bygga på kunskapsbaserade metoder. Resurser i all ära; de är viktiga, men det viktigaste i missbrukarvården är just att de kunskapsbaserade metoderna framhävs och utvecklas. Jag skulle gärna se att vi diskuterar det i den här salen, för det finns, vad jag hör och vad jag läser i reservationen, inga meningsskiljaktigheter. Men vad Socialdemokraterna gör här i talarstolen är tyvärr att gå in på de enskilda ärenden som berör stadsdelarna. Det har absolut inte med själva utvecklingsavtalet att göra.

Det här utvecklingsavtalet är ett viktigt steg mellan landstinget och Stockholms stad. Man tydliggör en rad olika områden som har varit mycket svåra och som har påverkat det dagliga arbetet för socialarbetarna. Denna vägledning kommer, hoppas jag, att leda till en förbättrad missbrukarvård.

En sak vill jag gärna lyfta upp: Vi borde kanske vara bättre på själva implementeringen. Det är viktigt att socialarbetarna får möjlighet till och förutsättningar för kompetensutveckling. Det borde ske gemensamt, tycker jag, med beroendevården och Stockholms stads missbrukarvård. Vi har de öppna mottagningarna som samarbetar mycket bra, men utmaningen för oss är fortfarande att utveckla socialarbetarnas roll.

Anförande nr 191

A b d o G o r i y a (s): Abit! Jag håller helt och hållet med dig om att kunskap behövs och att den behöver utvecklas hela tiden. Men låt mig ta ett konkret exempel på vad som står i det här ärendet: Den unika evidensbaserade kvinnoverksamheten i Högdalen är nedläggningshotad, trots att den har visat goda resultat. Så ser verkligheten ut i de olika stadsdelarna i Stockholms stad. Då kan ni stå här och säga att det enbart är kunskap som behövs. Jag håller med dig om att vi behöver utveckla kunskapen, men det som saknas i verkligheten är resurser: personal som kan ta emot de här ungdomarna eller barnen så att det förebyggande arbetet blir något riktigt och att man inte sitter och gör det ena avdraget efter det andra till de olika förvaltningarna utan att finansiera det över huvud taget.

Anförande nr 192

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker fortfarande att ni blandar ihop päron och äpplen. Ärendet handlar, återigen, om ett policydokument mellan staden och landstinget. När jag läser er text hänger den absolut inte ihop med policydokumentet, de principer och vägledningsfrågor man diskuterar.

Jag kan bara kommentera om Högdalen och den kvinnoverksamhet i Vantör som ni pratar om, att antalet klienter sjunker. Stadsdelsnämnden där måste naturligtvis

rationalisera. Det har inte med evidens att göra. När antalet klienter sjunker är det självklart att man måste göra om verksamheten. Men det har över huvud taget inte med policydokumentet att göra. Ni vill bara göra en politik som inte håller av dokumentet.

Anförande nr 193

J a c k i e N y l a n d e r (v): Ordförande, fullmäktige! Där kände man igen Folkpartiet liberalerna lite grann. Jättebra! Självklart måste vi jobba ihop och sy ihop det här bättre. Också kriminalvården måste vara med på det här. Men det verkar ta tid, och man måste faktiskt se till att det finns pengar.

Jag kommer tillbaka till detta: Det är jättefina ord vi säger här nu, och vi har en chans att göra något vettigt. Det har aldrig hänt förut. De här har inte kunnat samarbeta; folk har ramlat mellan två stolar. Men det är ändå så att man ser de här ungdomarna som springer nere på stan i stora gäng och är påverkade och liknande. De kommer faktiskt inte bara från Stockholms stad, utan de kommer också från våra grannkommuner. Vi måste lära oss att fånga upp dem, och då blir jag lite orolig när man försöker göra någon form av effektivisering genom att slå ihop verksamheterna ute i stadsdelarna, samtidigt som de här barnen inte ens har SL-kort för att kunna ta sig till verksamheterna. Det rimmar lite dåligt. Tillgängligheten måste öka, och det måste till mer resurser och kompetens. Det är det som krävs.

Anförande nr 194

A b i t D u n d a r (fp): Vi har debatterat olika resursfrågor under budgettiden, och visst är resurserna viktiga, men återigen: Det här är en väldigt viktig politisk signal i socialpolitiken. Så länge jag har varit aktiv politiker har det inte varit några meningsskiljaktigheter i den här salen. Vad det handlar om är att Stockholm vill föra en medveten socialpolitik som baseras på kunskap. Återigen, det är inte bara en hop pengar som ska lösa problemet. Det är mycket svåra frågor vi diskuterar här. Man tydliggör mellan de olika huvudmännen vem som ska göra vad. Man hjälper socialarbetarna att använda dessa verktyg i sin vardag. Det är inget annat. Ni bara blandar ihop det och försöker göra billig politik.

Anförande nr 195

J a c k i e N y l a n d e r (v): Snälla ni! Det är väl faktiskt vår uppgift att kritisera och skärskåda hur det går till. Det är ju inte första gången som vi har väckt frågor här som det inte har blivit något av; utan det bidde bara en tumme.

Nu måste ni faktiskt sätta ned foten och visa att ni menar något med det här. Nu tror jag på Folkpartiet den här gången. Tack för ordet!

Anförande nr 196

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Man kan ju hoppas att det ska bli så som det står i det här policydokumentet. I riktlinje 4 står det om ungdomsmottagningarna som ska vara tillgängliga och inge förtroende – jag läser: Personalen ska ha kunskap om riskbruk och droger. Det ska finnas rutiner för att vid behov hänvisa ungdomar

vidare till annan instans och så vidare. Det står också: Det är viktigt att mottagningen har nära samverkan med andra aktörer inom närområdet, så som socialtjänst, skola, fritidsverksamhet, husläkarmottagning, psykiatri, beroendevård samt föreningar och frivilligorganisationer.

Tittar man på verkligheten som den är nu måste man åtgärda en hel del, för med det resursfördelningssystem som man nu får på ungdomsmottagningarna räknar man pinnar, som man säger. För varje ungdom som kommer på besök får man en resurs. Men den här pinnen har blivit så mager att man inte kan bedriva något förebyggande arbete eller någon uppsökande verksamhet.

Så ser verkligheten ut i dag. Dessa förändringar skedde i och med att man slog samman ungdomsmottagningarna. Det finns alltså en betydligt större efterfrågan bland ungdomar än vad det finns resurser i dag, så där behöver båda era kompisar i landstinget och ni själva syna er och lägga ned resurser. Det är allvarligt. I dag kan man inte samverka till exempel med skolorna där man i vanliga fall kan ordna en hel del bra förebyggande insatser.

Anförande nr 197

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande och Berit Kruse! De här sammanslagningarna av ungdomsmottagningarna har inte inneburit någon besparing alls. Tvärtom har de gett ett enormt stort mervärde eftersom alla mottagningar nu är bemannade en mycket större del av dagen. Det ger en väldigt mycket bättre möjlighet för ungdomar ute i vårt område att faktiskt komma till en ungdomsmottagning. Det är ingen besparing – tvärtom.

Anförande nr 198

B e r i t K r u s e (s): Det är så att man kan ta emot akutfall på ungdomsmottagningarna, och precis som du sade, Marie, så kommer man till ungdomsmottagningarna.

Det jag pratar om som är väldigt viktigt är uppsökande verksamhet och förebyggande arbete. Till detta räcker inte resurserna. Då säger ni från ert håll att det ska man ta av de resurser man har tilldelats. Men det räcker inte till!

Anförande nr 199

A b d o G o r i y a (s): Jag måste notera att vi har ett socialborgarråd som absolut inte bryr sig om att ta någon debatt kring mycket viktiga frågor i den här församlingen.

Till Folkpartiet och Abit Dundar vill jag säga: Självklart är kunskaperna oerhört viktiga. Men för att kunna förse personalen med kunskap behöver de fortbildning. Och den här fortbildningen kostar ju pengar. Du måste som folkpartist och mån om att barnen ska må bra vara bekymrad över att de här barnen som skulle flytta från det ena området till det andra och inte har råd stannar hemma i stället för att söka hjälp. Vad är det du kommer att säga till de barnen när de drabbas mycket hårt på grund av resursminskning i de olika stadsdelar som vi har runt om i staden?

Anförande nr 200

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Eftersom åtskilliga av inläggen handlar om helt andra saker än själva innehållet i ärendet, det vill säga överenskommelsen mellan länets kommuner och landstinget, egentligen syftar till fann jag ingen anledning att gå in i debatten. Det finner jag inte nu heller, men jag vill ändå säga att det är ett bra dokument. Det är utmärkt att vi nu reglerar hur vi ska samverka också på detta område, liksom på flera andra områden. Det är bra att beslutet fattas här i kväll. Självklart skulle det ha fattats redan före jul. Jag beklagar att så inte har skett. Jag ska själv undersöka varför det har kommit till fullmäktiges bord först nu. I övrigt har jag inget att tillägga.

Anförande nr 201

A b d o G o r i y a (s): Det var bra att få in dig i debatten. Jag pratade för några dagar sedan med personalen på Maria Ungdom. Det man säger till mig, rakt ut, är: Får vi mer uppdrag kommer vi absolut inte att klara det med de resurser vi har i dag. Om politikerna vill att vi ska göra något måste de ändra uppdraget, för vi mäktar inte med alla uppdrag vi får utan att få någon finansiering för det.

Det skulle vara intressant att få ett svar av dig när det gäller Maria Ungdom och den resursbrist som råder just där.

Anförande nr 202

A b i t D u n d a r (fp): Problemet som alla är överens om är att det är väldigt svårt med missbruk över huvud taget. I forskningen och kunskaperna sägs att man ska erbjuda integrerad vård, det vill säga både den medicinska och psykosociala behandlingen till enskilda individer. Det är precis det som det här dokumentet på ett mycket tydligt sätt tydliggör och vägleder.

Jag har aldrig nekat angående resurserna. I min stadsdel Hägersten-Liljeholmen kostar missbrukarvården ungefär 23 miljoner. Vi har en mottagning tillsammans med landstinget. Vi försöker tillsammans att utbilda personalen i de delarna. Vi har till och med utvecklat gemensamma projekt med hjälp av statliga medel. När man tar emot de enskilda individerna har det ingen betydelse vem de möter. Det viktigaste är att de får hjälp, och då möter man den individen integrerat och med olika kompetens. Det är det vi pratar om, och det är det dokumentet handlar om: att man tydliggör ansvaret och att man inte lägger de här vardagsproblemen på de enskilda handläggarna. Jag menar att det är väldigt viktigt att diskutera dessa frågor. Men jag har aldrig nekat till att kompetensfrågan är viktig.

Anförande nr 203

A b d o G o r i y a (s): Det märkliga är att ni blundar för den verklighet vi har. Det var under november månad förra året som Akademikerförbundet signalerade att de inte klarar av att leva upp till socialtjänstens intentioner. Tror du att dessa människor som är socionomer sitter och slänger ur sig saker och ting bara för att göra det? Två socialsekreterare pekade på att de inte klarar av att leva upp till och ge det stöd som barnen behöver. De sade till och med att politikerna över huvud taget inte har

uppfattat de uppdrag som de själva har gett till dem. Vi klarar inte av att leva upp till socialtjänstlagens intentioner!

Är ni inte bekymrade över de rapporter som kommer från experter?

Anförande nr 204

D i k r a n D i s o n (kd): Fru ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag tycker att det här ärendet faktiskt förtjänar mer entusiasm än vad som visats. Som fritidspolitiker tycker jag att sådana här ärenden är otroligt roliga att anta. Man känner en sådan tacksamhet för de människor som satt sig och försökt komma överens i en god sak. All heder till dem som har försökt bryta sina revir och komma överens om att hjälpa våra ungdomar och våra medmänniskor som får illa, just för att kunna upptäcka och förebygga genom olika sätt att angripa problemet långsiktigt. Jag tycker alltså att det här är ett otroligt bra ärende, och jag är jätteglad att vi kan anta det. Jag är väldigt glad för dem som kommer att dra nytta av beslutet.

Anförande nr 205

A b d o G o r i y a (s): Jag sträcker gärna ut handen till dig, Dikran, för att samarbeta kring de här frågorna. Men vi måste se till att de förutsättningar som står till buds lever upp till det mål och de intentioner som politikerna har. Faktum är att när man slår ihop de olika ungdomsmottagningarna har detta i verkligheten lett till att många ungdomar inte söker sig från det ena området till det andra. Vi har ju i ytterstaden, där du och jag bor, en hel del familjer där barnen inte har något SL-kort. Exempelvis de barn och ungdomar som jag träffade senast under helgen i Tensta sade: Vi har inte SL-kort. Vi söker inte stöd.

Så är verkligheten. Försök att ändra på alliansens politik och se till att det finns tillräckligt med resurser så samarbetar jag gärna med dig!

Anförande nr 206

D i k r a n D i s o n (kd): Det är roligt, Abdo, att du vill sträcka ut handen. Jag tror att du innerst inne är glad för det här ärendet. Om man ska prata om sakfrågan så handlar det om policyn för samarbetet. Det är det ärendet handlar om. Därför tycker jag att vi ska glädja oss åt resultatet av ärendet.

Anförande nr 207

J o n a s E k l u n d (mp): Det här ett ärende om samarbete mellan kommun och landsting, och det är många goda principer som presenteras där. Men vi måste se till verkligheten. Vi har kommit in en del på verkligheten här i debatten, och det är vissa som säger att verkligheten ska vi inte hantera just i det här ärendet, utan den ska vi prata om någon annan gång. Men jag håller inte med om det.

Kvinnoverksamheten som finns i Högdalens centrum är alltså en öppenvårdsmottagning för kvinnor som har en beroende- eller missbruksproblematik. Den drivs av stadsdelsförvaltningen själv. Det är ett stort problem, för här har man alltså en

mottagning som är kostnadseffektiv och som har väldigt goda resultat. Man använder bara evidensbaserade metoder. Man inkluderar de missbrukande eller återhämtande kvinnornas barn i behandling på det viset att de också får vara med. Man arbetar med dem också och stöder dem socialt.

Det är alltså en utmärkt behandling. Det enda problemet är att den är kommunal. De får ingen hjälp att vidareutveckla verksamheten. De har ont om kvinnor som är placerade på de behandlingsplatser som finns, och det beror inte på att efterfrågan inte finns hos kvinnorna, utan det beror på att andra stadsdelsförvaltningar inte känner till verksamheten eller har väldigt svårt att placera där, eftersom det anses krävas ett nämndbeslut för detta. På privata verksamheter som finns någon annanstans i länet och som kostar mycket mer kan man placera utan att man behöver ett nämndbeslut.

Det är därför de behöver rationalisera, som Abit Dundar sade. Det är därför det här är på väg att läggas ned. Enda chansen är att den avknoppas och blir till en privat verksamhet mot de anställdas vilja, för då blir det mycket lättare för kommunen att placera personer där.

Detta är verkligheten i missbruksvården i Stockholm: Riktigt bra evidensbaserade verksamheter som fungerar utmärkt kan behöva lägga ned på grund av byråkrati, dogmatism och privatiseringsraseri från den borgerliga sidan. Jag tycker att det är väldigt tråkigt!

Anförande nr 208

D i k r a n D i s o n (kd): Jag vill i all vänlighet fråga Jonas: Vill du att vi inte ska ta det här beslutet? Är policydokumentet bra eller inte? Det är det vi pratar om.

Anförande nr 209

J o n a s E k l u n d (mp): Jag yrkar i enlighet med mitt partis yrkande. Men jag tänkte att jag skulle injicera lite verklighet i den här diskussionen också. Man kan nämligen skriva väldigt många fina ord, men det krävs att man dels har de resurser som behövs, dels att man inte har en dogmatisk ideologi som handlar om att privatisera och lägga ned den kommunala verksamheten, till och med när den kommunala verksamheten är bra – i världsklass till och med!

§ 40 Motion om införande av omedelbart torskstopp och enbart köpa in fiskar med grönt ljus samt ta fram en policy för den kommunala upphandlingen av fisk i Stockholms stad (utl. 2008:115)

Anförande nr 210

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Borgarrådet får gärna komma ned och delta i den här diskussionen!

Jag har skrivit en motion som handlar om torsken som är en av Sveriges viktigaste matfiskar, om man tittar tillbaka historiskt. Vi har haft ett fiske som tyvärr inte har varit ekologiskt hållbart med bland annat bottentrålning som förstör havsbottenmiljön och som också bidrar till högre koldioxidutsläpp. Det är ett väldigt ohållbart fiske. Vi har också väldigt stora problem med illegalt, oreglerat och orapporterat fiske som på många sätt inte bidrar till att fisket är hållbart.

Vi vill ha ett friskt ekosystem, och vi vill att fisken ska finnas kvar. Det tror jag att alla i både Stockholm och Sverige tycker är oerhört viktigt, även alla i det här rummet, förmodar jag. Då måste man se till att vi vet vad det är för fisk vi köper. Fisken måste vara spårbar. Vi måste också se till att fisken miljömärks så att vi vet att vi kan köpa fisk som är ekologiskt hållbart fångad.

Staden har här ett ansvar. Staden är en väldigt stor konsument med de verksamheter vi har: förskolor, skolor, äldreomsorg. Om man går tillbaka och tittar på första halvåret 2008 köpte Stockholms stad 26 ton torsk. Det var torsk som inte var spårbar och inte miljömärkt. Detta skedde i en tid när torsken var så hotad att man egentligen borde ha haft ett totalt torskstopp. Det var vad alla experter pratade om.

Vi lade in den här motionen för att vi vill att staden ska ha en fiskpolicy som vissa andra kommuner har, till exempel Haninge, som innebär att man bara köper in fisk som har fått grönt ljus från WWF:s fiskguide. På den tiden, i och med att torsken var akut utrotningshotad, föreslog vi också ett omedelbart torskstopp, vilket också bland annat grannkommunen Haninge hade.

Detta var inget som majoriteten tyckte var viktigt. Man sade bland annat att vi i staden inte vill förbjuda de olika verksamheterna att själva bestämma. Det här är upp till dem. Vi har olika typer av miljöpolicier som på inget sätt tog upp frågan om det utrotningshotade fisket. Alltså gav man helt enkelt carte blanche. Man sade: Det är någon annan som ska ta det här ansvaret. Vi har inget eget ansvar. Det är alltså ungefär samma politik som när det gäller en del andra miljöfrågor.

Vi tycker inte att det är hållbart. Vi har som konsument, som förebild, ett otroligt ansvar att ta miljöansvar, och jag förstår verkligen inte varför ni inte kan ändra uppfattning i den här frågan. Låt Stockholms stad ha en övergripande fiskpolicy som innebär att vi i framtiden inte ska köpa utrotningshotad fisk. Kan inte vi i fullmäktige ta det beslutet?

Anförande nr 211

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! De här frågorna där man ska skapa olika policier som gärna grundar sig i stopp och förbud av olika slag har rätt så mycket bekymmer med sig. När man skriver en motion om just torskstopp är det lite bekymmersamt att när motionen behandlas är det grönt ljus för torsken. Det är inte bara i Barents hav som man numera får fiska torsk, utan det får man även i Östersjön.

Men saken är inte så här enkel och okomplicerad, utan det är också på det sättet att anledningen till att man nu ska fiska torsk i Östersjön är att rommen som kläcktes 2002 och 2003 gav så mycket torsk att när de blir större så måste man fiska dem, eftersom det handlar om aggressiva rovfiskar. Annars käkar de upp andra yngel eller sina egna yngel för den delen. De gör ju ingen skillnad på det. För att då upprätthålla systemet ska vi alltså fiska en del reglerad torsk också i Östersjön. Det låter konstigt, men så är det.

Det är lite roligt att WWF just gett grönt ljus för den norska torsken från Barents hav, och det är just det som är ett av bekymren med de här olika stopp- och förbudsiv-rarna.

Ett annat sådant här bekymmer är att man kan undra om vi ska tillåta odlad fisk i våra rena fjällsjöar. Ska vi köpa fisk från odlingarna i fjällsjöarna i Västerbottens inland? Då kan man säga att nej, det ska vi inte göra, för de här fiskarna och fiskodlingarna smutsar ned de rena fjällsjöarna. Då är det så att det är exakt precis just det som de här odlingarna ska göra. Det här är fjällsjöar som är så rena att de nästan inte finns något liv i dem alls. Man tillför alltså liv och näring genom att odla fisk i de här sjöarna – alldeles nya rön, men sådana rön kan man inte tillgodogöra sig om man ska säga nej och stopp och förbud till allting sådant här.

Ytterligare en sak är gösfisket. Gösfisket är också komplicerat på det sättet att även gösen är en väldigt aggressiv rovfisk. Den måste alltså fiskas när den blir tillräckligt stor för att inte den ska bli alldeles dominant.

En femte parameter, om nu lax och röding är de odlade, är faktiskt gäddfisket. Det borde kanske ha varit gäddstopp, för gäddfisket är sådant att där kommer man nu till och med att reglera spöfisket i våra kustnära vatten. Med anledning av detta: Vi ska naturligtvis inte dra på oss en massa policier som är helt i onödan. Nu när vi behandlar motionen visar det sig att det är helt i onödan, för nu är det grönt ljus för torsken igen.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 212

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Björn Ljung talar lite grann i nattmössan, måste jag säga. Du står här och säger att vi inte ska ha några fiskpolicier som är förlegade. Men den viktigaste fiskpolicyn var att vi just skulle följa det du höll upp: WWF:s fiskguide. När det är grönt ljus kan man köpa. Du vet att det inte finns något torsköverskott just nu i dag och att vi inte bör äta all torsk. Däremot finns det nu viss torsk som vi kan äta, vilket är jättebra. Jag tycker att det är pinsamt att Stockholms

stad inte kan agera som många andra kommuner och även en del grossister har gjort. Grossister tog 2008 ett större ansvar för vårt fiske och vår torsk än vad Stockholms stad gjorde, för Stockholms stad vill inte ha en fiskpolicy. Ni kan gärna ha synpunkter på hur den ska utformas, men ni vill inte alls ha någon. Ni säger att de olika bespisningarna själva ska avgöra detta. Det är att säga att Stockholms stad inte har något ansvar, och det är det som är fel!

Anförande nr 213

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Problemet, Yvonne Ruwaida, med ditt resonemang är att det inte är riktigt hållbart. Argumentationsmässigt absolut inte hållbart, och vad gäller fisket definitivt inte. Det du påstår är ju en del av sanningen, men du ser inte till en helhetsbild. Det som är bekymret med dessa policier, stopp och förbud är att sådana som du ska avgöra vad andra människor som har bättre kompetens att avgöra vad som ska köpas in och inte ska köpa in. Det är det som är problemet. Vi här har inte den kompetensen, vare sig du eller jag, när det gäller att avgöra huruvida vi ska äta torsk eller ej i Stockholms stad.

Det är lite tråkigt att du propagerar för torskstopp just när man släpper torsken och att WWF precis exakt gör på det sättet. Ska man ha en policy ska man ta in det här med fjällsjöarna också, och hur ska du förhålla dig till det när policyn är skriven och det här med fjällsjöarna är nya forskningsresultat från så sent som för ett par månader sedan? Nej, tänk efter, Yvonne Ruwaida!

Anförande nr 214

S t e l l a n H a m r i n (v): Snälla Björn, jag tror att du har missuppfattat det här med policy vad gäller fiske och WWF:s regler. Det är ingenting som vi ska hitta på – fullständigt självklart. Det är inte ens något som WWF hittar på, utan de följer rekommendationerna från ICES som är EU:s officiella organ för när det finns fisk och när det inte finns fisk. Det är lika självklart så, och det förstår säkert alla, att man inte lägger fast ett förbud som sedan gäller i tio år, utan det uppdateras av EU och ICES varje år och så anpassar man sig självklart till de regler och den kunskap som de har.

Alla Björn Ljungs farhågor är alltså fullständigt påhittade, och det förvånar mig lite att du för fram dem.

Dessutom är det självklart inte heller så att man måste fiska upp all fisk för att de äter upp sina barn. Det blir mycket mer torsk av alla storlekar kvar om vi låter bli att fiska några år. Det gäller också röding och gös och allt annat du nämnde.

Anförande nr 215

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte nyss att när Stellan Hamrin tar till orda så brukar det vara väldigt svårt att bemöta argumenten, för de brukar vanligen vara vetenskapligt underbyggda. Men det var de inte den här gången.

Det du sade var ganska självklara saker. Du sade en sak som är rätt viktig: Man uppdaterar saker och ting en gång om året. Men jag refererar till forskningsresultat som bara är ett par månader gamla om hur man ska hantera de döda fjällsjöarna. Jag tror att du känner till de näringsfria fjällsjöarna. Enligt gängse miljönormer ska man absolut inte odla fisk i de här sjöarna, men det är just det man har kommit fram till är väldigt bra, för det tillför näringsämnen i sjöarna.

Det är därför det är problematiskt med alla möjliga stopp och förbud, och det är väldigt trist för Yvonne Ruwaida när man rubricerar något med ”torskstopp” när man nu släpper torsken och det är möjligt att fiska torsk på ett reglerat sätt i Barents hav och i Östersjön.

Anförande nr 216

Cecilia Brinck (m): Ordförande! Det finns några saker man ska komma ihåg när man diskuterar detta. Det ena är att torskfiske i Östersjön faktiskt är lagligt. ICES nämndes alldeles nyss, men vad som inte nämndes var att ICES, alltså det internationella havsforskningsinstitutet, i höstas rekommenderade att fångstkvoterna av torsk i östra Östersjön skulle höjas med 15 procent, vilket också var vad EU:s ministerråd faktiskt beslutade göra. I östra Östersjön finns det nämligen gott om torsk. Det finns inte lika gott om torsk i västra Östersjön, och därför rekommenderade ICES en minskning av kvoterna med 15 procent där, vilket också blev EU:s ministerråds beslut. Inte för att jag vill låta fakta störa polemiken och symbolpolitiken, men i alla fall. Det kan vara bra att veta detta, tror jag.

I östra Östersjön har alltså torsken faktiskt återhämtat sig väldigt väl. Det dras upp torsk. Det dras upp runt 45 000 ton torsk om året, fullständigt lagligt, och var hamnar den? Jo, den hamnar huvudsakligen i Frankrike. Det är nämligen dit den går. Väldigt mycket av den torsk som dras upp i Barents hav, också fullständigt lagligt, och den tycker Yvonne Ruwaida förmodligen är okej att vi äter, fraktas därifrån till Kina där den paketeras och fryses. Sedan fraktas den tillbaka till Sverige för att hamna i frysdiskarna på Ica och Konsum, vilket åtminstone jag har rätt svårt att se som ett miljömässigt vettigt alternativ.

Policier kan man alltid diskutera om vi ska ha eller inte. Vi har en hel hopar av dem, somliga mer verkningsfulla än andra, men det förtjänar i det här sammanhanget att påpekas att vi redan har möjligheter i upphandlingar att ställa den här typen av krav och faktiskt också gör det. Vi ställer krav när det gäller miljö i vissa typer av upphandlingar. Det kan vi fortsätta göra, och det står också, om man läser ärendet ordentligt i föredragande borgarrådets text.

Men det här handlar, som alla naturligtvis redan har förstått, inte särskilt mycket om fakta utom om symboler. Det är mycket som gör det i miljöpolitiken. Symboler är naturligtvis också viktiga, men vi i majoriteten tycker trots allt att det är viktigare att göra riktiga saker som faktiskt gör skillnad, och jag skulle möjligen vilja uppmana fullmäktiges ledamöter att fortsätta äta torsk. Det är gott, det är nyttigt och det är fullständigt okej att äta torsk ibland!

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 217

Stellan Hamrin (v): Om man kan ställa krav förstår jag inte varför ni inte gör det vid upphandlingen utan bara låter det rulla på som förut.

Det är alldeles rätt som du säger att under detta år får man fiska torsk i Östersjön. Om tre månader kommer det nya råd. Det är mycket möjligt att det blir förbud igen; det vet vi absolut ingenting om i dag. Att det finns mycket torsk är en ren lögn. Det ska finnas ungefär tio gånger mer torsk än det finns. Ökningen förra året var ungefär 5 procent. I stället för att öka med 95 procent ökade det med 5 procent. Det är ingen stor ökning.

Bojkotten har lett till att priserna minskar eftersom folk inte vill äta den torsk som håller på att utrotas på olika håll, vilket faktiskt är fallet. Det följer väl helt de marknadsekonomiska lagarna? Folk vill inte äta torsk; därför sjunker priset och därför får man bättre utbyte om man exporterar den till Frankrike. Det är väl jättebra. Det trodde jag att ni också skulle tycka. Folk visar vad de tycker, och det styrs av de marknadsekonomiska lagarna. Jättebra!

Anförande nr 218

Cecilia Brinck (m): Jag vet inte om vi ska tolka Stellan Hamrins inlägg som att de fransmän som köper svensk torsk inte är folk. Jag hoppas inte det.

Det är klart att vi kan ställa miljökrav i upphandlingar. Det gör vi också. Men just det här kravet ställer vi inte, för vi menar att det inte finns fog för det. Möjligen är det så att Yvonne Ruwaida och Stellan Hamrin vet oändligt mycket bättre än ICES och alla andra experter som uttalar sig i den här frågan vad som verkligen gäller när det gäller torsken i Östersjön. Jag betvivlar det, men det är naturligtvis en fråga man kan ställa.

Anförande nr 219

Borgarrådet Ruwaida (mp): Jag blir helt snurrig av den här diskussionen, för den är inte alls konsekvent från borgarnas sida.

Jag har en väldigt rak fråga till Cecilia Brinck: Är det så att du inte tycker att det är bra att man inte köper torsk när ICES säger att man inte ska köpa torsk? Tycker du att det är bra att folk går och köper torsk när ICES säger att det borde vara torskstopp? Svara på den frågan!

Jag undrar även en annan sak. Stellan Hamrin var inne på det innan. Vi har aldrig sagt att vi ska sitta här och säga att just nu verkar det vara så att det är den här fisken man kan köpa eller inte köpa. Nej – vi säger att vi ska lita på dem som är experter på fisket och låt oss följa WWF:s fiskguide. Eller är det så att ni helt enkelt som symbolhandling är allergiska mot allt som har med WWF att göra?

Anförande nr 220

Cecilia Brinck (m): Yvonne Ruwaida, om du vill att jag ska svara på dina frågor får du låta bli att formulera dem med två ”inte”. Annars går det inte att svara på dem.

En annan sak som du sade ska jag däremot kommentera. ICES säger ju inte att vi inte ska äta torsk, vilket du påstår.

Anförande nr 221

Eva-Louise Erlandsson Slorach (s): Ordförande, fullmäktige och stockholmare – som det inte finns några kvar här nu. De kanske lyssnar på radion, om vi har tur.

Den här motionen handlar om miljöhänsyn och miljöansvar och inte alls bara om torsken. Det handlar om ifall staden ska köpa in fisk och andra varor som är hotade, det vill säga att det är risk för utfiskning när det gäller fisk. Det här vill alltså inte den borgerliga alliansen ställa sig bakom. Man tycker inte att det behövs en policy i staden för hur man ska handla in fisk. Jag tycker att det är beklagligt och tråkigt för alla stockholmare. Man har helt enkelt en majoritet som inte vill ta ställning till viktiga miljö- och framtidsfrågor.

Staden handlar in varor och tjänster för miljarder varje år och skulle kunna vara vägledande för miljöarbetet i Stockholm om man bara ville. Vi stockholmare är faktiskt miljömedvetna. Vi vill göra rätt, och vi reagerar kraftigt mot orättvisor och miljöförstöringar. Det gäller både gamla och unga. Bland annat tror jag att väldigt många skulle bli upprörda om barnen på dagis fick utrotningshotad fisk på tallriken.

Att de ledande partierna i Stockholm inte tar det här på allvar är beklagligt och gör stockholmarna till förlorare i långa loppet. Vi behöver naturligtvis göra allt vi kan som politiker för att få en bättre miljö och stötta de rekommendationer som finns. I detta ingår att inte köpa utrotningshotade fiskarter. Jag tror som sagt var att många stockholmare skulle bli mycket upprörda om de fick utrotningshotade fiskar på tallriken.

Vi kan här och nu i Stockholm klargöra vår inställning till utfiskningen, men det väljer den moderatstyrda alliansen att inte göra utan hänvisar till miljömål i stället. Skälet är, återigen, att man inte är genuint miljöintresserad i de borgerliga partierna, tyvärr. Det är mycket beklagligt, och kanske är det för att vi har varit försiktiga med torsken och faktiskt inte fiskat så mycket som den har kommit tillbaka så fint nu. Visst, Cecilia, fisket är lagligt – annars skulle vi inte behöva ha en policy.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 222

Cecilia Brink (m): Jag ber på förhand fullmäktiges presidium om ursäkt för det jag nu kommer att säga: Eva-Louise, nu är du faktiskt direkt larvig! Bara för att vi inte vill anta en kontraproduktiv och poänglös policy som utgår från fakta som vi menar inte ens är bevisade kallar du oss för miljöfientliga och håller en lång utläggning om att det här visar att vi inte tar miljöfrågorna på allvar. Det är faktiskt glyttigt, som vi säger i min hemprovins.

Vad vi gör, och jag förstår att det känns jobbigt att hantera, är att använda fakta. Vi sysslar med saker som gör skillnad, inte med meningslösa symboler.

Anförande nr 223

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Jag tror att stockholmarna förlorar väldigt mycket på den borgerliga politiken i den här staden, särskilt när det gäller miljöfrågor. Jag vet att stockholmarna är mycket intresserade av att göra rätt och att leva efter miljövänliga livsformer. Ständigt får vi bevis för detta, bland annat för inte så länge sedan när det handlade om de här gässen som plockades så grymt och otrevligt. De som säljer dessa duntäcken fick slänga tonvis av duntäcken.

Nu försöker ni göra likadant och strunta i vad stockholmarna tycker, men det kommer ni att få tillbaks – hoppas jag!

Anförande nr 224

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska också be att få föra tillbaka debatten där den hör hemma. Erlandsson Slorach har kommit med en massa tramsiga miljöargument här.

Jag ställde en fråga tidigare. Du har ju kontrareplik, så du kan svara på den frågan: Är det rimligt eller inte att vi använder oss av odlad fisk från de jätterena och klara fjällsjöarna?

Anförande nr 225

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Stockholmarna vill leva miljövänligt, oavsett om det vi äter kommer från fjällen eller från Östersjön. Men Östersjön är vi särskilt måna om här i Stockholm. Du är Stockholmspolitiker liksom jag, så du har ditt ansvar här. Ta det, Björn Ljung!

Anförande nr 226

S t e l l a n H a m r i n (v): Tack, fru ordförande! Det har cirkulerat mycket här i luften i kväll som jag kanske kommer tillbaka till lite senare, men jag ska bara säga att jag tycker också att det är synd att inte majoriteten ställer upp på detta. Jag tror nämligen i grunden att vi tycker ganska lika, men ni har en ideologisk blockering mot den här typen av agerande från stadens sida – att man ska tala om för folk vad de ska äta som ni säger – som faktiskt gör att det inte blir så bra som det hade kunnat bli.

Ni är emot att agera på detta sätt, och det är synd, för er egen regering är faktiskt för det. Regeringen vill inte fatta den här typen av beslut, utan de säger att det ska kunderna göra. Kunderna ska välja själva. Stockholm är en jättestor kund. Vi ska välja själva. Ni vill inte välja själva, och det är himla synd.

Som argument har ni delvis svepskäl i texterna. Jag ser att ni har snackat med Fiskeriverket och Naturvårdsverket. De uppgifter ni har fått därifrån är lite tveksamma, så jag ska kanske inte lasta er för det.

Vi åt torsk här till middag i kväll om ni möjligen upptäckte det. Jag frågade kocken var torsken var fångad, och det visste han. Fisk är spårbar, så argumentet att det inte går att spåra håller faktiskt inte. Den här fisken var odlad i Norge – jättebra. Ni kan

varje gång fråga var fisken kommer ifrån. Ni kan gå in i en saluhall och i affären och fråga var fisken kommer ifrån, och ni kommer att få svar. Går ni bakom disken kan ni se vad båten och kaptenen hette. Vi har ett suveränt system för spårning som ni bara struntar i med de här argumenten.

Dessutom säger ni att kvoterna är legala. Det är de därför att politikerna har gått med på beslut som går emot alla forskares rekommendationer. Då blir kvoterna legala, men de är djävligt dumma i alla fall. Så det finns liksom ingen anledning att alltid följa dem bara för att de är legala. Det här tror jag att många av er känner till. De här besluten sker i EU, det sker med kvalificerad majoritet i en omröstning. Man låter politiken gå före vetenskapen och även före fiskarnas egna intressen, för fiskarna själva drabbas ju av att man fiskar ut bestånden.

Det finns alltså goda skäl att följa fiskarnas rekommendationer i stället för att följa de legala kvoterna. Jag ser inte motsättningen där, och jag tror egentligen inte att ni gör det heller. Det här håller, som jag sade, ICES reda på. WWF följer ICES regler. De uppdateras till och med vid sexmånadersperioder ibland. Det är alltså inget problem att följa WWF:s rekommendationer. Då följer man också ICES beslut. Det som sades förut, att våra förslag inte står i överensstämmelse med ICES, är helt fel. Förslagen baseras fullkomligt på detta.

Det är dessutom så att det finns fyra områden här i världen där man fiskar på ett vettigt sätt. Det är Norge, Island, Färöarna och Grönland. Det är de enda områdena i hela Europa. Man kan fundera lite över att det är de områden som ligger utanför EU. Utanför EU fiskas det alltså på ett alldeles utmärkt sätt. Det finns bara ett parti numera som vill lämna EU, och det är Vänsterpartiet.

Anförande nr 227

C e c i l i a B r i n c k (m): Stellan Hamrin, nu får du bestämma dig för vad du egentligen ska tycka om ICES. I ditt första inlägg, precis som du gjorde på slutet här, använde du ICES som källa för Världsnaturfondens rekommendationer som vi ska följa. Men ICES rekommenderade ju en höjning av fångstkvoterna i östra Östersjön med 15 procent, vilket sedan blev ministerrådets beslut. Då ifrågasätter du ministerrådets beslut och hävdar att det är fattat av politiker, vilket är helt sant. Men källan och fakta som grund till det beslutet är ju precis samma källa som den du anför som grund för din ståndpunkt. Vad tycker du om ICES egentligen?

Anförande nr 228

S t e l l a n H a m r i n (v): Problemet är att jag har tre minuter, och ICES fattar ungefär 50 beslut varje år.

Det är fullständigt korrekt att beslutet förra året var att man under kommande, alltså innevarande, år skulle kunna fiska en viss mängd torsk, Att det blev så berodde på att forskarna uppskattade beståndet till 161 000 ton. Då kom man över en kritisk gräns på 160 000 ton som gjorde det möjligt att fiska. Hade forskarna uppskattat det till 159 000 ton i stället hade det blivit totalt fiskeförbud.

Att det är möjligt att fiska är delvis följderna av ett administrativt system som man självklart måste följa men som har sina brister. Blir det 159 000 ton vid rådet nu i maj blir det torskfiskestopp i östra Östersjön på nytt. Det vet vi som sagt ingenting om.

Vi ska följa ICES och forskarnas rekommendationer. Det gör WWF. De håller sig ständigt uppdaterade om detta, så det är inget som helst problem att följa WWF:s rekommendationer.

Anförande nr 229

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Den här debatten blev ganska intressant. När Stellan Hamrin går upp i talarstolen i sådana här frågor ska man lyssna noggrant. Stellan är en vetenskapsman, och det brukar jag ofta hålla dig till heder när jag står här i talarstolen. Det gör jag nu med. Men du är också människa, en helt vanlig stockholmare som gärna äter torsk, hörde jag. Det kan du numera göra med gott samvete.

Frågan är bara om du kan äta odlad norsk torsk med bättre samvete än när du äter viltfångad norsk torsk från Barents hav. Frågan är inte larvig. Om Yvonne Ruwaida hade varit aktuell i sin argumentation hade hon sagt att vi ska sluta upphandla och äta odlad lax i Stockholm, med tanke på att det krävs så mycket viltfångad fisk för att producera ett kilo odlad lax, vilket vi såg i ett tv-inslag för ett par veckor sedan.

Detsamma gäller dessvärre, men inte i lika stor utsträckning, för den odlade norska torsken. Det krävs rätt mycket lodda och annat som man fiskar för att mata de odlade norska torskarna. Därför kan man med fog ifrågasätta om det nu är bra att äta den norska odlade torsken eller den norska odlade laxen. Den norska odlade laxen finns inte med på någon lista, men jag tror att både Yvonne Ruwaida och jag kanske tänker en gång extra innan vi köper odlad norsk lax nästa gång, eftersom den tar så mycket näring högt uppe i ekosystemet.

Låt vara att man nu forskar runt detta. Det gör man när det gäller all sorts odlad fisk så att man ska kunna få näring till den odlade fisken lägre ned i näringskedjan och blanda in mera vegetabiliskt foder, till exempel olika former av oljor. Det är jättebra.

Min fråga om de friska fjällsjöarna är mycket allvarligt menad. Det är nämligen så att här har man kommit på att i de näringsfattiga fjällsjöarna kan man tillföra näringsämnen och samtidigt producera matfisk. Ska man vara miljömässigt strikt är detta fel, men det blir ett bra resultat: Vi får god fisk, odlad lax och röding från fjällsjöarna – vad mer kan man begära?

Anförande nr 230

S t e l l a n H a m r i n (v): Man kan nog begära ganska mycket mer. Men du har en poäng där som är ganska intressant. Vi kan ta den nu eftersom vi ändå håller på med fisk.

Jag reagerade också på artikeln som stod i tidningen om odlad fisk. Det är så att odlad fisk äter mindre mat än vild fisk. Det är nämligen mycket jobbigare att vara

vild än odlad, om man uttrycker det så. Så länge det finns tillräckligt med mat till odlad fisk är det jättebra. Jag äter gärna odlad torsk, odlad röding och så.

Problemet är att om man tror att den odlade mängden fisk ska öka så får man problem, för då hamnar man i en situation där det totalt sett blir mer fisk i världen än det har varit förut. Då räcker inte maten till att odla fisk med, för då måste man fiska ut småfisken man har att föda upp torsken och rödingen med. I dag går det jättebra; om man tänker öka produktionen framöver tror jag inte alls att det kommer att gå särskilt bra. Då kommer jag nog att sluta äta odlad torsk och odlad lax.

Vi ska inte sätta in röding i fjällsjöar. Det är dessutom ett brott mot vattendirektivet. Vi får inte förändra vattenkvaliteten i fjällsjöarna. Är det jättenäringsfattigt ska det vara jättenäringsfattigt. Det ska inte förändras.

Nu tror jag inte att det är det här du menar. Jag tror att du har blandat ihop fjällsjöar med kraftverksmagasin. Det är nämligen i kraftverksmagasin som vi odlar röding. Vi odlar inte röding i fjällsjöar. I kraftverksmagasin är det jättebra att odla röding, för där är sjöarna förstörda på grund av kraftverken. Där kan vi faktiskt, som du antyder, förbättra dem genom att odla. Det tycker jag att vi ska göra i lagom mängd och utan att använda alldeles för mycket av bytesfiskarna.

Anförande nr 231

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Stellan Hamrin har rätt i det han säger, men om vi nu ska vara ekologiskt hållbara och långsiktiga ska vi börja fundera om vi ska äta den odlade fisken. Det kan vi vara överens om allihop.

När det gäller vattenmagasinen så menar jag inte dem, utan jag menar fjällsjöar. Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Västerbotten har sagt exakt på det sättet: Man har problem med många av de i stort sett näringsfria fjällsjöarna, och för att få en bättre funktion rent miljömässigt är det så att man har börjat odla röding och man kommer att börja pröva att odla lax i de här sjöarna.

Jag menade alltså inte vattenmagasinen.

Anförande nr 232

S t e l l a n H a m r i n (v): Jag kan bara vidhålla att du nog tyvärr har läst fel. Det finns ingen odling av röding eller lax i fjällsjöar i Sverige. Man odlar dem i kraftverksmagasinen, och det är jättebra, så vi kan väl vara överens om att man ska fortsätta göra det.

Fjällsjöar får man inte odla i. Det förbjuder vattendirektivet. Dessa sjöar ska se ut som de gör. En sjö är inte bättre för att den är mer näringsrik. En sjö ska vara som den alltid har varit.

Anförande nr 233

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det finns ett starkt engagemang i den här salen när det gäller fiskefrågorna, måste man åtminstone hävda. Vi har också haft ett och annat gott skratt.

Jag vill ändå ha gott mod och hoppas att man från den borgerliga sidan kan tänka över om inte staden ändå skulle behöva ha en fiskpolicy och att den fiskpolicyn ska utgå från WWF:s fiskguide och ICES rekommendationer.

Vi har hört en del olika hobbyvetenskapliga idéer kring fiske och vilken fisk man ska äta och inte äta. Det är just det vi *inte* vill ha: Vi vill att vetenskapen ska styra. ICES rekommendationer uppdateras inte bara årligen, de uppdateras kontinuerligt. Just nu är inte all torsk på den röda listan hos WWF:s fiskguide, utan viss torsk är nu ätbar.

Vi ska ha ett system som vi inte behöver diskutera här, även om det kan ge ett och annat gott skratt. Jag hoppas verkligen att man kan fundera över den här frågan. Vi kommer säkerligen att återgå till den, för Stockholms stad som stor konsument behöver ta ett miljöansvar för att se till att fisket i framtiden är hållbart. Då behöver staden en gemensam fiskpolicy som bygger på vetenskap och inte på något annat.